

Údarás Sábhálteachta Bia na hÉireann
Food Safety Authority of Ireland

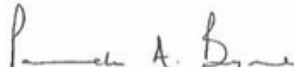
TUARASCÁIL
BHLIANTÚIL
2023

A Aire Sláinte

Tá áthas ar an mBord a Thuarascáil Bhliantúil agus a chuntais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2023 a chur faoi bhráid an Aire, de réir Alt 25 d'Acht Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998.

Ms Ann Horan
Cathaoirleach

Dr Pamela A Byrne
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

ISBN: 978-1-910348-78-9

© ÚSBÉ 2024

Clár Ábhar

Ráiteas an Chathaoirligh	5
I. Maidir le hÚdarás Sábháilteachta Bia na hÉireann	9
1.1 Réamhrá	10
1.2 An méid dhéanann an tÚdarás	10
1.3 An chaoi a n-oibrímid	11
2. Rialachas agus bainistíocht	14
2.1 Struchtúr rialachais	15
2.2 Ár mBord	15
2.3 Cruinnithe Boird	17
2.4 Coistí boird	17
2.5 Comhlíonadh an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú	18
2.6 Rúnaí an Bhoird	19
2.7 An Coiste Eolaíoch	19
2.8 An Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Bia	20
2.9 Foireann na Ceannaireachta Sinsearaí	21
Athbhreithniú ar Bhliain an Phríomhfheidhmeannaigh	22
3. Straitéis	28
3.1 Fís, Misean agus Luachanna	29
3.2 Sprioc Straitéiseach	30
3.4 An córas oifigiúil um rialú bia: sracfhéachaint ar na huimhreacha	32

4. Tuarascáil na Stiúrthóirí	39
4.1 An Dr Pamela Byrne – Réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh	40
4.2 Kevin Roantree – Stiúrthóir, Gnóthaí Corparáideacha	47
4.3 An Dr Bernard Hegarty – Stiúrthóir, Beartas um Fhorfheidhmiú	51
4.4 Gail Carroll – Stiúrthóir, Gnóthaí Rialála agus Forbairt Comhlíontachta	55
4.5 An Dr Michelle Minihan – Stiúrthóir, Iniúchóireacht, Teagmhais agus Imscrúduithe	62
4.6 An Dr Wayne Anderson – Stiúrthóir, Eolaíocht agus Caighdeán Bhia	68
5. Rannpháirtíocht páirtithe leasmhara	74
5.1 Rannpháirtíocht na hEorpa	76
5.2 Rannpháirtíocht eile	77
5.3 Rannpháirtíocht tionscail	78
6. Freagracht shóisialta chorparáideach agus forbairt eagraíochtúil	81
6.1 Ag íoslaghdú tionchar timpeallachta	83
6.2 Aistriú eolais	83
6.3 Tiomsú airgid	84
6.4 Cultúr eagraíochtúil	84
7. Ráitis airgeadais don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2023	88
8. Aguisíní	121
Aguisín 1 Comhaltaí fóraim thionscail	122
Aguisín 2 Coiste Eolaíoch: Comhaltaí an fhochoiste	125

Ráiteas an Chathaoirligh

Ba mhór an onóir dom a bheith ceaptha mar Chathaoirleach ar Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (ÚSBÉ) agus is cúis áthais dom anois Tuarascáil Bhliantúil 2023 a chur i láthair.

Leagtar béim i dtuarascáil bhliantúil na bliana seo ar obair fhairsing agus ar éachtaí ÚSBÉ i dtimpeallacht sheachtrach atá ag éirí níos dúshlánaí. I measc na ndúshlán seachtrach a mbíonn tionchar acu ar shábháilteacht bia

tá: an fhéidearthacht go gcuirfí isteach ar sholáthar bia mar gheall ar chorroaíl pholaitiúil sa Mheánoirthear agus an cogadh san Úcráin, éagsúlacht rialála mar thoradh ar Brexit, an fócas criticiúil ar inbhuanaitheacht chomhshaoil agus a iarmhairtí neamhbheartaithe ar shábháilteacht bia agus tábhacht mhéadaitheach na sláinte agus na folláine sa tsochaí. Táim an-tógtha leis an gcaoi a ndearna an tÚdarás pleanáil agus oiriúnú do na deiseanna agus na dúshlán a tháinig chun cinn i rith na bliana, agus ag an am céanna a phríomhfhócas ar chosaint tomhaltóirí agus sláinte poiblí a choinneáil go daingean.

Ról agus cuspóir

Is comhlacht rialála neamhspleách é ÚSBÉ a bunaíodh i 1998 agus é mar shainordú acu a chinntiú go gcomhlíonann an bia a tháirgtear in Éirinn agus an bia a dháiltear in Éirinn laistigh den Stát agus thar lear na caighdeáin sábháilteachta bia agus sláinteachais is airde. Is í an fhís atá againn ‘Bia Sábháilte agus Iontaofa do Chách’. Is é ÚSBÉ an t-údarás inniúil lárnach atá freagrach as an gcóras rialuithe, agus feidhmíonn sé trí shraith conarthaí seirbhíse le gníomhaireachtaí oifigiúla lena n-áirítear Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS), an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (RTBM), an tÚdarás um Chosaint lascaigh Mhara (ÚCIM) agus gníomhaireachtaí eile. Comhaontaíonn ÚSBÉ conarthaí leis na gníomhaireachtaí sin, déanann sé faireachán ar fheidhmíocht, agus tuairiscíonn sé ar leibhéal chomhlíontachta agus sábháilteachta bia i gcoitinne.

Cosaint tomhaltóirí agus sláinte phoiblí

Ceann de na bunchlocha atá ag sochaí agus geilleagar atá ag feidhmiú is ea go ndéanann daoine sláintiúla roghanna eolasacha faoin mbia a itheann siad. Aithnítear i Ráiteas Straitéise reatha na Roinne Sláinte (RS) an tábhacht a bhaineann le creataí dlíthiúla iomchuí, beartas réamhbhreathnaitheach agus struchtúir chomhtháite chun na caighdeáin sábháilteachta bia is airde is féidir a bhaint amach agus chun an cuspóir a bhaint amach maidir le feabhas a chur ar shláinte agus ar fholláine daoine in Éirinn.

Is féidir le bia neamhshábháilte éifeachtaí sláinte gearrthéarmacha agus fadtéarmacha a bheith aige, rud a d'fhéadfadh tionchar mór a imirt ar cháilíocht na beatha. Is féidir leis na hiarmhairtí a bhaineann le nimhiú bia tionchar a imirt ar an ngeilleagar ar leibhéal sochaíoch trí neamhábaltacht chun oibre, agus trí chostais cúraim sláinte agus leasa shóisialaigh.

Cuid thábhachtach dár gcuid oibre is ea dul i dteagmháil le tomhaltóirí agus éisteacht leo. Spreagadh tomhaltóirí freisin chun dul i dteagmháil leis an Údarás maidir le ghearán ar bith a bhíonn acu i dtaobh sábháilteacht bia. In 2023, fuair ár Líne Chomhairle 4,395 ghearán ó thomhaltóirí maidir le caighdeáin sláinteachais i ngnólachtaí bia; bia atá mí-oiriúnach lena chaitheamh ag an duine; agus tomhaltóirí a bhfuil amhras fúthu go bhfuil nimhiú bia ar siúl acu. Rinne cigire bia gach gearán a fuarthas a fhiosrú.

Tá na meáin shóisialta fós ina n-uirlis thábhachtach don Údarás chun teagmháil a dhéanamh le tomhaltóirí maidir leis na rioscaí a bhaineann le bia agus i rith na bliana, bhí pobal ar líne de níos mó ná 76,000 leantóir ag an bhfoireann ar Facebook, X, LinkedIn, Instagram agus YouTube.

Comhlíonadh thionscal an bhia

Is é déantúsaíocht an bhia agus na ndeochanna an earnáil dhúchasach is mó in Éirinn, le láimhdeachas meánach bliantúil dar luach €27.5 billiún. De réir an RTBM, is ionann fostaíocht san earnáil agraibhia agus 6.5% den fhostaíocht iomlán in Éirinn. B'fhiú €6.3 billiún easpórtálacha déiríochta na hÉireann anuraidh, b'fhiú breis agus €4 billiún easpórtálacha ó earnáil na feola agus an bheostoic, agus tháinig méadú 7% ar easpórtálacha ullmhaithe bia do thomhaltóirí an bhliain roimhe sin agus b'fhiú breis agus €3 billiún na hiompórtálacha sin (foinse: Bord Bia). Cuireann tiomantas Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann i dtaca le forbairt comhlíontachta agus soláthar bia shábháilte taca faoi fheidhmíocht na dtionscal seo atá fíorthábhachtach ó thaobh an gheilleagair de. Tá ról suntasach acu freisin maidir le híomhá na hÉireann a chosaint go náisiúnta agus ar fud an domhain mar tháirgeoir den chéad scoth de bhia sábháilte iontaofa.

Chun a chinntiú go bhfuil gnóthais bia ag comhlíonadh an dlí, déanann an tÚdarás maoirseacht ar chóras rialuithe as a n-eascraíonn níos mó ná 50,000 cigireacht agus anailís ar níos mó ná 60,000 sampla bia. Ar an drochuair, tá na gnólachtaí bia sin fós ann nach gcomhlíonann an dlí agus i gcásanna tromchúiseacha neamhchomhlíonta i gcás ina bhfuil baol tromchúiseach láithreach ann do shláinte an phobail, d'eisigh an tÚdarás, i gcomhpháirtíocht le cigirí sábháilteachta bia, 272 fógra forfheidhmiúcháin inar dúnadh 76 ghnólacht bia, agus inar ionchúisíodh 8 ngnólacht bia.

Le linn 2023, lean ÚBSÉ de bheith i dteagmháil le gach earnáil den tionscal bia trí shásraí na Comhairle Comhairlí um Shábháilteacht Bia (CCSB) agus na bhfóram um Miondíol, Ceardaí agus an Earnáil Seirbhíse.

Ba bhuaiçphointe in 2023 é an cruinniú oscailte a reáchtáil an tÚdarás agus CCSB leis an teideal ‘Nuair a Bhuail Inbhuanaitheacht agus Sábháilteachta Bia’ inar fiosraíodh conas is féidir leis an gcóras bia freastal ar riachtanais na sochaí atá ag síorathrú, agus leanúint de shláinte tomhaltóirí a chosaint i ndáil le sábháilteacht bia ag an am céanna.

Pleanáil straitéiseach

Tiocfaidh deireadh lenár bplean straitéiseach reatha i mí na Nollag 2024 agus faoi threoir agus ceannaireacht an Bhoird i mí an Mheithimh 2023, cuireamar tús le próiseas fairsing chun plean nua 5 bliana a fhorbairt. Cuireadh foireann tionscadail ar bun agus reáchtáladh sraith ceardlann. I measc na ndaoine a bhí i láthair bhí baill den Bhord, an Fhoireann Ceannaireachta Sinsearaí, agus bainisteoirí. Tionóladh painéal saineolaithe chun peirspictíocht sheachtrach a sholáthar agus chuaigh an fhoireann i mbun comhairliúcháin fhairsing le príomhpháirtithe leasmhara lena n-áirítear an RS, an RTBM, agus na gníomhaireachtaí oifigiúla. Cuireadh an Ráiteas Straitéise faoi bhráid an RS le déanaí lena bhreithniú agus táimid ag tnúth lenár bpleananna a nochtadh i dtuarascáil bhliantúil na bliana seo chugainn.

Admhálacha

Ar dtús, ba mhaith liom aitheantas a thabhairt don mhéid a rinne mo réamhtheachtaí Martin Higgins do Bhord ÚSBÉ le 7 mbliana anuas, agus na 5 bliana dheireanacha nuair a bhí sé ina Chathaoirleach san áireamh. Le linn a thréimhse mar Chathaoirleach, i measc na n-éachtaí iomadúla a rinne Martin bhí; an bhealach a threoir sé an ÚSBÉ trí phlean straitéiseach 5 bliana a fhorbairt agus a chur i gcrích agus cabhrú leis an eagraíocht dul i ngleic go rathúil le dúshláin Brexit agus phaindéim COVID-19. Thar ceann chomhaltaí an Bhoird agus mé féin, ba mhaith liom aitheantas a thabhairt don rannchuidiú suntasach a rinne Martin le ÚSBÉ agus guím gach rath air don todhchaí.

Thar ceann an Bhoird, gabhaim buíochas leis an Aire Sláinte, leis an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara, lena gcomhairleoirí agus le foireann a ranna agus a ngníomhaireachtaí as a dtacaíocht leanúnach don ÚSBÉ agus dá ghníomhaíochtaí.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an bPríomhfheidhmeannach, Pamela Byrne, leis an bhFoireann Ceannaireachta Sinsearaí, agus le gach bainisteoir agus ball foirne maidir le gach rud atá bainte amach in 2023 a aithint. Tá an t-ualach oibre suntasach agus na torthaí soiléir do gach duine a fheiceáil sna leathanaigh seo a leanas den tuarascáil seo. Mar eagraíocht, tá an t-ádh linn go bhfuil lucht saothair chomh tiomanta agus chomh gairmiúil sin againn atá tiomanta do mhisean an ÚSBÉ a bhaint amach maidir le bia sábháilte a chinntiú do chách.

I dtaca liom féin, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le comhaltaí Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann as a dtiomantas agus as an gcomhairle agus an saineolas a cuireadh ar fáil i rith bliain an-ghnóthach. Chomh maith le mo cheapachán féin mar Chathaoirleach, chuireamar fáilte freisin roimh Eilis O'Brien agus Lisa Manselli mar chomhaltaí nua den Bhord in 2023. Mar Bhord, táimid tiomanta do phleanáil comharbais agus a chinntiú go bhfuil an meascán ceart scileanna agus saineolais ag an mBord chun ár sainordú a chomhlíonadh.

Ba mhaith liom mo bhuíochas a chur in iúl do Chathaoirligh agus do chomhaltaí ár gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca, ár gCoiste Luach Saothair Feidhmíochta, an Choiste Eolaíoch agus CCSB. Ba mhaith liom an tUasal Ray Bowe ó Musgraves a lua go speisialta as a cheannaireacht ar an CCSB, mar a d'éirigh sé as tar éis 10 mbliana sa ról seo. Tá luach ollmhór ag baint leis an luach suntasach a chuireann na coistí leis an ÚSBÉ agus ní fhéadfaimis bainistiú a dhéanamh gan na saineolaithe neamhspleácha go léir a thugann a gcuid ama agus eolais go saor.

An tUasal Ann Horan
Cathaoirleach

Maidir le hÚdarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

I.1 Réamhrá

Bunaíodh Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (ÚSBÉ) i 1998 faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 mar ghníomhaireacht rialtais neamhspleách atá freagrach as reachtaíocht bia a fhorfheidhmiú in Éirinn. Achtaíodh an tAcht sin i mí Iúil 1998 agus tháinig sé i bhfeidhm ar an 1 Eanáir 1999.

Comhlacht forfheidhmiúcháin rialála náisiúnta reachtúil, neamhspleách agus bunaithe ar eolaíocht is ea an tÚdarás, atá tiomanta don tsláinte phoiblí agus leasanna tomhaltóirí a chosaint i réimsí na sábháilteachta, an tsláinteachais, an ionracais agus na barántúlachta bia. Tuairiscíonn sé don Aire Sláinte, a cheapann Bord 10 gcomhalta, Tá Coiste Eolaíochta 15 chomhalta ag ÚSBÉ freisin (arna cheapadh ag an Aire Sláinte freisin) a thugann cúnamh agus comhairle don Bhord. Mar thoradh air sin, déantar cinntí maidir le sábháilteacht, sláinteachas agus sláine bia trí úsáid a bhaint as an gcomhairle eolaíoch, an fhianaise agus an fhaisnéis is déanaí agus is fearr atá ar fáil.

Cinntíonn sé seo go bhfuil rochtain ag daoine in Éirinn, chomh maith le tomhaltóirí bia Éireannacha i 180 tír ar fud an domhain, ar bhia sábháilte iontaofa. Tá údarás dlíthiúil ag Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (ÚSBÉ) gach beart réasúnach a dhéanamh chun a chinntiú go gcomhlíonann an bia a itear, a tháirgtear, a dháiltear nó a mhargaítear in Éirinn na caighdeáin is airde maidir le sábháilteacht agus sláinteachas bia a d'fhéadfaí a bhaint amach go réasúnta, agus go gcomhlíonann an bia ceanglais dhlíthiúla nó, nuair is cuí, cóid aitheanta dea-chleachtais. Tá gníomhaíochtaí an Údaráis lárnach maidir le taca a chur faoi shláinte shochaíoch agus fás geilleagrach na hÉireann.

I.2 An méid dhéanann an tÚdarás

Is é príomhchúram an Údaráis reachtaíocht bia a fhorfheidhmiú, rud a chomhordaítear trí oibriú i gcomhpháirtíocht le húdaráis rialála bia eile.

Cuireann líonra gníomhaireachtaí oifigiúla reachtaíocht bia i bhfeidhm thar ceann an Údaráis trí chlár conarthaí seirbhísí, a ndéanann an tÚdarás monatóireacht air. Tuairiscíonn an tÚdarás freisin ar ghníomhaíochtaí na ngníomhaireachtaí oifigiúla agus féachann sé le feabhas leanúnach agus cuntasacht a bhaint amach trí chlár iniúchtaí rialta. Áirítear an méid seo a leanas ar [raon feidhme obair ÚSBÉ](#):

- ▶ **Leasanna tomhaltóirí a chur chun tosaigh** thar aon rud eile
- ▶ **Ag bainistiú riosca** i gcomhar le gníomhaireachtaí líne tosaigh agus tionscal an bhia, agus ag cur rioscaí in iúl do thomhaltóirí, gairmithe sláinte poiblí agus tionscal an bhia

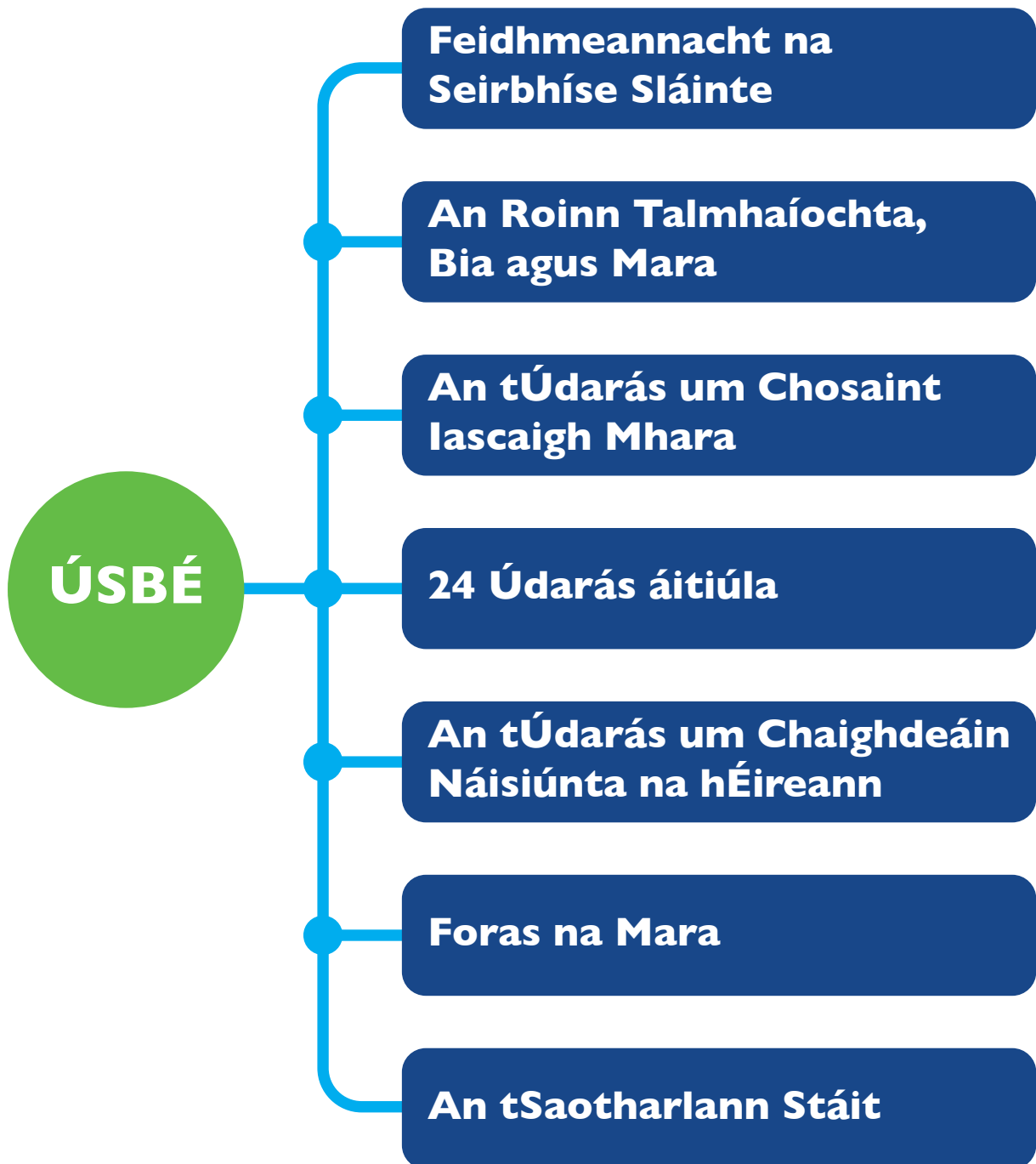
- ▶ **Ag cur Comhairle ar fáil** d’Airí, do rialtóirí, don tionscal bia agus do thomhaltóirí maidir le saincheistanna sábháilteachta bia
- ▶ **Caighdeáin bhia a leagan síos** bunaithe ar eolaíocht fhóna agus measúnú riosca
- ▶ **Soláthar comhordaithe gan uaim seirbhísí sábháilteachta** bia ar ardchaighdeán atá comhaontaithe ag na gníomhaireachtaí Stáit éagsúla atá páirteach a chinntiú
- ▶ **Oibriú le tionscal an bhia** chun a thiomantas a fháil maidir le bia sábháilte a tháirgeadh
- ▶ **A áirithiú go gcomhlíonann bia ceanglais dhlíthiúla** nó, i gcás inarb iomchuí, cóid aitheanta dea-chleachtais.

1.3 An chaoi a n-oibrímid

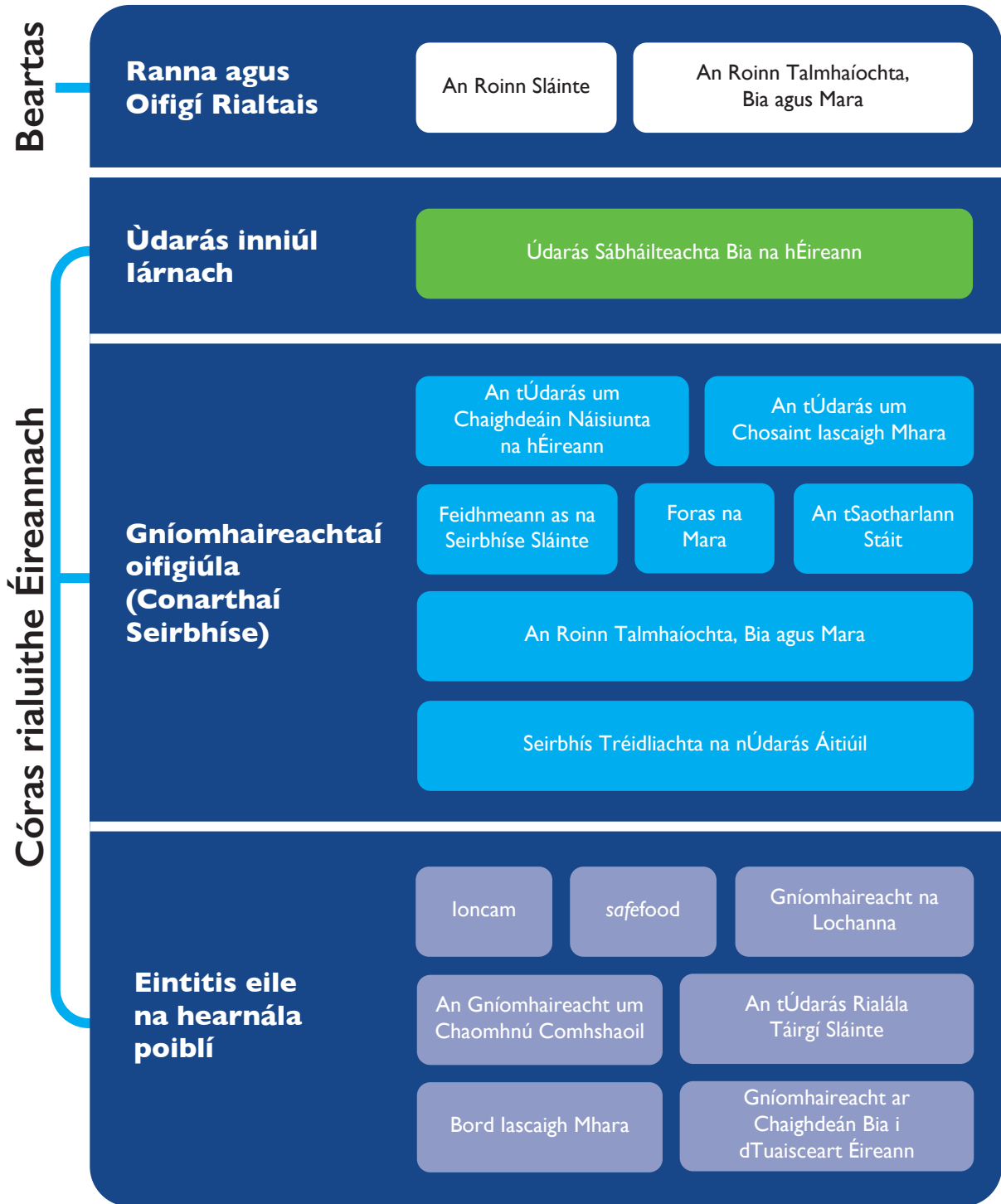
In 2023, d’fhorfheidhmigh an tÚdarás reachtaíocht bia trí chonarthaí seirbhíse le 30 gníomhaireacht oifigiúil, a soláthraítear an bonn reachtach riachtanach ina leith leis an Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998.

Is é ról an Údaráis comhordú agus monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí na ngníomhaireachtaí oifigiúla sin, trí na conarthaí seirbhíse, a thugann cuntas ar leibhéal comhaontaithe agus caighdeán gníomhaíochta sábháilteachta bia a fheidhmeoidh na gníomhaireachtaí oifigiúla. Bíonn na [conarthaí seirbhíse](#) i bhfeidhm ar feadh 3 bliana ar a laghad agus féadfar iad a athbhreithniú le linn an ama sin ar iarraidh ón Údarás nó ón ngníomhaireacht oifigiúil. Tá conarthaí seirbhíse ag an Údarás leis na gníomhaireachtaí oifigiúla a liostaítear i bhFíor 1. Tionóltar cruinnithe rialta ar leis an lucht bainistíochta sinsearaí i ngach gníomhaireacht agus leis na bainisteoirí líne atá freagrach as seirbhís iniúchóireachta agus anailíse a sheachadadh.

Chomh maith le conarthaí seirbhíse, oibríonn an tÚdarás i gcomhpháirtíocht le gníomhaireachtaí Stáit eile trí mheabhráin tuisceana. Tugtar forléargas i bhFíor 2 ar chóras rialaithe sábháilteachta bia na hÉireann ina leagtar amach an caidreamh idir Ranna Rialtais, gníomhaireachtaí oifigiúla a bhfuil freagracht orthu as rialuithe oifigiúla, agus eintitis eile san earnáil phoiblí a mbímid ag obair leo chun ár misean a chur i gcrích.

Fíor I An chaoi a oibríonn an ÚSBÉ

Fíor 2 Córas rialaithe sábháilteachta bia na hÉireann

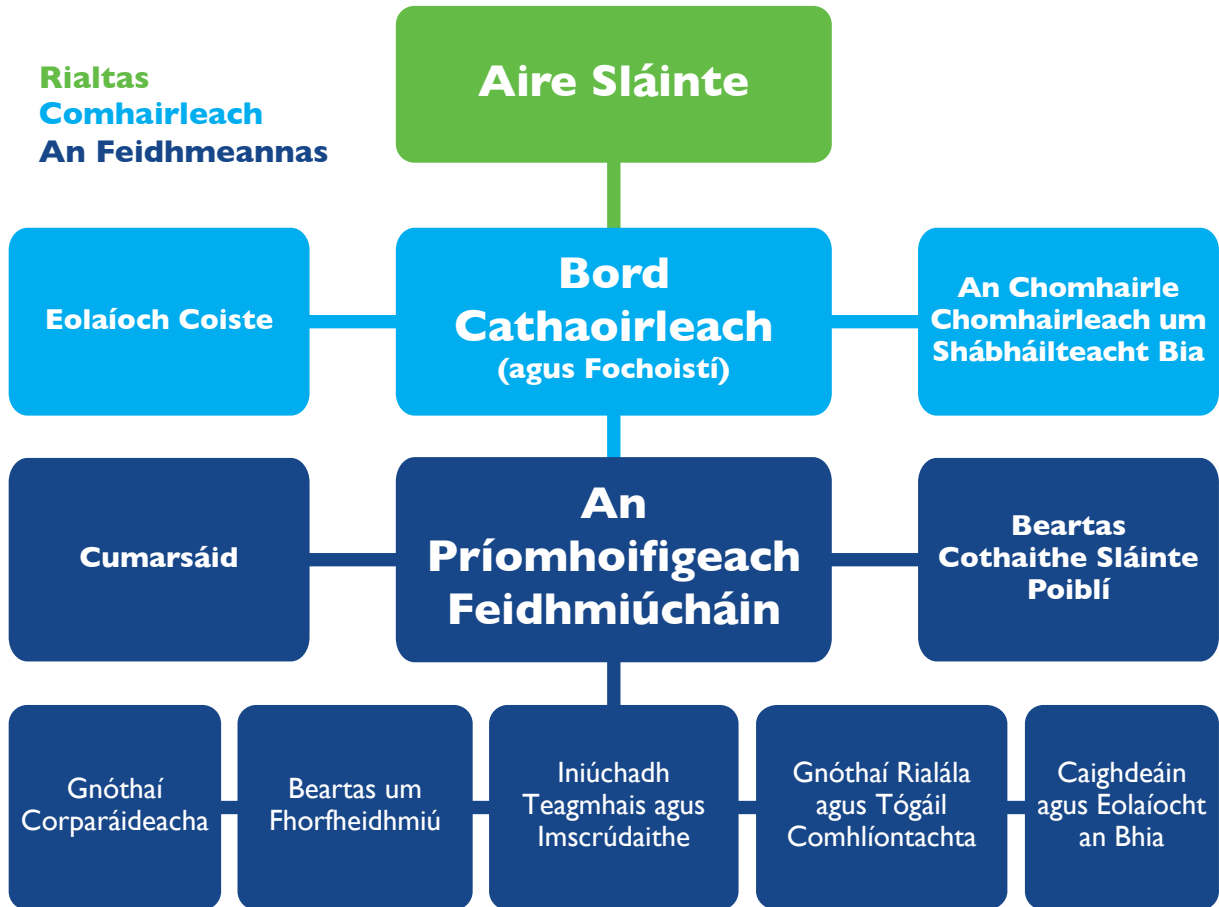
2.

Rialachas agus bainistíocht

2.1 Struchtúr rialachais

Tagann an tÚdarás faoi choimirce an Aire Sláinte. Tá **Bord** aige, arna chomhairliú ag an **gCoiste Eolaíoch** agus ag an **gComhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Bia**. Is é an **Príomhoifigeach Feidhmiúcháin** (POF) an nasc díreach le Bord ÚSBÉ.

Fíor 3 Cairt Eagrúcháin an ÚSBÉ

2.2 Ár mBord

Tá Bord neamhfheidhmiúcháin ag an Údarás. Is é comhlacht rialaithe an Údaráis é, agus ceaptar é ag an Aire Sláinte. Tá sé freagrach as an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin a cheapadh agus as maoirseacht a dhéanamh ar an rialachas corparáideach i gcomhréir le treoirlínte an rialtais.

Áirítear ar phríomhfheidhmeanna an Bhoird treoir straitéiseach a leagan síos don Údarás agus mórfhleananna gníomhaíochta, beartais agus nósanna imeachta bainistíochta riosca,

buiséid bhliantúla agus pleananna gnó a chomhaontú leis an bhfeidhmeannas. Tá sé freagrach freisin as cuspóirí feidhmíochta a leagan síos agus as faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme straitéis agus phleananna gnó an Údaráis, agus as maoirseacht a dhéanamh ar chinntí móra ioncaim, caiteachais chaipitiúil agus infheistíochta.

Tá comhaltas an Bhoird comhdhéanta de Chathaoirleach agus de naonúr stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin arna gceapadh ag an Aire Sláinte. Tháinig deireadh le téarma ceapacháin Martin Higgins i mí Feabhra 2023, agus ag an bpointe sin ceapadh Ann Horan mar Chathaoirleach Gníomhach le cinneadh ón mBord. Ceapadh Ann Horan mar Chathaoirleach Ainmnithe ar an mBord ag an Aire Sláinte go foirmiúil i mí an Mheithimh 2023 agus, tar éis di teacht os comhair an Chomhchoiste Oireachtais i mí na Samhna 2023, ceapadh í ina Cathaoirleach. I mí Eanáir 2023, ceapadh Eilis O'Brien agus Lisa Manselli mar chomhaltaí den Bhord ar feadh téarma 3 bliana.

Chun ceanglais Alt 41(I) den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998, a chomhlíonadh, chuir ÚSBÉ dearbhuithe maidir le leasanna chomhaltaí an Bhoird, chomhaltaí an Choiste Eolaíoch agus chomhaltaí foirne ábhartha an Údaráis ar fáil don Aire Sláinte don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023. Ina theannta sin, de réir na bhfreagrachtaí reachtúla faoin reachtaíocht um Eitic in Oifigí Poiblí, cuireadh ráitis leasa don Bhord, do chomhaltaí an Choiste Eolaíoch agus do bhaill foirne ábhartha an Údaráis ar fáil don Choimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí don bhliain 2023.

Áiríodh an méid seo a leanas ar chomhaltaí an Bhoird le linn 2023:

Ann Horan
Cathaoirleach

Mr Martin Higgins
Iar-Chathaoirleach

Mary Cullen

**An tOllamh
Martin Cormican**

**An Dr Clíodhna
Foley-Nolan**

Patrick Knight

Gerard McCurdy

**An tOllamh
Francis Butler**

Lisa Manselli

Eilis O'Brien

2.3 Cruinnithe Boird

San iomlán, tháinig an Bord le chéile seacht n-uaire in 2023 chun ábhair shuntasacha éagsúla a chur chun cinn.

2.4 Coistí boird

Tacaíonn dhá choiste Boird le gníomhaíochtaí an Bhoird chun an ÚSBÉ a rialú: an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca agus an Coiste Forbartha Feidhmíochta (an Coiste Feidhmíochta agus Luach Saothair anois).

2.4.1 An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca lánfheidhmiúil ag an Údarás a rinne na hiniúchtaí seo a leanas le linn 2023: athbhreithniú ar rialuithe airgeadais inmheánacha, cibearshlándáil, soláthar agus conarthaí, teagmhais agus iniúchadh agus Imscrúduithe. In 2023, rinne an Coiste um Iniúcháireacht agus Riosca suirbhé éifeachtachta agus chuir sé tuarascáil ar a thorthaí faoi bhráid an Bhoird lena breithniú. Bhí na ráitis airgeadais, arna gceadú ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca agus ag an mBord, faoi réir iniúchadh ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste. Tá ról neamhspleách ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca maidir le dearbhú a thabhairt don Bhord ar chúrsaí rialaithe inmheánaigh, bainistíochta riosca, iniúchta agus dearbhaithe mar chuid den athbhreithniú córasach ar thimpeallacht rialaithe agus nósanna imeachta rialachais an Údaráis. Feidhmíonn an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca faoi chairt chomhaontaithe agus ullmhaíonn sé tuarascáil bhliantúil fhoirmiúil don Bhord.

- ▶ **Líon na gcuinnithe in 2023:** 4
- ▶ **Cathaoirleach:** Gerard McCurdy
- ▶ **Ballraíocht:** An Dr Cliodhna Foley-Nolan, Mary Cullen agus Fergal Ó'Briain. I mí Mheán Fómhair 2023, d'éirigh Ann Horan as an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca, agus ceapadh Mary Cullen ina comhalta den Choiste Iniúcháireachta agus Riosca.

2.4.2 An Coiste Forbartha Feidhmíochta

Ceaptar an Coiste um Fhorbairt Feidhmíochta (an Coiste Feidhmíochta agus Luach Saothair anois) chun sásra iomchuí a cheapadh agus a chur chun feidhme trína ndéanfar measúnú ar fheidhmíocht an POF agus, tríd an POF, chun athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht Fhoireann Feidhmiúcháin ÚSBÉ. Mar a éilítear, comhaontaíonn an Fochoiste luach saothair le Ranna Rialtais, forbraíonn sé na sainchuntais phoist, sainaithníonn sé na hinniúlachtaí ábhartha agus an phróifíl iarrthóra is fearr don phost, comhaontaíonn sé an próiseas earcaíochta agus cuardaigh agus leagan sé amach amchlár sonracha. Tagann an Coiste Forbartha Feidhmíochta le chéile de réir mar a éilíonn an Bord.

- ▶ **Líon na gcuinnithe in 2023:** 3
- ▶ **Cathaoirleach:** Ann Horan
- ▶ **Ballraíocht:** Mary Cullen agus Patrick Knight

2.5 Comhlíonadh an Chóid Chleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú

I gcomhréir leis an gCód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit (a foilsíodh in 2016), tá Creat Rialachais Chorparáidigh i bhfeidhm ag an Údarás. Forbraíodh an creat sin d'fhonn cuidiú le héifeachtacht, oscailteacht agus trédhearcacht a fheabhsú. Cuireann an Creat treoir ar fáil do ÚSBÉ, ina sonraítear gnéithe ar nós gnó an Bhoird a dhéanamh, planáil straitéiseach, próisis oibriúcháin, bainistíocht riosca, rialuithe airgeadais agus caighdeáin iompair. Le linn 2023, d'áirithigh agus choinnigh an tÚdarás comhlíontacht leis an gCód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit (a foilsíodh in 2016).

2.6 Rúnaí an Bhoird

Is é Kevin Roantree, Stiúrthóir Gnóthaí Corparáideacha, Rúnaí Bhord an ÚSBÉ. Tacaíonn an Rúnaí leis an mBord tríd an gCathaoirleach maidir le cúrsaí rialachais agus cinntíonn sé go bhfuil an fhaisnéis ábhartha ar fad ar fáil don Bhord agus dá choistí. Chomh maith leis an gCathaoirleach, tá an Rúnaí freagrach as ionduchtú foirmiúil chomhaltaí nua an Bhoird agus as oiliúint, forbairt agus meantóireacht a eagrú do chomhaltaí an Bhoird nuair is gá.

2.7 An Coiste Eolaíoch

Tá an Coiste Eolaíoch comhdhéanta de 15 eolaí neamhspleácha arna gceapadh ag an Aire Sláinte i gcomhairle le Bord ÚSBÉ. Tá Cathaoirleach an Choiste Eolaíochta ina chomhalta den Bhord. Tugann an Coiste Eolaíoch comhairle don Bhord maidir le hábhair eolaíoch atá mar bhonn agus mar thaca ag sábháilteacht bia agus cothú, agus ní fhéadfaidh an tÚdarás gníomhú maidir le saincheist a tharchuirtear chuig an gCoiste Eolaíoch go dtí go dtabharfar tuairim an Choiste Eolaíoch don Bhord. Bunaíonn an Coiste Eolaíoch fochoistí buana maidir le Sábháilteacht Bhitheolaíoch, Sábháilteacht Cheimiceach agus Cothú Sláinte Poiblí, chomh maith le fochoistí ad hoc a bhunú chun oibriú ar réimsí lasmuigh de shainchúram na mbuanchoistí. Tá na fochoistí comhdhéanta d'eolaithe neamhspleácha; dá bhrí sin, cuireann obair thart ar 79 n-eolaí comhairle ar an Údarás. Foilsítear clár oibre an Choiste Eolaíoch ar shuíomh gréasáin ÚSBÉ in éineacht le tuairimí an Choiste. In 2023, bhí na comhaltaí seo a leanas ar an gCoiste Eolaíoch:

- ▶ An tOllamh Martin Cormican (Cathaoirleach) (comhalta de Bhord ÚSBÉ), Ollscoil na Gaillimhe agus Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)
- ▶ An tOllamh Kevin Cashman, Coláiste na hOllscoile Corcaigh
- ▶ An Dr Geraldine Duffy, Teagasc
- ▶ An tOllamh Séamus Fanning, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ An tOllamh Mark Fenelon, Teagasc
- ▶ An Dr Andrew Flanagan, Saotharlann na nAnailísithe Poiblí, Baile Átha Cliath
- ▶ An Dr Montserrat Gutierrez, An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (RTBM)
- ▶ An tOllamh Alan Kelly, Coláiste na hOllscoile Corcaigh
- ▶ Ita Kinahan, an tSaotharlann Stáit (ar scor)
- ▶ An tOllamh Anne Molloy, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath (ar scor)
- ▶ An Dr Lois O'Connor, An Oifig Náisiúnta um Chosaint Sláinte

- ▶ An tOllamh Dolores O’Riordan, an Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ Ann Marie Part, FSS
- ▶ An tOllamh Dagmar Stengel, Ollscoil na Gaillimhe
- ▶ An tOllamh Martin Wilkinson, Ollscoil Luimnigh.

2.8 An Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Bia

Is Comhairle reachtúil í an Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Bia ([CCSB](#)) a bunaíodh faoi Alt 14 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Is é is cuspóir dó comhchomhairliúcháin a éascú chun caighdeán níos airde a chur chun cinn nó le haghaidh aon nithe eile a bhaineann le feidhmeanna an Údaráis. Le linn 2023, ba é Ray Bowe a bhí ina chathaoirleach ar CCSB, agus chríochnaigh sé a théarma mar Chathaoirleach ag deireadh 2023 tar éis 10 mbliana seirbhíse sa ról sin. Ag deireadh 2023, bhí 22 ionadaí ó thomhaltóirí, ó thionscal an bhia, ón gcigireacht bia agus ón saol acadúil ar an gComhairle.

Áiríodh an méid seo a leanas le ballraíocht CCSB in 2023:

- ▶ Ray Bowe, Musgrave Group
- ▶ Adrian Cummins, Cumann Bialanna na hÉireann
- ▶ Dale Crammond, Tionscal Feola na hÉireann
- ▶ Dermot M Jewell, Comhlachas Tomhaltóirí na hÉireann
- ▶ Jamie Knox, Keurig Dr Pepper
- ▶ Siobhán Murphy, FSS
- ▶ Dave Lang, Búistéirí Comhlachaithe Ceardaíochta
- ▶ Deirdre Ryan, Bord Bia
- ▶ Eamonn Quinn, Kelsius
- ▶ Mark Christal, Fiontraíocht Éireann.
- ▶ Annette Sweeney, Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath
- ▶ Paula Barry Walsh, RTFM (ar scor)
- ▶ Paul McKeown, Ionad Faireachais um Chosaint Sláinte
- ▶ Comhlachas Trádála Sláinte na hÉireann
- ▶ Patrick Farrell, Keelings

- ▶ Sorcha Kavanagh, Kepak
- ▶ Catherine Morrison, Bord Iascaigh Mhara
- ▶ Janis Morrissey, Foras Croí na hÉireann
- ▶ Conor Mulvihill, Tionscal Déiríochta na hÉireann, CGFÉ
- ▶ Alice McGlynn, Sainchomhairleoir
- ▶ Louise Reynolds, Institiúid Cothúcháin agus Daitéitice na hÉireann
- ▶ Regina Sexton, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh.

2.9 Foireann na Ceannaireachta Sinsearaí

Tá an tÚdarás faoi stiúir na Foirne Ceannaireachta Sinsearaí, atá freagrach as feidhmeanna gnó OPAS. Áiríodh an méid seo a leanas ar bhallraíocht Fhoireann Ceannaireachta Sinsearaí an Údaráis amhail an 31 Nollaig 2023:

An Dr Pamela Byrne
An Príomhoifigeach
Feidhmiúcháin (POF)

Kevin Roantree
Stiúrthóir, Gnóthaí
Corparáideacha

An Dr Bernard Hegarty
Stiúrthóir, Beartas um
Fhorfheidhmiú

An Dr Michelle Minihan
Stiúrthóir, Iniúchadh,
Teagmhais agus
Imscrúdaithe

Gail Carroll
Stiúrthóir, Gnóthaí
Rialála agus Tógáil
Comhlíontachta

An Dr Wayne Anderson
Stiúrthóir, Caighdeáin
agus Eolaíocht an Bhia

Athbhreithniú ar Bhliain an Phríomhfheidhmeannaigh

Is cúis áthais dom Tuarascáil Bhliantúil 2023 agus cuntais ÚSBÉ a chur i láthair. Cumhdaítear sa tuarascáil seo mo naoú bliain mar POF an Údaráis agus ba mhaith liom aitheantas a thabhairt do gach ball foirne aonair de chuid an ÚSBÉ as a gcuid saineolais, díograise agus gairmiúlachta maidir le misean an ÚSBÉ a chur chun cinn in 2023. Tá mé fós spreagtha ag gairmiúlacht agus paisean na foirne maidir lena dtiomantas ár sainordú reachtach a chomhlíonadh agus iarracht a dhéanamh ár bhfís uailmhianach maidir le ‘Bia Sábháilte agus Iontaofa do Chách’ a bhaint amach.

I 2023 comóradh 25 bliana ó bunaíodh an tÚdarás, rud a thug deis mhaith chun breathnú siar ar an gcaoi ar tháinig forbairt ar an gcóras rialaithe bia. Athraíodh an córas ó cheann ina ndearna gníomhaireachtaí aonair an Stáit sábháilteacht bia a bhainistiú ar leibhéal an-áitiúil go córas nach bhfuil chomh ilroinnte agus atá níos comhleanúnaí anois. Mar sin féin, tá níos mó le déanamh chun a áirithiú go leanfaidh sé de bheith oiriúnach dá fheidhm i gcóras bia atá ag síorathrú agus níos casta agus muid ag aistriú chuig córas bia níos inbhuanaithe a fhreastalaíonn ar riachtanais shochoáiocha, chomhshaoil agus eacnamaíochta mar a bheartaítear sna Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe. Agus muid ag aistriú in Éirinn agus ar leibhéal domhanda, ní mór dúinn leanúint lenár gcórais rialaithe a fhorbairt chun coinneáil suas le rioscaí nua agus rioscaí atá ag teacht chun cinn, comhábhair nua bia, córais nua táirgthe bia, bainistíocht níos fearr ar rioscaí aitheanta, nuálaíochtaí teicneolaíochta nua in earnáil na tionsclaíochta, digitiú agus cinnteoireacht shonraíbhunaithe, chomh maith le hionchais níos airde tomhaltóirí a chomhlíonadh.

Mar an t-údarás iniúil lárnach in Éirinn chun forfheidhmiú na reachtaíochta bia a chomhordú, feidhmíonn ÚSBÉ príomhfheidhm maidir le dearbhuithe a sholáthar trí chóras láidir agus comhleanúnach rialuithe bia a chinntíonn go bhfuil Éire in áit mhaith chun tomhaltóirí a chosaint sa bhaile agus i 180 margadh ar fud an domhain a itheann bia na hÉireann. Baintear an tasc suntasach seo amach trí chóras rialuithe atá bunaithe ar 30 conradh seirbhíse le gníomhaireachtaí oifigiúla sa Stát lena n-áirítear FSS (an tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil agus na saotharlanna), an RTBM, an tÚdarás um Chosaint lascaigh Mhara (ÚCIM), agus na húdaráis áitiúla. Tá conarthaí ag an Údarás freisin leis an Údarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann (ÚCNÉ), le Foras na Mara, agus leis an tSaotharlann Stáit. Braitheann sé freisin ar chomhpháirtíochtaí le gníomhaireachtaí eile de chuid an Stáit agus ar oileán na hÉireann, chomh maith le caidrimh láidre lenár bpiareagraíochtaí ag leibhéal Eorpach agus idirnáisiúnta.

Is ar thionscal an bhia atá an phríomhfhreagracht dhlíthiúil as bia sábháilte a chur ar an margadh. Is é an jab atá againn a fhíorú agus a bhailíochtú go gcomhlíonann siad a n-oibleagáidí dlíthiúla agus go bhfuil cultúr láidir sábháilteachta bia acu ina ngnólachtaí. Baintear fíorú agus bailíochtú amach trí shásraí iomadúla lena n-áirítear cigireachtaí, faireachán leanúnach ar shamplaí bia le haghaidh guaiseacha ceimiceacha agus miocróbacha, anailís ar shamplaí bia, iniúchtaí, imscrúduithe etc. In 2023, rinne an chigireacht sábháilteachta bia in Éirinn níos mó ná 60,000 rialú oifigiúil, ar mhéadú 8% é sin ar 2022. Tar éis samplaí bia a bhailiú ó ghnólachtaí bia, rinne na saotharlanna anailís ar bheagnach 60,000 bia – méadú 13.5% ó 2022. Chonacthas méadú freisin ar líon na mball foirne atá tiomnaithe do shábháilteacht bia sna gníomhaireachtaí oifigiúla ó 1,551 in 2022 go 1,656 in 2023. Agus muid ag breathnú siar le 5 bliana anuas ar ghníomhaíocht rialaithe oifigiúil, is féidir linn a fheiceáil go bhfuilimid ag filleadh ar an leibhéal gníomhaíochta roimh COVID-19.

Maidir leis an tionscal agus an chaoi a bhfuil sé ag leathnú, níl ach méadú beag tagtha ar líon na ngnólachtaí bia a ndéanann na gníomhaireachtaí oifigiúla maoirseacht orthu ach fánann sé ríthábhachtach go bhfuil na hacmhainní atá tiomnaithe do rialuithe sábháilteachta bia ar leibhéal lenar féidir comhlíonadh dlí na hearnála a fhíorú. D’ainneoin an mhéadaithe bhig, faoi dheireadh 2023, tháinig méadú ar líon iomlán na ngníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin a rinneadh in 2022. Ba é an méadú ba shuntasáí ná líon na nOrduithe Dúnta agus na bhFógraí Feabhsúcháin atá á n-eisiúint chuig gnólachtaí bia ar fud na hÉireann. Le foilsiú na ngníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin seo gach mí, cuirtear faisnéis thábhachtach ar fáil do thomhaltóirí maidir le leibhéal na ngnólachtaí bia neamhchomhlíontacha go náisiúnta agus ina gceantar áitiúil. Mar thoradh ar an imscrúdú a rinneamar ar 89 nochtadh cosanta a rinne fostaithe i dtionscal an bhia leis an Údarás, rinneadh roinnt gníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin lena n-áirítear méid suntasach bia a chuir sláinte an phobail i mbaol a bhaint den mhargadh. Cinntíonn sé seo, chomh maith leis lenár láithreach láidir ar na meáin shóisialta agus ar ár Líne Chabhrach, go bhfuil rochtain ag tomhaltóirí ar phríomhfhíricí ar féidir leo roghanna eolasacha a dhéanamh, agus tá sé seo ríthábhachtach chun a muintín as sábháilteacht a gcuid bia a choinneáil. Mar sin féin, feicimid cásanna fós ina bhfuil gnólachtaí ag cur sláinte tomhaltóirí i mbaol, agus tá sé seo do-ghlactha.

Chuige sin, táimid i dteagmháil le tionscal an bhia i gcónaí chun a chinntiú go bhfuil cultúr láidir sábháilteachta bia acu, rud atá ina cheanglas dlíthiúil ó 2021 i leith laistigh dá ngnó bia. Trí leanúint le cultúr barr feabhais a fhorbairt i ngnólachtaí bia in Éirinn agus trí dhul i dteagmháil leo siúd ar féidir leo sábháilteacht bia a fheabhsú go díreach - na monaróirí, na próiseálaithe, na miondíoltóirí agus na lónadóirí, chomh maith leis na gníomhaireachtaí Stáit - is féidir linn cosaint níos fearr a sholáthar do shláinte tomhaltóirí agus dá leasanna maidir le bia. Mar gheall ar spleáchas eacnamaíoch ár dtíre ar a hearnáil bia, is buntáiste iontach í an tábhacht a bhaineann le córas cigireachta sábháilteachta bia neamhspleách, láidir agus a bhfuil meas mór air.

Tá lúcháir orm go leanaimid orainn ag óstáil na bhfóram tionscail inar féidir linn teagmháil a dhéanamh le páirtithe leasmhara éagsúla i rith na bliana chun feasacht a mhúscailt ar oibleagáidí dlíthiúla nua, athruithe a thagann sa chreat dlíthiúil, éisteacht lena n-ímní agus lena ndúshláin maidir le comhlíonadh reachtaíochta ach, rud atá tábhachtach, na caidrimh thábhachtacha sin a fhorbairt a bheidh ag teastáil nuair a théann rudaí amú ina n-earnáil nó ina ngnólachtaí. Ina theannta sin, leanamar dár dtiomantas comhairle a chur ar fáil, seimíneáir a óstáil agus foilseacháin a scaipeadh chun tacú leo siúd in earnáil an bhia leanúint de chaighdeán bhia a ardú de réir ár misin.

Tá córas láidir rialála againn in Éirinn. Mar sin féin, na dúshláin atá roimh an earnáil agraibhia mar gheall ar an athrú aeráide, cailliúint na bithéagsúlachta, athruithe ar na riachtanais bheartais chomh maith leis an timpeallacht gheopholaitiúil dhomhanda theann, tá siad fós ag cur brú ar ár gcórais. Dá bhrí sin, ní mór do ghnólachtaí bia a bheith ag obair go cruá chun a chinntiú go bhfuil na caighdeáin is airde i sábháilteacht bia i bhfeidhm. Ní mór dúinn go léir oibriú le chéile chun an leibhéal comhlíonta is airde is féidir a bhaint amach. Chuige sin, thug **ÚSBÉ** faoi thionscadal suntasach oiliúna ríomhfhoghlama le linn na bliana a sheolfar in 2024. Leis an uirlis oiliúna sin, ag tógáil ar acmhainní suntasacha atá forbartha cheana féin ag an Údarás, tacófar le gnólachtaí bia agus coinneofar cothrom le dáta iad le reachtaíocht nua maidir le sábháilteacht bia ach beidh gnólachtaí in ann eolas a bhfoirne ar dhúshláin sábháilteachta bia laistigh dá ngnólachtaí a neartú freisin. Níl aon mhargadh ann le haghaidh bia neamhshábháilte, agus tá sé de dhualgas ar gach duine a bhfuil baint acu le córas bia na hÉireann – go háirithe iad siúd i dtionscal an bhia – a chinntiú go gcosnaítear sláinte agus leasanna tomhaltóirí i ndáil le bia a mhéid is féidir go réasúnta, agus is príomhghné í oiliúint sábháilteachta bia chun é sin a bhaint amach.

Ar bhonn náisiúnta agus domhanda, tá guaiseacha bitheolaíochta, ceimiceacha agus fisiceacha sa chóras bia agus tá sé tábhachtach go ndéanfaimis gach iarracht na guaiseacha seo a bhainistiú, a mhaolú agus/nó a bhaint den chóras. Uaireanta, cuireann na guaiseacha sin sláinte an duine i mbaol toisc go bhfuil siad ag leibhéil atá níos airde ná an teorainn rialála a leagtar amach sa reachtaíocht nó toisc go n-aimsíonn siad a mbealach isteach i mbia ar bhealach nach bhfuil mínithe. Dá bhrí sin, ní mór beart a dhéanamh. In 2023, dhéileáil an tÚdarás le 773 theagmhas bia agus ba chúis mhór ímní iad 425 de na teagmhais sin. Cé gur laghdú é seo i gcomparáid le blianta roimhe seo, táimid ag tabhairt faoi deara go bhfuil na heachtraí bia seo níos casta ná riamh. Éilíonn an chastacht sin saineolas, sonraí agus fianaise le tuiscint agus d'oibríomar gan stad gan staonadh, in éineacht le cigirí ó na gníomhaireachtaí oifigiúla ar fad – an tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil, RTBM, ÚCIM, na húdaráis áitiúla agus líonra na saotharlann oifigiúil – chun teagmhais chasta bhia a réiteach. Tá ár gcumas tomhaltóirí a chosaint bunaithe ar a fhios a bheith againn cá as a tháinig táirge (nó comhábhar) agus cá bhfuil sé ag dul; an chaoi ar bainistíodh é laistigh den bhiashlabhra; an chaoi a ndearnadh í a rialú ag céimeanna éagsúla den táirgeadh, den phróiseáil agus den iompar; agus cé acu a úsáideadh nó nár úsáideadh é.

Mura n-aithníonn gnólachtaí bia an tábhacht a bhaineann le córais inrianaitheachta láidre atá oiriúnach dá bhfeidhm, d'fhéadfadh riosca a bheith ann do shláinte an phobail, agus níl sé sin inghlactha nuair is féidir é a sheachaint i bhformhór na gcásanna a ndéileáimid leo. Faoi dheireadh 2023, bhí 71 rabhadh poiblí eisithe againn maidir le bia a bheith á aisghairm ón margadh, agus bhí 39 díobh ag cur comhairle ar an bpobal gan bia ar leith a ithe toisc gur measadh go raibh sé neamhshábháilte, agus eisíodh 32 díobh sin chun tomhaltóirí a chur ar an eolas faoi ailléirgin bia a bheith i mbia go neamhdhleathach.

Bhí 2023 an-torthúil; lena n-áirítear cruinniú rathúil d'Fhóram Cheannairí Idirnáisiúnta na nGníomhaireachtaí Bia i mí na Bealtaine – cruinniú de 17 ngníomhaireacht rialála ó thíortha lena n-áirítear an Araib Shádach, an Nua-Shéalainn, an tSín, Maracó, Singeapór, an Ghearmáin agus an Ríocht Aontaithe (RA) – chun plé a dhéanamh ar an mbealach is fearr chun ullmhú do ghéarchéimeanna sábháilteachta bia agus chun teagmhais sábháilteachta bia a bhainistiú i gcóras bia domhanda atá ag éirí níos casta. Bhí oifigigh shinsearachta ón Eagraíocht Dhomhanda Sláinte, ón Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta agus ó Choimisiún Codex Alimentarius i láthair ag an bhFóram freisin. D'óstáil muid roinnt imeachtaí freisin don tionscal agus do pháirtithe leasmhara eile lena n-áirítear ceardlanna ar athfhoirmlíú bia - príomhthiomantas inár gcomhaontú leibhéal seirbhíse leis an Roinn Sláinte (RS). D'éirigh go hiontach lenár gcruinniú oscailte CCSB i mí na Samhna le níos mó ná 200 duine ag teacht chugainn go pearsanta le cloisteáil ó chainteoirí náisiúnta agus idirnáisiúnta a roinn léargas ar an gcaoi a bhfuil inbhuanaitheacht bia ag spreagadh nuálaíochta, chomh maith le hiarrachtaí a iniúchadh i mbeartas, forbairt caighdeán agus rialáil, atá ag múnú na slí a ndéantar ár mbia a tháirgeadh, a dháileadh agus a chaitheamh. Chomh maith leis sin, sheolamar ár suíomh gréasáin nua – ár n-ardán don domhan mór – acmhainn thábhachtach do thomhaltóirí, do ghnólachtaí agus don phobal rialála domhanda. Tháinig deireadh lenár dtionscadal fothaithe acmhainneachta san Albáin nuair a seachadadh go leor aschur tábhachtach agus úsáideach chuig tír a bhí ag lorg ballraíochta san Aontas Eorpach (AE). Baineadh cloch mhíle thábhachtach amach le comhaontú idir-Rannach i bprionsabal go n-aistreofaí Seirbhís Tréidliachta an Údaráis Áitiúil chuig RTBM – rud a d'fhágfadh go mbeadh seirbhís tréidliachta Stáit amháin ann. Leanamar de chomhairle thábhachtach a chur ar fáil don Rialtas i réimsí amhail saotharlanna a ainmniú chun rialuithe oifigiúla a dhéanamh, an treoir maidir le huisce óil, an treoir maidir le hathléimneacht eintiteas criticiúil, ríomhthráchtáil, lipéadú bia, ábhair teagmhála bia, éagsúlacht rialála idir an AE agus an RA, agus go leor eile. Chuireamar tús le tionscadal suntasach forbhiana – arb é is aidhm dó cur chuige láidir rialála rioscabhunaithe a fhorbairt chun measúnú a dhéanamh ar chomhlíonadh an chreata dhlíthiúil chasta atá ann do na táirgí sin. D'óstáil muid beirt chomhaltaí de chuid Fhondúireacht Eolaíochta Éireann a thacaigh lenár gcuid oibre ar phróibhithigh agus ar shonraí – chuireamar léargas luachmhara ar fáil don fhoireann chomh maith le tabhairt faoi thaighde rialála eolaíocht bhunaithe chun tacú lenár ngníomhaíochtaí. Lean ár gCoiste Eolaíoch de bheith ag obair ar thuairimí eolaíocha a bheidh mar bhonn eolais dár gcinntí maidir le bainistiú riosca.

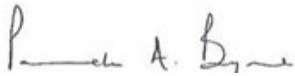
Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an gCoiste Eolaíoch as a thiomantas agus a thiomantas chun tacú leis an Údarás.

I rith na bliana, thug mé faoi deara go raibh paisean cinnte i measc na foirne chun a chinntiú gur thapaigh an tÚdarás an deis a chuir an teicneolaíocht nua ar fáil; socruithe nua oibre; agus deiseanna foghlama nua. Mar chomhlacht earnála poiblí, d'oibríomar go cruá chun cumas a thuiscint agus a fhorbairt chun aon riachtanais nua a chuir an Rialtas i bhfeidhm a chomhlíonadh. I rith na bliana, leanamar lenár n-iarrachtaí a threisiú chun a bheith comhlíontach le gach riachtanas rialachais chorparáidigh agus chun ár bhfreagrachtaí comhshaoil agus sóisialta a chomhlíonadh. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an gCoiste Foirne agus lena fhochoistí as an obair ar fad a rinne siad chun áit iontach oibre a dhéanamh den ÚSBÉ ach freisin as sásra tábhachtach a chur ar fáil chun deiseanna a aithint chun feabhas a chur ar an gcaoi a n-oibrímid le chéile. I gcomhréir le straitéis nuálaíochta níos leithne na hÉireann maidir leis an tseirbhís phoiblí, le creat Ár Seirbhís Phoiblí 2020, agus le spriocanna straitéiseacha ÚSBÉ, bhí ról lárnach ag Foireann Nuálaíochta an Údaráis maidir le cultúr cruthaitheachta agus feabhsú leanúnach a chothú. In 2023, d'eagraigh an fhoireann an chéad imeacht uilefhoirne a bhí tiomnaithe don nuálaíocht, ina raibh cainteanna léirsteanacha ó chomhlachtaí éagsúla rialtais agus earnála poiblí. Mar chuid den imeacht seo bhí ceardlann éascaithe a dearadh chun na scileanna a thabhairt don fhoireann a theastaíonn chun nuálaíocht a spreagadh laistigh den Údarás.

Chun a chinntiú gur féidir linn ár sainordú reachtach a chur i gcrích, teastaíonn foireann atá ailínithe le comhchuspóir le réalta thuaidh chun ár gcuid oibre a threorú agus is mór an phribhléid dom foireann an-ghairmiúil agus tiomanta a bheith agam laistigh den Údarás. Ba mhaith liom buíochas ó chroí a ghabháil le m'Foireann Ceannaireachta Sinsearaí – d'oibrigh siad go cruá agus tá saothar suntasach curtha i gcrích acu lena bhfoirne, agus iad ag déileáil le cásanna a bhfuil brú mór orthu, ach rinne siad amhlaidh go gairmiúil agus go measúil agus go hiomlán i gcomhréir lenár luachanna maidir le hobair foirne agus comhoibriú.

Ba mhaith liom an deis seo a thapú chun buíochas a ghabháil leis an Leas-Rúnaí, an tUasal Greg Dempsey agus lena fhoireann san Aonad Bia faoi stiúir Louise Kissane, in RS, as a dtacaíocht leanúnach don Údarás. D'oibríomar trí roinnt saincheisteanna dúshlánacha ach criticiúla ar bhealach measúil agus comhoibritheach leis an gcothromaíocht cheart cuntasachta agus gairmiúlachta a bhfuil súil ag duine leo uathu siúd atá tiomanta don tseirbhís phoiblí. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil freisin lenár gcomhghleacaithe sa RTBM, sa tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil, sna Saotharlanna Seirbhísí Sláinte, san ÚCIM, sa tSaotharlann Stáit agus san NSAI as a dtiomantas buanseasmhach do shábháilteacht bia i rith na bliana. Ba mhaith liom buíochas ar leith a ghabháil le comhghleacaithe sna húdaráis áitiúla: tá aghaidh tugtha againn ar roinnt tréimhsí dúshlánacha, ach creidim go bhfuil cloch mhíle shuntasach bainte amach againn a chuirfidh torthaí maithe ar fáil do thomhaltóirí agus do ghnólachtaí araon.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le Martin Higgins, a d'éirigh as a ról mar Chathaoirleach ar an mBord agus le Ann Horan a ceapadh mar Chathaoirleach ar an mBord le linn 2023. Bhí Martin agus Ann, chomh maith lena gcomhghleacaithe Boird, an-tacúil agus thug siad treoir dom féin agus don Fhoireann Ceannaireachta Sinsearaí i gcaitheamh na bliana, agus d'oibrigh siad i gcomhar linn chun an chéad straitéis eile a fhorbairt. Táim ag tnúth le leanúint ar aghaidh ag obair go dlúth leis an mBord agus le hAnn, leis an bhfoireann laistigh den Údarás, leis an gCoiste Eolaíoch, le CCSB, agus leis na fóraim tionscail de réir mar a leanaimid orainn ag cosaint tomhaltóirí – in Éirinn agus bia na hÉireann thar lear.

Dr Pamela A Byrne

An Príomhoifigeach Feidhmiúcháin

3.

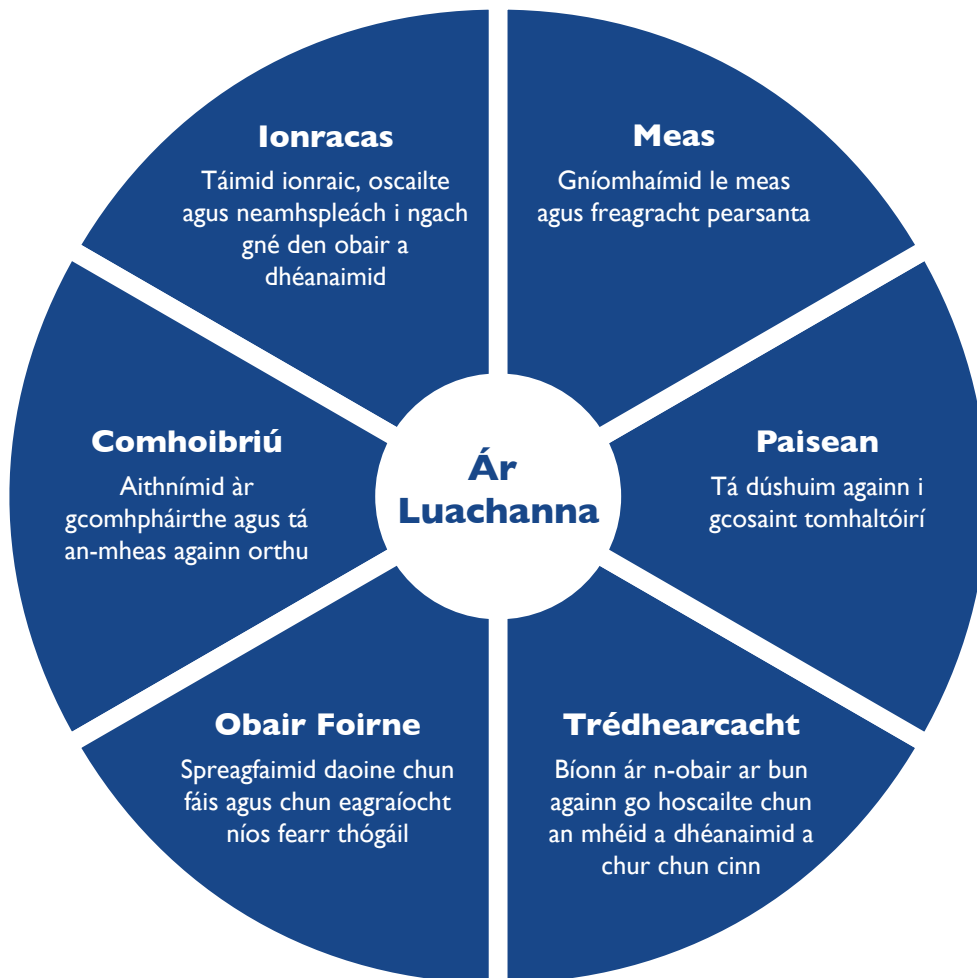
Straitéis

Sheol ÚSBÉ a **straitéis reatha** in 2019. Leagtar amach sa straitéis a fíis, a misean, a luachanna agus a spriocanna agus cuspóirí straitéiseacha do na 5 bliana ó 2019 go 2023.

3.1 Fíis, Misean agus Luachanna

Ár bhFíis
Bia Sábháilte agus Iontaofa do Chách

Ár Misean
Cosnaímid tomhaltóirí agus ardaímid comhlíontacht trí chomhpháirtíocht, trí eolaíocht agus trí fhorfheidhmiú an dlí faoi

Fíor 4 Fíis, misean agus luachanna an ÚSBÉ

3.2 Spríoc Straitéiseach

Spríoc 1

Forfheidhmiú agus comhlíonadh

Dlí an bhia a fhorfheidhmiú agus comhlíonadh a mhéadú i gcomhar lenár gcomhpháirtithe rialála trí chóras rialaithe bia den chéad scoth

Spríoc 2

Eolaíocht, saineolas agus fianaise

Chun sábháilteacht agus ionracas bia a chur chun cinn trí eolaíocht neamhspleách, saineolas agus bonn láidir fianaise

Spríoc 3

Rannpháirtíocht agus cumarsáid

Le bheith ina cheannaire ar an tsábháilteacht agus ionracas bia trí chumarsáid, comhpháirtíocht, comhoibriú agus abhcóideacht

Spríoc 4

Barr feabhais eagrúcháin

Ár ndaoine a chumhachtú, ár gcórais a neartú agus ár gcultúr a fhorbairt chun barr feabhais eagraíochtúil a bhaint amach agus ár dtionchar a uasmhéadú

3.3 Príomhéachtaí 2023

3.4 An córas oifigiúil um rialú bia: sracfhéachaint ar na huimhreacha

3.4.1 Forfheidhmiú

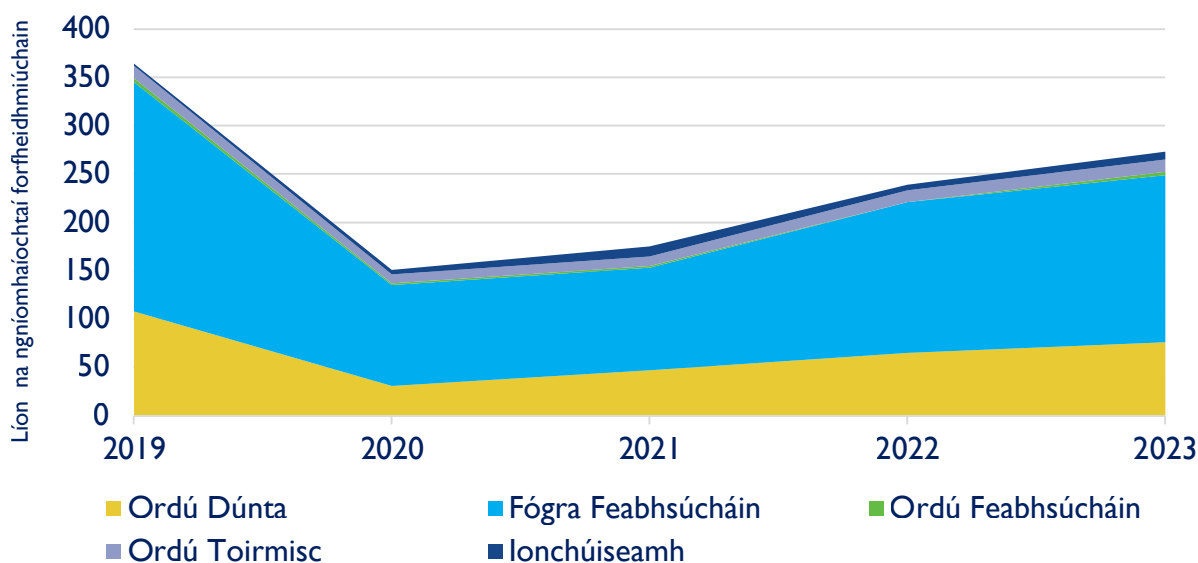
Le linn 2023, d'fhreastail cigirí bia ar ghnólachtaí bia le 76 Ordú Dúnta, 3 Ordú Feabhsúcháin, 13 Ordú Toirmisc, agus ghlac siad 8 n-ionchúiseamh in aghaidh ghnólachtaí bia ar fud na hÉireann (féach ar Thábla 1 agus Fíor 5).

Tábla 1 Fógraí forfheidhmiúcháin agus ionchúisimh, 2019–2023

Gníomhaíocht um Fhorfheidhmiú	2019	2020	2021	2022	2023
Ordú Dúnta	108	31	47	65	76
Fógra Feabhsúcháin	237	104	106	156	173
Ordú Feabhsúcháin	4	2	2	0	3
Ordú Toirmisc	13	9	10	12	13
Ionchúiseamh	2	5	10	6	8
Méid iomlán a caitheadh	364	151	175	239	273

Sainithníodh saincheisteanna athfhillteacha maidir le faillí i sábháilteacht bia i ngnólachtaí bia, rud a d'fhág gur eisíodh Orduithe Forfheidhmiúcháin in 2023. Áiríodh ar na saincheisteanna sábháilteachta bia sin stóráil neamhleor bia leis an mbaol éillithe; easpa nósanna imeachta rialaithe lotnaidí amhail faireachán agus lotnaid-dhíonadh; rialú teochta neamhleor i stóráil, ullmhú agus dáileadh bia; agus oiliúint foirne neamhleor maidir le sábháilteacht bia, sláinteachas pearsanta agus coimeád taifead.

Fíor 5 Forfheidhmiú agus ionchúisimh, 2019–2023

3.4.2 Gnólachtaí bia faoi mhaoirseacht ghníomhaireachtaí oifigiúla na hÉireann

In 2023, bhí 51,790 gnólacht bia faoi mhaoirseacht ghníomhaireachtaí oifigiúla a bhfuil conarthaí seirbhíse acu leis an Údarás (Tábla 2). Déanann na gnólachtaí bia sin raon leathan gníomhaíochtaí, ó allmhairiú agus déantúsaíocht go hoibríochtaí dáilte, miondíola agus lónadóireachta.

Tábla 2 Líon agus cineál na ngnólachtaí bia faoi mhaoirseacht na ngníomhaireachtaí oifigiúla, 2019–2023

Gníomhaireacht oifigiúil	Cineál áitribh	2019	2020	2021	2022	2023
RTBM	Táirgeoirí Príomhúla	340	355	480	495	568
	Déantóirí agus Pacálaithe	428	494	424	429	373
	Dáileoírí agus Iompróirí	132	108	115	113	111
	Méid iomlán a caitheadh	900	957	1019	1037	1052

Gníomhaireacht oifigiúil	Cineál áitribh	2019	2020	2021	2022	2023
FSS	An Earnáil Seirbhíse	28 832	28 769	29 267	28 722	28 881
	Níor Sainíodh	36	160	285	505	771
	Iompróir	130	128	130	131	130
	Mórdhíoltóirí/dáileoírí	1194	1193	1222	1295	1367
	Pacálaithe	112	107	121	120	118
	Miondhíoltóirí	13 373	13 673	14 537	14 153	14 268
	Déantóirí	1400	1526	1571	1641	1609
	Iompórtálaithe/ easpórtálaithe tríú tír	42	36	37	32	32
	Riarachán gnólachtaí bia	263	306	344	372	384
	Méid iomlán a caitheadh	45 382	45 898	47 514	46 971	47 560
Údarás Áitiúla	Seamlais	175	166	175	164	154
	Gléasraí Beaga Déantúsaíochta Feola	217	199	216	194	194
	Gléasraí éanlaithe clóis	32	35	38	37	34
	Fuarstórais	38	42	53	50	53
	Siopaí Búistéara	9	7	7	5	5
	Gnólachtaí soghluaiste	23	32	31	35	37
	Trádálaí/bróicéir	0	6	7	9	10
	Méid iomlán a caitheadh	494	487	527	494	487

Gníomhaireacht oifigiúil	Cineál áitribh	2019	2020	2021	2022	2023
ÚCIM	Árthaí iascaireachta	2077	2080	2081	2085	2107
	Limistéir tháirgthe moileascach	187	189	189	190	190
	Gnólachtaí bia cláraithe ar talamh (lena n-áirítear gléasraí oighir)	15	15	15	15	14
	Bróicéir bia	1	1	1	2	2
	Reoiteoir agus árthaí monarchan	67	57	62	59	55
	Gléasraí próiseála	116	105	101	98	90
	Gléasra táirgí iascaigh úra	72	68	66	65	59
	Iompórtálaithe	62	56	55	54	35
	Fuarstórais	4	5	5	6	8
	Feirmeoirí Sliogiasc	30	30	33	33	32
	Gléasraí íonúcháin	28	23	24	22	22
	Ionaid Seolta	14	15	15	15	16
	Iompróir	9	8	9	11	10
	Mórdhíoltóirí/dáileoírí	42	48	53	53	49
	Hallaí ceantála	1	1	1	1	1
	Eile	0	1	1	1	1
		Méid iomlán a caitheadh	2725	2702	2711	2710
	Líon iomlán na gnólachtaí bia	49 501	50 044	51 771	51 212	51 790

3.4.3 Rialuithe oifigiúla agus cigireachtaí

Oibríonn na gníomhaireachtaí oifigiúla uile cláir bunaithe ar riosca maidir le rialuithe oifigiúla agus déanann gach gníomhaireacht an riosca a aicmiú i gcomhaontú leis an Údarás. Tugtar tús áite d’iniúchadh a dhéanamh ar na gnólachtaí bia sin a dhéanann gníomhaíochtaí lena mbaineann an riosca féideartha is mó do shláinte an duine. Is príomhghné de na rialuithe oifigiúla iad cigireachtaí gan réamhfhógra ar ghnólachtaí bia, ionas gur féidir measúnú a dhéanamh ar ghnólachtaí bia agus iad ag feidmiú faoi ghnáthdhálaí chun a chinneadh an gcomhlíonann siad an reachtaíocht maidir le bia. Déantar cigireacht ar ghnólachtaí bia freisin ar chúiseanna eile, amhail sampláil bia agus teagmhais agus ráigeanna a imscrúdú. Sa bhreis ar chigireachtaí pleanáilte, déantar líon suntasach cigireachtaí neamhphleanáilte – mar shampla, chun teagmhais bhia a imscrúdú nó chun obair leantach a dhéanamh ar ghearáin ón bpobal, agus trí chuirteanna comhairleacha ar ghnólachtaí bia. Tháinig méadú 8.6% ar líon na gcigireachtaí bia in 2023 i gcomparáid le 2022 (Tábla 3).

Tábla 3 Na cigireachtaí tuairiscithe uile i ngnólachtaí bia, 2019–2023

Gníomhaireacht oifigiúil	2019	2020	2021	2022	2023
FSS (Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte)	42 224	26 820	26 903	38 337	40 473
RTBM (Cigireacht)	12 214	7408	9538	11 375	13 770
Údarás Áitiúla	4320	3790	3445	3643	3548
ÚCIM	2121	1911	2237	1982	2339
An tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann	88	37	40	76	47
Líon iomlán na gcigireachtaí gnólachtaí bia	60 967	39 966	42 163	55 413	60 177

3.4.4 Bail foirne ag obair ar rialuithe oifigiúla

Tuairiscíonn na gníomhaireachtaí oifigiúla don Údarás go bliantúil maidir leis na hacmhainní foirne atá tiomnaithe acu do rialuithe oifigiúla faoi na conarthaí seirbhíse. In 2023, bhí baint ag 1,656 coibhéis lánaimseartha (CL) le rialuithe oifigiúla a dhéanamh i ngnólachtaí bia na hÉireann (Tábla 4). Tháinig méadú 105 CL in 2023 ar an líon in 2022. Leanann an chigireacht sábháilteachta bia dá saineolas a fhorbairt, lena n-áirítear trí chúrsaí oiliúna, amhail iad siúd a sholáthraíonn an ÚBSÉ nó a dtacaíonn an ÚBSÉ leo.

Tábla 4 CLanna de réir gníomhaireacht oifigiúil, 2019–2023

Gníomhaireacht oifigiúil	2019	2020	2021	2022	2023
RTBM					
Seirbhís Cigireachta	407	495	533	548	601
Seirbhís Saotharlainne	90	88	93	87	101
FSS					
An tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil	377	425	431	479	500
Seirbhís Saotharlainne	125	132	131	142	148
ÚSBÉ	79	87	103	96	105
Údarás Áitiúla	102	88	91	93	93
Foras na Mara	41	39	38	26	27
An tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann	1	1	1	1	1
ÚCIM	45	47	52	59	59
An tSaotharlann Stáit		18	18	20	21
Líon Iomlán na CLanna	1266	1420	1491	1551	1656

3.4.5 Sampláil bia (mar a thuairiscigh anailís saotharlainne)

Áirítear sna conarthaí seirbhíse cláir arna ndéanamh ag na gníomhaireachtaí oifigiúla le haghaidh bia a shampláil agus a thástáil do chomhlíonadh gach gné sa reachtaíocht faoi bhia. Déanann líonra saotharlanna tagartha oifigiúla agus náisiúnta arna n-oibriú ag na gníomhaireachtaí oifigiúla anailís ar na samplaí a thógann na cigirí sábháilteachta bia. In 2023, tógadh agus tástáladh 59,693 shampla, i gcomparáid le 51,662 shampla in 2022 (Tábla 5).

Tábla 5 Líon na samplaí a thóg agus a thástáil na gníomhaireachtaí oifigiúla, 2019–2023 (mar a thuairiscigh saotharlanna a rinne anailís ar shamplaí)

Gníomhaireacht samplála	2019	2020	2021	2022	2023
RTBM	32 296	30 934	25 511	26 981	32 958
An tSaotharlann FSS (An tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil)	13 823	7626	11 648	11 792	13 747
Foras na Mara	8455	6434	6244	6561	6903
Údarás Áitiúla	2181	2088	2506	2573	2503
An tSaotharlann Stáit		3234	3793	3755	3582
Méid iomlán a caitheadh	56 755	50 316	49 702	51 662	59 693

4.

Tuarascáil na Stiúrthóirí

4.1 An Dr Pamela Byrne

Réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh

Is é an POF an t-oifigeach cuntasáiochta don ÚSBÉ agus tá siad freagrach as bainistiú straitéiseach agus oibríochtúil foriomlán an Údaráis, chomh maith le ceannaireacht a sholáthar i measc a bpiaráí i ngníomhaireachtaí sábháilteachta bia ar fud na hEorpa agus níos faide i gcéin.

Tá sí tacaithe ag Foireann Ceannaireachta Sinsearaí, a dhéanann maoirseacht ar oibríochtaí laistigh de chúig réimse feidhmiúla an Údaráis. Déanann an POF ionadaíocht d'Éirinn ar Fhóram Cheannairí Idirnáisiúnta na nGníomhaireachtaí Bia agus ar Cheannasaithe Eorpacha na nGníomhaireachtaí Sábháilteachta Bia agus tá sé ina Leas-Chathaoirleach ar Bhord Bainistíochta an Údaráis Eorpaigh um Shábháilteacht Bia (ÚESB). In 2023, bhí sí ina cathaoirleach ar fhochoiste de Bhord Bainistíochta ÚESB chun athbhreithniú a dhéanamh ar Bheartas Neamhspleáchais ÚESB. Tá sí ina Leas-Uachtarán ar an gCumann Eolaíochta Rialála Bia an Domhain, eagraíocht neamhbhrabúsach a oibríonn chun forbairt inniúlachtaí, fios gnó agus eolais a chur chun cinn – anailís ar bheartas eolaíoch san áireamh – atá mar bhonn agus mar thaca ag cinntí rialála bia agus a thacaíonn le forbairt agus cur chun feidhme córas rialaithe bia ar fud an domhain. Ar an leibhéal náisiúnta, is comhalta í de Choiste Feidhmiúcháin Ardleibhéil Fís an Bhia 2030 agus is í ionadaí an ÚSBÉ ar an gCoiste Stiúrtha do Chórais Bhia Inbhuanaithe na hÉireann (CBIÉ).

Tá Oifig an POF freagrach as idirchaidreamh a dhéanamh le Bord an Údaráis agus as feidhm chumarsáide ÚSBÉ a chomhordú, lena n-áirítear bainistiú agus rannpháirtíocht geallsealbhóirí; an Líne Chomhairle ÚSBÉ; imeachtaí a eagrú; foilseacháin an Údaráis a dheardh agus a fhoilsiú; suíomh gréasáin ÚSBÉ; a bheith i gceannas ar thionscadal fothaithe acmhainneachta EuropeAid san Albáin; agus obair an Údaráis a chur chun cinn sna meáin. Is duine forordaithe í faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014. Tá an feidhm Bheartais um Chothú Sláinte Poiblí (CSP) mar chuid d'Oifig an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin freisin.

4.1.1 Cumarsáid

Bíonn an tÚdarás i dteagmháil go gníomhach lena pháirtithe leasmhara trí bhealaí cumarsáide éagsúla ar líne agus ar an láthair. Leis na bealaí sin, éascaítear an sreabhadh faisnéise, idirphlé dhá threo agus rannpháirtíocht maidir le saincheisteanna agus ábhair thábhachtacha a bhaineann le sábháilteacht bia.

Le linn 2023, lean foireann cumarsáide an Údaráis de bheith ag bainistiú Líne Chomhairle an ÚSBÉ, suíomh gréasáin, leathanaigh meán sóisialta, imeachtaí, foilseacháin agus seimineáir ghréasáin. Cuireann na hardáin sin ar chumas an Údaráis teachtaireachtaí tábhachtacha a

chur in iúl agus comhairle maidir le sábháilteacht bia a chur ar fáil do phríomhpháirtithe leasmhara. Trí ghlacadh le cainéil ar líne, tá an tÚdarás in ann dul i dteagmháil le pobal níos leithne i bhfíor-am, agus áirithítear leis sin go mbeidh rochtain ag tomhaltóirí ar fhaisnéis thráthúil chruinn, rud a chuireann ar chumas an Údaráis tomhaltóirí a chosaint.

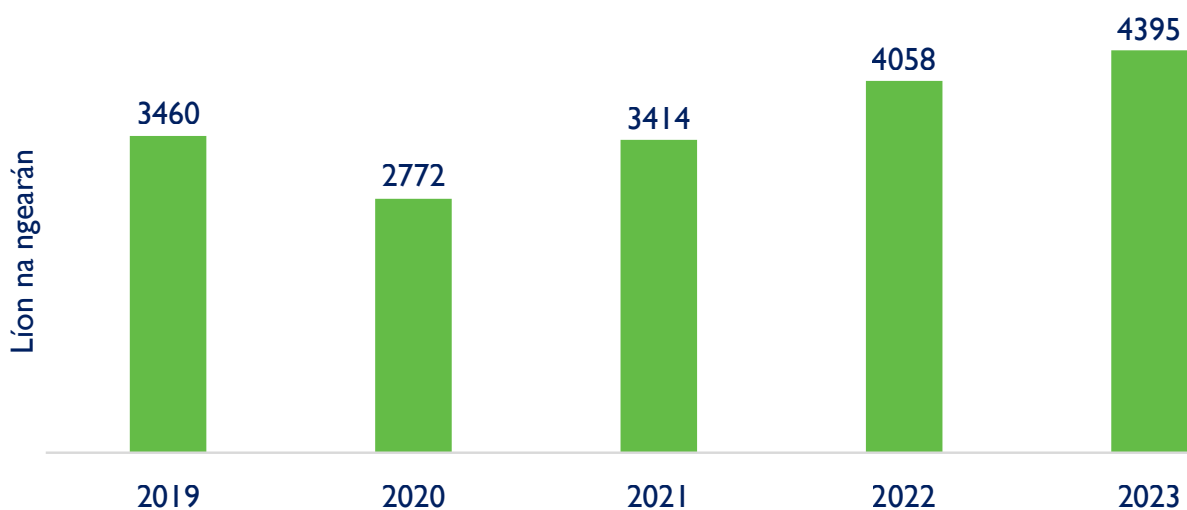
4.1.1.1 Na Meáin

In 2023, d'fhreagair an tÚdarás 150 ceist ó na meáin agus d'eisigh sé 19 bpreasráiteas, a raibh 964 aschur sna meáin chlóite, ar líne agus sna meáin chraolta mar thoradh díreach orthu. Iarradh go rialta d'fhoireann an Údaráis labhairt ar raidió náisiúnta agus áitiúil i rith na bliana. Lean an fhoireann dá cuid oibre ar rannpháirtíocht páirtithe leasmhara chun tuiscint níos leithne a chruthú ar ról an Údaráis, chun páirtithe leasmhara a choinneáil ar an eolas faoi na forbairtí eolaíocha is déanaí agus faoi na hathruithe ar rialáil, agus chun cumarsáid a dhéanamh le tomhaltóirí maidir le guaiseacha sábháilteachta bia.

4.1.1.2 Líne Chomhairle an ÚSBÉ

Is bealach cumarsáide criticiúil í Líne Chomhairle an Údaráis le haghaidh rannpháirtíocht ghníomhach lenár bpáirtithe leasmhara. Le linn 2023, láimhseáil an Líne Chomhairle 7,732 cheist san iomlán ó pháirtithe leasmhara éagsúla agus gearáin ó thomhaltóirí. Spreagadh tomhaltóirí freisin chun dul i dteagmháil leis an Údarás maidir le ghearán ar bith a bhíonn acu i dtaobh sábháilteacht bia. In 2023, as na 4,395 ghearán ó thomhaltóirí, bhain 1,404 ghearán le drochchaighdeáin sláinteachais, bhain 1,196 ghearán le bia inite agus bhain 1,175 ghearán le nimhiú bia amhrasta. Ba mhéadú 8.3% é sin i gcomparáid le 4,058 ngearán in 2022, rud a leanann de threocht fhoriomlán aníos a bheith ann maidir leis an líon gearán le 5 bliana anuas (féach Fíor 6). Rinne cigirí bia ar fud na tíre obair leantach ar na gearáin uile a fuair ÚSBÉ in 2023 agus rinne siad imscrúdú orthu.

Chuir an Líne Chomhairleach comhairle agus faisnéis ar fáil i rith na bliana freisin. In 2023, fuair an Líne Chomhairle 3,337 gceist ó thionscal an bhia, ó chomhairleoirí sábháilteachta bia, ó thaighdeoirí, ó thomhaltóirí agus ó dhaoine eile. I measc na n-ábhar a raibh tóir orthu bhí na nithe seo a leanas: conas tús a chur le gnó bia; iarrataí ar fhoilseacháin ÚSBÉ; faisnéis faoi lipéadú bia; dea-chleachtas i ngnólachtaí bia; oiliúint maidir le sábháilteacht bia; agus comhairle maidir le bia a iompórtáil agus a easpórtáil.

Fíor 6 Gearáin ó thomhaltóirí a fuair Líne Chomhairle ÚSBÉ, 2019–2023

4.1.1.3 Na Meáin Shóisialta

Lean an tÚdarás de bheith ag cur feabhais ar a chainéil meán sóisialta, rud a chuireann ar a chumas tomhaltóirí a chur ar an eolas faoi shaincheisteanna sábháilteachta bia, freagra a thabhairt ar fhiosrúcháin agus teagmháil duine le duine a dhéanamh le tomhaltóirí agus le gnólachtaí bia. Cuireann na cainéil meán sóisialta sin príomhshásra ar fáil freisin trínar féidir le páirtithe leasmhara teagmháil a dhéanamh leis an Údarás. Ag deireadh 2023, bhí pobal ar líne de 76,356 páirtí leasmhar gníomhach ag an Údarás idir a chuntais Facebook, X, LinkedIn, Instagram agus YouTube. Le linn na bliana, reáchtáil an tÚdarás feachtais ar na meáin shóisialta ar ábhair éagsúla, lena n-áirítear oiliúint sábháilteachta bia, ailléirginí bia, Orduithe Forfheidhmiúcháin ÚSBÉ, lipéadú, Lá Domhanda Sábháilteachta Bia, athfhoirmlíú bia, agus gnó bia a thosú.

4.1.1.4 Treoir

Leanann an tÚdarás de bheith ina phríomhshaineolaí ar shábháilteacht bia dá pháirtithe leasmhara, ag soláthar treoir thráthúil maidir le sábháilteacht bia, ag déanamh staidéar, agus ag foilsiú tuarascálacha eolaíocha ar bhonn rialta. Le linn 2023, foilsíodh [14 fhoilseachán nua](#) san iomlán. Foilsíodh iad sin go léir ar shuíomh gréasáin an Údaráis, agus áirítear orthu tuarascálacha ón Tascfhórsa um Athfhoirmlíú Bia arna mhaoiniú ag RS, treoidhoiciméid chun tacú le tionscal an bhia i gcomhlíonadh reachtach, tuarascálacha ar iniúchtaí arna ndéanamh ag an Údarás, tuarascáil ón gCoiste Eolaíoch maidir le vitimín D, agus ábhar eile chun tacú le fíis an Údaráis maidir le ‘Bia Sábháilte agus Iontaofa do Chách’ a bhaint amach.

4.1.1.5 Imeachtaí

I mí na Bealtaine 2023, chuir an tÚdarás fáilte roimh rialtóirí bia domhanda go Baile Átha Cliath don cheathrú cruinniú bliantúil d’Fhóram Cheannairí Idirnáisiúnta na nGníomhaireachtaí Bia. D’oscail an tAire Stáit Sláinte Poiblí, Folláine agus an Straitéis Náisiúnta Drugaí, Hildegard Naughton, agus 17 ngníomhaireacht rialála ó thíortha lena n-áirítear an Araib Shádach, an Nua-Shéalainn, an tSín, Maracó, Singeapór, an Ghearmáin agus an RA an cruinniú go hoifigiúil chun plé a dhéanamh ar an mbealach is fearr chun ullmhú do ghéarchéimeanna sábháilteachta bia agus teagmhais sábháilteachta bia a bhainistiú i gcóras bia domhanda atá ag éirí níos casta. Tháinig oifigigh shinsearacha ón Eagraíocht Dhomhanda Sláinte, ó Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe, agus ón gCoimisiún Codex Alimentarius isteach san Fhóram freisin.

I mí na Samhna 2023, d’óstáil an tÚdarás cruinniú oscailte CCSB, dar teideal Nuair a Bhuail Inbhuanaitheacht agus Sábháilteachta Bia le chéile, chun plé a dhéanamh ar an gcaoi a n-idirghníomhaíonn sábháilteacht bia le hinbhuanaitheacht bia. Scrúdaíodh sa chruinniú an gá atá lena chinntiú gur féidir leis an gcóras bia freastal ar riachtanais na sochaí atá ag síorathrú agus leanúint de shláinte tomhaltóirí a chosaint i ndáil le sábháilteacht bia ag an am céanna. Ní mór do chórais bhia inbhuanaithe sábháilteacht bia a bheith ar thús cadhnaíochta ina bpróisis.

Reáchtáil an tÚdarás roinnt imeachtaí eile le linn 2023, lena n-áirítear seimineár gréasáin Seisiúin Bricfeasta maidir le gnó bia a thosú agus ceardlann um Athfhoirmlíú Bia in Éirinn do ghnólachtaí bia atá ag obair chun salann, siúcra agus saill ina dtáirgí a laghdú.

Reáchtáladh ceardlann um Athfhoirmlíú Bia do ghnólachtaí bia i gCorcaigh in 2023.

4.1.1.6 Suíomh gréasáin an Údaráis

Is acmhainn luachmhar faisnéise maidir le sábháilteacht bia do pháirtithe leasmhara an Údaráis é suíomh gréasáin Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann. I mí na Bealtaine 2023, sheol an tÚdarás suíomh gréasáin nua chun freastal níos fearr ar riachtanais agus ionchais úsáideoirí, lena gcuirtear nascleanúint fheabhsaithe agus cumais chuardaigh fheabhsaithe ar fáil. Bhí níos mó ná 1,170,000 amharc leathanaigh ar an suíomh gréasáin in 2023, agus is iad Foláirimh Bhia, tuarascálacha forfheidhmiúcháin, Gnó Bia a Thosú, agus Ár bhFoilseacháin na rannáin is mó a raibh tóir orthu ansin. Tháinig beagnach 40% d'úsáideoirí ó Éirinn, 49% ón AE, agus an chuid eile ón India, ó Cheanada agus ó chodanna eile den AE. Déantar suíomh gréasáin an Údaráis a nuashonrú go rialta le faisnéis nua agus tá sé aitheanta anois mar fhoinse faisnéise cruinne agus tráthúla do na páirtithe leasmhara uile agus do rialtóirí eile ar fud an domhain.

4.1.2 Beartas Cothaithe Sláinte Poiblí

Cuireann foireann an Bheartais um Chothú Sláinte Poiblí tacaíocht rúnaíochta eolaíche ar fáil don Fhochoiste um Chothú Sláinte Poiblí de Choiste Eolaíoch an Údaráis. In 2023, cuireadh tús leis an obair ar na moltaí eolaíocha a fhorbairt chun tacú le treoirlínte cothaithe biabhunaithe náisiúnta na hÉireann do dhéagóirí (idir 10 agus 19 mbliana d'aois) a bhfuil cónaí orthu in Éirinn. Bainfidh an RS úsáid as na moltaí sin chun treoirlínte maidir le bia sláintiúil a fhorbairt. Cuimsíonn an obair seo treoir maidir le nósanna cothaithe inbhunaithe chun an comhshaol a chosaint.

I mí an Mhárta 2023, ghlac an Príomh-Speisialtóir, Cothú Sláinte Poiblí, le cúnaimh ón bhFeidhmeannas Teicniúil, páirt sa 43ú cruinniú iomlánach den Choiste Codex um Chothú agus Bia le haghaidh Úsáidí Speisialta Cothaithe (CCNFSDU) In 2023, bhí an Príomh-Speisialtóir, Cothú na Sláinte Poiblí, ina chathaoirleach freisin ar Mheitheal fhisiciúil maidir le Luachanna Tagartha Cothaitheacha a bhunú le haghaidh lipéadú bianna atá dírithe ar naíonáin níos sine agus ar leanaí óga. Tá an fhoireann um Beartas Cothaithe Sláinte Poiblí i gceannas ar an obair sin thar ceann na hÉireann ó mhí na Samhna 2017. Tionóladh cruinniú fhisiciúil na Meithle chun na prionsabail ghinearálta a chur chun cinn chun luachanna iarbhir a bhunú do riachtanais vitimín, mianraí agus próitéine naíonán agus leanaí óga idir 6–36 mhí d'aois.

4.1.3 Tionscadal Sábháilteachta Bia san Albáin

Thug an Tionscadal Sábháilteachta Bia san Albáin, atá faoi stiúir ÚSBÉ agus atá maoinithe ag an AE, a ghníomhaíochtaí i gcrích an 30 Deireadh Fómhair 2023. Le linn a tionachta (an 14 Eanáir 2019 go dtí an 30 Deireadh Fómhair 2023), rinneadh dul chun cinn suntasach i dtreo na sprice maidir le sábháilteacht bia, sláinte ainmhithe agus caighdeáin sláinte plandaí a neartú san Albáin agus chun tacú leis an Albáin ar a turas i dtreo aontachas leis an AE. Le linn a thréimhse 57 mí, d'oibrigh an tionscadal le comhlachtaí Rialtais na hAlbáine chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

- ▶ Acmhainneachtaí eagraíochtúla agus acmhainní daonna a neartú
- ▶ Feabhas a chur ar fheasacht agus cumarsáid an phobail maidir le sábháilteacht bia
- ▶ Reachtaíocht, beartas agus straitéisí a fhorbairt chun córais agus rialacha na hAlbáine a thabhairt níos gaire do chaighdeáin an AE.

Imeacht clabhsúir an Tionscadail um Shábháilteacht Bia san Albáin i dTiorána na hAlbáine, an 19 Deireadh Fómhair 2023.

Le linn 2023, cuireadh gníomhaíochtaí chun feidhme chun tacú leis na príomhréimsí seo a leanas:

- ▶ Dílthe a dhréachtú maidir le rialuithe oifigiúla, sláinte ainmhithe agus sláinte plandaí chun ailíniú le rialacháin an AE faoi seach
- ▶ Clár náisiúnta a fhorbairt chun cáilíocht an bhainne amh san Albáin a fheabhsú
- ▶ Oiliúint ar an láthair do chigirí chun bunaíochtaí bia a mheasúnú agus a chatagóiriú i gcomhréir le ceanglais an AE
- ▶ Plean gníomhaíochta a fhorbairt chun tacú le cur chun feidhme Straitéis Náisiúnta na hAlbáine um Shábháilteacht Agraibhia
- ▶ Ullmhúchán a dhéanamh do chruinnithe déthaobhacha idir an Coimisiún Eorpach agus an Albáin
- ▶ Comhoibriú leanúnach idir saotharlanna Albánacha agus saotharlanna oifigiúla in Éirinn maidir le bailíochtú modhanna tástála d'iarmhair leigheas tréidliachta.

Cé go bhfuil an Tionscadal Sábháilteachta Bia in obair na hAlbáine tugtha chun críche, tá aschuir tionscadail inbhuanaithe fós ann i bpríomhréimsí – lena n-áirítear beartas agus reachtaíocht, fothú acmhainneachta, agus bainistiú géarchéime. Is iad na haschuir seo na clocha coirnéil ar féidir le comhlachtaí Rialtais na hAlbáine leanúint ar aghaidh ag tógáil orthu de réir mar a neartaíonn an Albáin a córas rialaithe agraibhia.

4.2 Kevin Roantree

Stiúrthóir, Gnóthaí Corparáideacha

Cinntíonn an limistéar feidhme Gnóthaí Corparáideacha, faoi stiúir Kevin Roantree, cáilíocht agus ailíniú oibríochtaí corparáideacha an Údaráis chun a chinntiú go bhfuil struchtúir, próisis agus córais tacaíochta i bhfeidhm chun seachadadh agus tionchar straitéis ÚSBÉ a uasmhéadú. Le linn 2023, lean Kevin de chlár fairsing oibre a chur chun cinn, in éineacht le comhghleacaithe sna foirne sinsearacha ceannaireachta agus bainistíochta, chun timpeallacht oibre chuimsitheach a fhorbairt a bheadh ailínithe le luachanna ÚSBÉ.

Tá freagracht ar Ghnóthaí Corparáideacha as acmhainní daonna (AD) ÚSBÉ, airgeadas, teicneolaíocht faisnéise (TF), bainistiú faisnéise agus sonraí, forbairt eagraíochtúil, saoráil faisnéise, rialachas corparáideach, cosaint sonraí, bainistiú riosca, seirbhísí dlí, agus feidhmeanna bainistíochta saoráidí ginearálta. Tá an réimse feidhme seo ríthábhachtach chun a chinntiú go mbaineann an tÚdarás a chuspóirí gnó amach agus go n-úsáideann sé cineálacha cur chuige éifeachtúla agus éifeachtacha chun a sheirbhísí a fheabhsú go leanúnach agus chun a chinntiú go mbaintear an úsáid is fearr is féidir as acmhainní.

Tá an fhoireann Gnóthaí Corparáideacha i gceannas freisin ar chomhlíontacht an Údaráis le deimhniú comhlíontachta na hEagraíochta Idirnáisiúnta um Chaighdeánú (ISO) 9001:2015 trí bheith ag obair le comhghleacaithe ar fud na heagraíochta chun sásraí pleanála agus tuairiscithe gnó ÚSBÉ a fhorbairt agus a sholáthar.

Le linn 2023, lean foireann an Údaráis de bheith ag obair laistigh de shamhail oibre chumaiscthe lenar bhain freastal san oifig ar feadh 2 lá in aghaidh na seachtaine ar a laghad agus oibriú ón mbaile ar na laethanta a bhí fágtha. Cuireadh tús le meastóireacht ar shamhail oibre hibrideach an Údaráis in 2023. Lean réimse feidhme na nGnóthaí Corparáideacha de thacaíocht a chur ar fáil do bhaill foirne trína chinntiú go raibh tacaíocht theicneolaíoch ar fáil chun go mbeadh an fhoireann in ann cianobair a dhéanamh, tríd an leibhéal is airde cumarsáide agus tacaíochta a choinneáil don fhoireann, agus trí phróisis a oiriúnú agus réitigh a fhorbairt chun go mbeadh an fhoireann in ann a gcuspóirí gnó a bhaint amach laistigh de thimpeallacht oibre hibrideach.

4.2.1 Comhlíonadh eagraíochtúil

Le linn 2023, d'áirithigh an tÚdarás, agus thuairiscigh sé, go gcomhlíonann sé an *Cód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit* (a foilsíodh in 2016), agus chomhaontaigh sé a Chomhaontú Formhaoirseachta/Comhaontú Seachadta Feidhmíochta leis an RS.

Ina theannta sin, sholáthair sé nuashonruithe ráithiúla don RS maidir leis an dul chun cinn i gcoinne an Chomhaontaithe Formhaoirseachta/an Chomhaontaithe Seachadta Feidhmíochta (CF/CSF) mar chuid den socrú rialachais comhaontaithe, agus rinne sé amhlaidh laistigh de chreat feabhsaithe planála agus tuairiscithe gnó, inar léiríodh go soiléir an dul chun cinn i gcoinne cuspóirí gnó chomh maith le haon imeacht ón obair bheartaithe agus na bearta atá á ndéanamh chun iad a bhainistiú.

4.2.1.1 Fógraí reachtúla agus fógraí eile

De réir Alt 41 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998, an Achta um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus an Achta um Chaighdeán in Oifigí Poiblí, 2001, ceanglaítear ar chomhaltaí Bhord agus Choiste Eolaíochta an Údaráis, chomh maith le foireann ainmnithe ÚSBÉ, dearbhú leasanna a chur isteach gach bliain.

4.2.1.2 An tAcht um Íoc Pras Cuntas, 1997

Is é beartas ÚSBÉ a chinntiú go ndéantar gach íocaíocht go pras. Tá gach iarracht á déanamh lena chinntiú go n-íoctar gach soláthróir laistigh den tréimhse ama riachtanach, i gcomhréir le nósanna imeachta airgeadais cuí agus de réir an chleachtais is fearr. Foilsíonn an tÚdarás tuarascálacha ráithiúla maidir le comhlíonadh ar a shuíomh gréasáin.

4.2.1.3 Cosaint sonraí

Féachann ÚSBÉ le gach reachtaíocht ábhartha um chosaint sonraí a chomhlíonadh. Agus an méid sin á dhéanamh acu, déanann siad an obair ar fad is gá agus tugann sé a bheartais cothrom le dáta laistigh den chreat reachtach sin. Tá straitéis rialachais faisnéise curtha i dtoll a chéile acu, lena n-áirítear comhlíonadh na reachtaíochta um chosaint sonraí a choinneáil ar bun, agus tá sí á cur i bhfeidhm ar bhonn uile-eagraíochta.

In 2023, ní dhearnadh aon iarraidh ar Rochtain ó Ábhar Sonraí (IRÁSanna) faoin reachtaíocht maidir le cosaint sonraí.

4.2.1.4 An tAcht um Shaoráil Faisnéise 2014

Faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014, is comhlacht ainmnithe um Shaoráil Faisnéise é an ÚSBÉ. I gcomhlíonadh na reachtaíochta seo, cuireann ÚSBÉ a Scéim Foilseacháin ar fáil ar a láithreán gréasáin agus próiseálann sé iarratais ar fhaisnéis ar bhonn leanúnach.

In 2023, fuair ÚSBÉ 23 iarraidh faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014. As na hiarratais sin, deonaíodh sé cinn, deonaíodh sé cinn go páirteach, tarraingíodh siar ceann amháin, níor aistríodh aon cheann agus diúltaíodh naoi gcinn. Ag deireadh na bliana, d'fhan cás amháin ar oscailt.

Baineann formhór na n-iarratas ar fhaisnéis a phróiseáiltear faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014 le haghaidh faisnéise neamhphearsanta (i.e. faisnéis chorparáideach). Is iondúil go lorgaíonn iarrataí faisnéis faoi ÚSBÉ agus faoina chuid oibre.

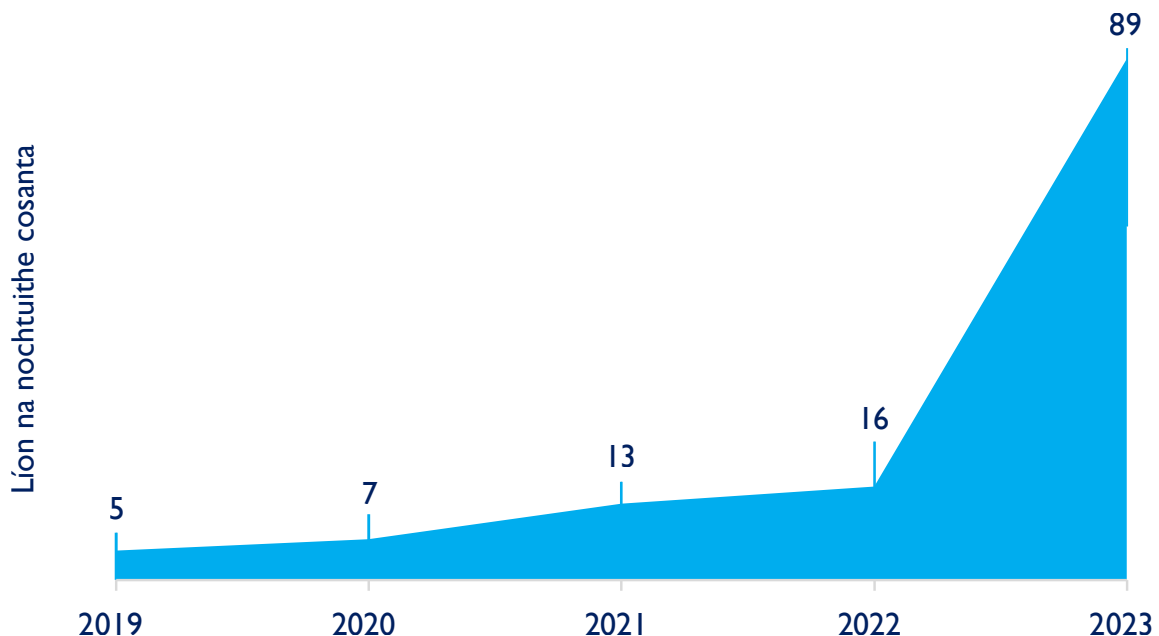
4.2.1.5 Na Rialacháin maidir le Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol (RRC)

Leis na Rialacháin maidir le Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol (RFC), tugtar an ceart do dhaoine rochtain a iarraidh ar fhaisnéis faoin gcomhshaol atá i seilbh údarás poiblí.

In 2023, fuair an ÚSBÉ iarratas amháin faoi Rialacháin RFC. Ag deireadh na bliana, níor fhan aon chás ar oscailt.

4.2.1.6 Nochtuithe cosanta

Is duine forordaithe é Príomhfheidhmeannach ÚSBÉ faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014. Le linn 2023, rinneadh 89 nochtadh cosanta don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin. I gcás inar braithheadh sárúithe ar dhlí an bhia, rinne ÚSBÉ nó an ghníomhaireacht oifigiúil an gníomh forfheidhmiúcháin iomchuí chun a áirithiú go gcosnófaí sláinte tomhaltóirí agus leasanna tomhaltóirí. Léirítear i bhFíor 7 an líon nochtáí cosanta ó 2019 go 2023.

Fíor 7 Nochtuithe cosanta, 2019–2023

4.2.1.7 Bainistíocht Cáilíochta

Tá an tÚdarás tiomanta do chóras láidir bainistíochta cáilíochta a bheith i bhfeidhm. Tá sé seo bunaithe go bunúsach ar an gcoincheap custaiméirí agus a gcuid riachtanas a shainaitheint, pleanáil conas na riachtanais seo a chomhlíonadh, nósanna imeachta a dhóiciméadú nuair is iomchuí, cuspóirí intomhaiste a leagan síos do gach réimse feidhme agus don fhoireann uile, agus athbhreithniú rialta a dhéanamh ar éachtaí.

In 2023, choinnigh an tÚdarás a dheimhniú de réir chaighdeán ISO 9001:2015.

4.2.1.8 Reachtaíocht na dteangacha oifigiúla

Tá ÚSBÉ tiomanta do aidhmeanna Achtanna na dTeangacha Oifigiúla 2003 agus 2021. Chuige sin, ní mór do gach mír páipéarachais, gach comhartha agus gach fógra taifeadta a bheith i nGaeilge agus i mBéarla. Mar aon leo siúd, foilsítear an Tuarascáil Bhliantúil i nGaeilge agus i mBéarla. Tá Ionadaí Gaeilge ag ÚSBÉ a dhéanann teagmháil leis an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán maidir leis na riachtanais nua atá leagtha amach in Achtanna na dTeangacha Oifigiúla agus tugann an t-ionadaí úd tuairisc go tráthrialta don Phríomhfheidhmeannach agus don bhFoireann Ardstiúrthóirí i dtaobh na riachtanas úd. Tá obair á déanamh ag ÚSBÉ ar a Straitéis Ghaeilge chun cur chun feidhme a oibligeáidí a dhéanamh éifeachtach agus éasca chun faireachán a dhéanamh orthu.

4.2.2 Forbairt eagraíochtúil

Dhírigh foireann Acmhainní Daonna laistigh de réimse feidhmiúil Ghnóthaí Corparáideacha ar na hinniúlachtaí, scileanna agus eolas riachtanach a chinntiú i measc na foirne chun riachtanais eagrúcháin agus forbartha pearsanta a chomhlíonadh. Cuireann an tÚdarás béim láidir ar fhoghlaim agus ar fhorbairt leanúnach, agus spreagann sé an fhoireann chun leanúint ar aghaidh le gníomhaíochtaí gairmiúla agus forbartha pearsanta. Le linn 2023, cuireadh raon leathan clár oiliúna ar fáil chun tacú leis sin; chomh maith leis sin, cuireadh clár forbartha bainistíochta ar fáil, agus thacaigh an tÚdarás le roinnt ball foirne trí chláir oideachais forbartha agus breisoideachais.

4.2.3 Maoiniú

Leanann feidhm airgeadais éifeachtúil agus éifeachtach de bheith i bhfeidhm laistigh den Údarás chun bainistíocht agus rialú cuí ar acmhainní a chinntiú, chomh maith lena chinntiú go gcomhlíontar caighdeán chuntasaíochta ábhartha agus go gcloítear leo agus go bhfuil córais agus rialuithe éifeachtacha bainistíochta airgeadais ag feidhmiú. Le linn 2023, rinne na hiniúcháirí inmheánacha athbhreithniú ar na córais rialuithe airgeadais inmheánacha, agus bhí an leibhéal dearbhaithe a baineadh amach ‘suntasach go measartha’. Cinntíonn an tÚdarás freisin go gcuirtear bearta buiséadacha na Roinne Airgeadais agus na Roinne Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóiriú an PFN i bhfeidhm i dtéarmaí tuarastail, rátaí taistil, soláthair agus coigiltis chaiteachais eile.

4.3 An Dr Bernard Hegarty

Stiúrthóir, Beartas um Fhorfheidhmiú

Tá réimse feidhmiúil an Bheartais um Fhorfheidhmiú, faoi stiúir an Dr Bernard Hegarty, freagrach as reachtaíocht bia a chur i bhfeidhm in Éirinn. Príomhghníomhaíocht de chuid na foirne is ea bainistiú na gconarthaí seirbhíse le gníomhaireachtaí oifigiúla an Údaráis. Is iad na gníomhaireachtaí sin a dhéanann formhór ghníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin na hÉireann.

Tá 30 conradh seirbhíse i bhfeidhm ag an Údarás faoi láthair le gníomhaireachtaí oifigiúla an Stáit. Tugann na gníomhaireachtaí seo faoi ghníomhaíochtaí rialaithe oifigiúla faoi na conarthaí seirbhíse sin leis an Údarás. Tá an mheicníocht seo chun reachtaíocht sábháilteachta bia a fhorfheidhmiú leagtha amach faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998, arna leasú. Tá ceithre phríomhghníomhaireacht oifigiúla ann, agus bainistíonn an fhoireann um Beartas Forfheidhmithe na comhaontuithe sin go réamhghníomhach chun a áirithiú go bhfuil na gníomhaireachtaí oifigiúla ag feidhmiú de réir na dtáscairí éagsúla atá leagtha amach sna conarthaí. Is é POF an ÚSBÉ agus an bhainistíocht shinsearach sna gníomhaireachtaí oifigiúla a shíníonn na conarthaí. Eagraíonn an fhoireann an t-ullmhú agus an t-iarchúram freisin maidir leis na hiniúchtaí trasghníomhaireachtaí a dhéanann an Coimisiún Eorpach agus comhlachtaí eile. In 2023, ainmníodh an tÚdarás mar an pointe teagmhála náisiúnta chun plean rialaithe náisiúnta na hÉireann maidir le bia a fhorbairt.

Soláthraíonn an fhoireann um Beartas Forfheidhmithe comhairle do Ranna Rialtais ar an reachtaíocht atá beartaithe, agus oibríonn sí ceann de fhóiraim chomhairliúcháin an Údaráis (an Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach).

Lean na rialuithe oifigiúla maidir le bia de bheith ag feidhmiú in 2023, agus rinneadh gníomhaíocht forfheidhmiúcháin i gcás inar gá. Le linn na bliana, d'fhoilsigh an tÚdarás 92 Ordú Forfheidhmiúcháin (lena n-áirítear 76 Ordú Dúnta, 3 Ordú Feabhsúcháin agus 13 Ordú Toirmisc) a sheirbheáil na gníomhaireachtaí oifigiúla nó an tÚdarás ar ghnólachtaí bia mar gheall ar sháruithe ar an reachtaíocht sábháilteachta bia. Ba mhéadú 19% é sin ar na 77 nOrdú Forfheidhmiúcháin a seirbheáladh in 2022, rud a lean den treocht maidir le méadú ar ghníomhaíocht forfheidhmiúcháin tar éis an chur isteach de dheasca phaindéim COVID-19. Foilsíodh téacsanna iomlána na nOrduithe Forfheidhmiúcháin a seirbheáladh ar ghnólachtaí bia chun trédhearcacht a sholáthar maidir leis an bpróiseas rialuithe oifigiúla agus chun gnólachtaí bia eile a chur ar an eolas faoi chleachtais chun iad a sheachaint.

Rinneadh ocht n-ionchúiseamh le linn 2023 mar gheall ar shárúithe ar an reachtaíocht maidir le sábháilteacht bia: seacht gcinn ag an FSS agus ceann amháin ag an ÚSBÉ.

Déantar na rialuithe oifigiúla faoi chonarthaí seirbhíse le 30 gníomhaireacht oifigiúil. Bhí formhór na gconarthaí seirbhíse ar siúl go leanúnach le linn 2023, agus dá bhrí sin ní raibh gá le hathchaibidlíocht ina leith. Cuireadh síneadh leis an gconradh seirbhíse le Foras na Mara go 2023 chun go bhféadfaí conradh seirbhíse nua a thabhairt chun críche. Cuireadh síneadh freisin leis na conarthaí leis na húdaráis áitiúla le linn 2023 chun plé idir-Rannach a cheadú maidir le todhchaí na seirbhíse sin. Lean an ÚSBÉ agus na gníomhaireachtaí oifigiúla le bainistíocht agus monatóireacht a dhéanamh ar na conarthaí seirbhíse trí mheascán de chruinnithe fíorúla agus cruinnithe duine le duine.

Chuidigh a comhghleacaithe i bhfoireann TF an ÚSBÉ go mór leis an bhfoireann Beartais Forfheidhmithe ina cuid oibre rannpháirtíochta ar líne, cianda agus fíorúla leis na gníomhaireachtaí oifigiúla. Trí úsáid níos mó a bhaint as teicneolaíochtaí oibre ar líne agus cianoibre, éascaíodh rannpháirtíocht níos fairsinge, cumarsáid níos gasta agus, go minic, cinntí níos tapúla agus dul chun cinn níos fearr maidir le hábhair thábhachtacha. D'fhág teicneolaíochtaí cianoibre gur fhreastail siad ar imeachtaí agus gur ghlac siad páirt iontu – nó i gcodanna d'imeachtaí – rogha níos réadúla do réimse níos leithne agus do líon níos mó páirtithe leasmhara, agus mar sin bhí sé tábhachtach na tairbhí sin a choinneáil i rannpháirtíocht páirtithe leasmhara.

4.3.1 Reachtaíocht maidir le rialuithe oifigiúla

Le linn 2023, lean an tÚdarás dá ghníomhaíocht ar reachtaíocht an AE maidir le rialuithe oifigiúla, Rialachán (AE) 2017/625. Leagtar amach sa Rialachán seo, arna fhorlíonadh le sraith reachtaíochta mionsonraithe cur chun feidhme agus tarmligthe, rialacha maidir le feidhmiú rialuithe Bhallstáit an AE san earnáil agrairbhia.

Leanadh de chlár oibre chun Rialachán (AE) 2017/625 a chur chun feidhme le linn 2023, lena n-áirítear:

- ▶ Comhoibriú leis na gníomhaireachtaí oifigiúla chun maoirseacht a dhéanamh ar fhorbairt an chórais rialuithe oifigiúla
- ▶ Ionchur i bhforbairt reachtaíochta treasaí ar leibhéal an AE (rialacháin cur chun feidhme agus tarmligthe an AE) i ndáil le Rialachán (AE) 2017/625
- ▶ Ionchur i bhforbairt threoir an AE maidir le cur chun feidhme Rialachán (AE) 2017/625
- ▶ Treoir a sholáthar do na gníomhaireachtaí oifigiúla maidir le ceanglais Rialachán (AE) 2017/625 agus an reachtaíocht náisiúnta cur chun feidhme
- ▶ Comhairle a sholáthar do RS agus do RTBM maidir leis an reachtaíocht náisiúnta chun éifeacht a thabhairt do cheanglais Rialachán (AE) 2017/625.

4.3.2 Conarthaí seirbhíse a bhainistiú

Le linn 2023, rinne páirtithe leasmhara todhcháí fhadtéarmach Sheirbhís Tréidliachta an Údaráis Áitiúil a mheas. Moladh aistriú na seirbhíse chuig RTBM in 2021 mar rogha amach anseo, agus cuireadh síneadh leis an gconradh seirbhíse leis na húdaráis áitiúla agus le maoiniú na n-údarás áitiúil in 2023 trí chomhaontú leis an gComhlachas Bainistithe Contae agus Cathrach (CBMA), (a dhéanann ionadaíocht ar phríomhfheidhmeannaigh na n-údarás áitiúil) chun gur féidir an togra seo a bhreithniú tuilleadh. Faoi dheireadh 2023, thángthas ar chomhaontú i bprionsabal sa phlé idir-Rannach gur cheart do Sheirbhís Tréidliachta na n-Údarás Áitiúil aistriú chuig RTBM in 2024 agus cuireadh síneadh arís leis na conarthaí seirbhíse go dtí an 29 Feabhra 2024. Lean cigirí tréidliachta na n-údarás áitiúil de rialuithe oifigiúla a dhéanamh chun cosaint tomhaltóirí agus leanúnachas gnó a áirithiú fad a bhí plé idir-Rannach ar siúl. I rith na bliana, d'oibrigh an fhoireann um Beartas Forfheidhmithe le cigirí tréidliachta na n-údarás áitiúil chun treoir a fhorbairt do chórais bhainistíochta sábháilteachta bia i seamlais bheaga, a seoladh le sraith seisiún oiliúna réigiúnach don tionscal.

Ó tharraing an RA siar as an AE, b'éigean do chóras rialuithe oifigiúla na hÉireann freastal ar leibhéal rialuithe oifigiúla atá méadaithe go suntasach maidir le hallmhairiú bia, rud a léiríonn stádas na Ríochta Aontaithe (gan Tuaisceart Éireann a áireamh) mar thríú tír. Maidir le honnmhairí, lean an tÚdarás de bheith ag obair leis na gníomhaireachtaí oifigiúla chun ullmhú do cheanglas beartaithe na Ríochta Aontaithe go mbeadh deimhnithe tréidliachta ag gabháil le coinsíneachtaí bianna de bhunadh ainmhíoch ó Éirinn go dtí an Bhreatain Mhór nó tríd an mBreatain Mhór, ar coinsíneachtaí iad a cuireadh siar go 2023 agus a cuireadh siar arís le linn na bliana go dtí an 31 Eanáir 2024. Áiríodh leis na hullmhúcháin roinnt gnólachtaí bia a aistriú idir na gníomhaireachtaí oifigiúla chun deimhniú onnmhairithe éifeachtúil a éascú, nósanna imeachta nua a fhorbairt agus oiliúint ar dheimhniúchán a sholáthar.

Le I.R. Uimh. 79 de 2020 – lenar tugadh éifeacht do reachtaíocht athbhreithnithe an AE maidir le rialuithe oifigiúla, le Rialachán (AE) 2017/625 – sannadh roinnt freagrachtaí nua do ÚSBÉ, lena n-áirítear formhaoirseacht ar shaotharlanna oifigiúla arna n-ainmniú ag RS, agus ceanglas ar ÚSBÉ agus ar FSS treoirilínte a fhoilsiú chun tacú le cur chun feidhme gnéithe éagsúla de Rialachán an AE, lena n-áirítear úsáid a chumhachtaí forfheidhmiúcháin. Leanann an tÚdarás de threoir a sholáthar ar shocruithe maoirseachta le haghaidh gnólachtaí bia le gníomhaíochtaí bia casta ina bhféadfadh níos mó ná gníomhaireacht oifigiúil amháin a bheith ag déanamh rialuithe oifigiúla. Chomhaontaigh cruinniú grúpa tras-ghníomhaireachta athruithe ar an treoir reatha. Dhréachtaigh an grúpa sin treoir freisin chun feabhas a chur ar chomhsheasmhacht idirghníomhaireachta na bpróiseas chun formheas a fháil ó ghníomhaireacht oifigiúil agus bianna de bhunadh ainmhíoch a bpróiseáil – ceanglas reachtach do ghnólachtaí áirithe bia.

Comhordaíonn foireann an Bheartais Forfheidhmithe ullmhú agus obair leantach na ngníomhaireachtaí oifigiúla le haghaidh na n-iniúchtaí a dhéanann an Coimisiún Eorpach (AS SANTE) chun comhlíonadh na hÉireann leis an reachtaíocht maidir le rialuithe oifigiúla a fhíorú.

In 2023, bhí an méid seo a leanas san áireamh san obair seo:

- ▶ Cúnamh a thabhairt do RTBM le comhordú an iniúchta ar an bhFrithsheasmhacht in aghaidh Ábhair Fhrithmhiocróbacha (FÁF) AS(SANTE)2023-7693 idir an 20 agus an 31 Eanáir 2023. Rinneadh an t-iniúchadh chun meastóireacht a dhéanamh ar fhaireachán agus tuairisciú ar fhrithsheasmhacht in aghaidh ábhair fhrithmhiocróbacha i mbaictéir zónóiseacha agus chomhthíosacha. Is éard a bhí san iniúchadh hibrideach cianchruinnithe teicniúla agus cuairteanna ar an láthair.
- ▶ Comhordú a dhéanamh ar ullmhúcháin chuimsitheacha trasghníomhaireachta roimh an iniúchadh ar tháirgí iascaigh (AS(SANTE) 2023-7716), agus ar fhreagairtí lena linn agus ina dhiaidh, a rinneadh chun meastóireacht a dhéanamh ar na córais rialaithe sábháilteachta bia atá i bhfeidhm lena rialaítear táirgeadh agus cur ar an margadh táirgí iascaigh. Is éard a bhí san iniúchadh hibrideach cianchruinnithe teicniúla agus cuairteanna ar an láthair a rinneadh thar thréimhse 3 seachtaine, idir an 20 Feabhra agus an 13 Márta 2023. I measc na ngníomhaireachtaí oifigiúla a bhfuil baint acu leis an iniúchadh tá ÚCIM, Foras na Mara agus RTBM.
- ▶ Comhordú a dhéanamh ar fhreagairt údarás inniúil na hÉireann ar an dréacht-tuarascáil iniúcháireachta AS(SANTE) 2021-7188 maidir le feoil bó-ainmhithe, lena n-áirítear inrianaitheacht, tar éis plé fairsing le RTBM, le húdaráis áitiúla agus le páirtithe leasmhara ábhartha eile. Cuireadh freagra na hÉireann faoi bhráid AS SANTE faoin spriocdháta comhaontaithe an 15 Nollaig 2023 lena fhoilsiú in 2024.

4.3.3 Obair chomhairleach

In 2023, d'ullmhaigh ÚSBÉ comhairle don RS maidir le forbairtí sa reachtaíocht náisiúnta agus i reachtaíocht an AE. Thacaigh an chomhairle sin le hordú nua a bheith á ullmhú ag RH (I.R. Uimh. 222 de 2023) faoi Roinn 5 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 chun liosta na ndlíthe bia a thagann faoi shainchúram ÚSBÉ agus na gconarthaí seirbhíse a thabhairt cothrom le dáta. Le linn 2023, thug ÚSBÉ comhairle don RS maidir leis an méid seo a leanas:

- ▶ An t-athbhreithniú ar fhorálacha sa reachtaíocht náisiúnta maidir le rialuithe oifigiúla (I.R. Uimh. 79 de 2020) a bhaineann le cearta gnólachtaí bia leas a bhaint as an dara tuairim shaineolach i gcás ina bhfuil díospóid ann faoi thorthaí na tástála oifigiúla

- ▶ Trasuí RS ar Threoir (AE) 2022/2557 maidir le hathléimneacht eintiteas criticiúil a fheabhsú, ós rud é gur measadh gur údarás inniúil féideartha é ÚSBÉ chun an Treoir seo a fhorfheidhmiú in earnáil an bhia
- ▶ Forbairt thras-Rannach na reachtaíochta náisiúnta chun athmhúnlú Threoir (AE) 2020/2184 maidir le cáilíocht an uisce atá beartaithe lena thomhailt ag an duine a thrasuí, as ar eascair eisiúint I.R. Uimh. 99 de 2023 go luath in 2023. Chuir ÚSBÉ grúpa cur chun feidhme trasghníomhaireachta ar bun agus rinne sé cathaoirleacht air chun próiseas a fhorbairt le haghaidh díolúine sa rialachán do ghnólachtaí bia a bhfuil a soláthar uisce príobháideach féin acu ó cheanglais na Treorach.

4.3.4 Rannpháirtíocht an AE

I measc rannpháirtíocht an AE bhí rannpháirtíocht leanúnach i dtrí ghrúpa saineolaithe de chuid Bhallstáit an AE agus an Choimisiúin Eorpaigh a bhí ag obair ar an reachtaíocht lena rialaítear ábhair teagmhála bia, ar an Rialachán maidir le rialuithe oifigiúla agus ar fhormaid chaighdeánach chun pleananna rialaithe náisiúnta a chur ar fáil le haghaidh rialuithe oifigiúla ar fud an AE agus chun tuairisciú a dhéanamh orthu. Ceapadh an ÚSBÉ ag an RS agus an RTBM mar an pointe teagmhála aonair a cheanglaítear le Rialachán (AE) 2017/625 chun pleananna rialaithe náisiúnta a tháirgeadh. Ghlac baill foirne an Bheartais Forfheidhmithe páirt freisin i ngrúpa oibre de chuid an AE a scrúdaíonn comhlíonadh rialacha an AE maidir le monatóireacht agus tuairisciú ola olóige.

4.4 Gail Carroll

Stiúrthóir, Gnóthaí Rialála agus Forbairt Comhlíontachta

Tá ceithre fhoireann i limistéar feidhme an Fhoirgnimh um Ghnóthaí Rialála agus um Chomhlíonadh (FGRC), faoi stiúir Gail Carroll: Sláinte Chomhshaoil, Oiliúint agus Comhlíonadh, Sláinte Phoiblí Tréidliachta agus Talmhaíocht, agus Allmhairí agus Onnmhairí.

Oibríonn FGRC go dlúth le baill foirne sna gníomhaireachtaí oifigiúla d'fhonn cur i bhfeidhm eolasach, comhsheasmhach agus éifeachtach dhlí an bhia a éascú trí thacú le cur i bhfeidhm agus trí shoiléireacht a sholáthar maidir le cur i bhfeidhm ceanglas dlíthiúil, lena n-áirítear oiliúint agus treoir. Cuireann an fhoireann sainchomhairle ar fáil don RS agus don RTBM chun tacú le forbairt reachtaíochta agus beartais ar leibhéal náisiúnta agus Eorpach. Tá baint ag an bhfoireann freisin le cuir chuige a fhorbairt maidir le reachtaíocht a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú ar an leibhéal Eorpach – mar shampla, trí ghrúpa Cheannairí Gníomhaireachtaí Sábháilteachta Bia na hEorpa.

Oibríonn FGRC chun comhlíonadh na reachtaíochta agus na gcaighdeán bia sa tionscal bia a ardú trí thacaíochtaí agus treoir um chomhlíonadh tionscail a fhorbairt, oiliúint a sholáthar agus deiseanna a lorg chun tionchar a imirt ar ghlacadh na gcaighdeán sábháilteachta bia is airde. Tá foireann FGRC ina cathaoirleach ar fhórait Mhiondíola, Seirbhíse Bia agus Cheardaíochta an Údaráis, ag obair go díreach le hionadaithe ó na hearnálacha sin chun comhlíonadh a fheabhsú. Cuidíonn ár saineolaithe teicniúla freisin le caighdeán tionscail a fhorbairt, áit ar féidir linn tacú le suntasacht teachtaireachtaí sábháilteachta bia. Tá an fhoireann freagrach freisin as CCSB de chuid an Údaráis a bhainistiú, rud a éascaíonn comhairliúcháin agus plé le páirtithe leasmhara ÚSBÉ chun caighdeán níos airde a chur chun cinn le hionadaithe tomhaltóirí, táirgeoirí, miondíoltóirí, dáileoirí, lónadóirí, monaróirí, an chigireacht bia agus an saol acadúil.

4.4.1 Forbartha

Tá oibleagáid dhlíthiúil ar na gnólachtaí bia sin a chuireann forbhia ar an margadh den chéad uair in Éirinn fógra a thabhairt don Údarás agus cóip den lipéad forlíonaidh a sholáthar dó. In 2023, d'éascaigh córas fógartha bia ar líne ÚSBÉ fógra a thabhairt don Údarás maidir le 3,789 bhforbhia mar chuid de chomhlíonadh oibleagáid dhlíthiúil gnólachtaí bia fógra a thabhairt. B'ionann é sin agus méadú níos mó ná 100% ó 2018. Agus cur chuige rioscabhunaithe á chur i bhfeidhm acu, shainnigh an tÚdarás 818 de na forlíontaí sin a raibh gá, mar gheall ar a gcomhábhair, le bearta leantacha ina leith chun aghaidh a thabhairt ar

aon riosca a d'fhéadfadh a bheith ann do thomhaltóirí. Tá ardleibhéal saincheisteanna casta rialála agus forfheidhmithe fós ag teacht chun cinn mar gheall ar an measúnú ar tháirgí ar tugadh fógra ina leith. Ina measc seo tá an tóir atá ag méadú agus raon na bhforbhianna; an fás ar a soláthar ó thíortha nach tíortha den AE iad tríd an ríomhthrachtáil; Brexit agus saincheisteanna sonracha eile, amhail Ballstáit eile de chuid an AE a úsáideann Éire mar phointe fógartha do mhargadh an AE; teacht chun cinn an tóir a bhí ar fhorlíoanta cannabidiol (CBD); agus bianna agus substaintí núíosacha a bheith ann nach gceadaítear i bhforbhianna. Mar fhreagairt ar na treochothaí sin, rinneadh obair fhairsing in 2023 chun bonn eolais a chur faoi chur chuige rioscabhunaithe a fhorbairt maidir leis an earnáil sin a rialáil agus chun tacú leis an bhforbairt sin, ar cur chuige é atá i riocht níos fearr chun rioscaí don tomhaltóir a mhaolú. Ina theannta sin, i measc na bhfeabhsuithe ar rialáil agus ar chomhlíonadh bia bhí oiliúint phearsanta a sholáthar d'oifigigh ghníomhaireachta oifigiúla, acmhainn oiliúna ar líne a fhorbairt agus tacaíochtaí tógála comhlíonta a tháirgeadh don tionscal. Rialaíonn ÚSBÉ forbhianna i gcomhar le FSS, agus cuireadh obair shuntasach i gcrích in 2023 chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna sábháilteachta agus comhlíonta. Oibríonn ÚSBÉ le gníomhaireachtaí eile freisin, amhail an tÚdarás Rialála Táirgí Sláinte (ÚRTS).

Sláinte Comhshaoil agus Gnóthaí Rialála

Tá ról ríthábhachtach straitéiseach ag an bhfoireann Sláinte Comhshaoil maidir leis an tomhaltóir a chosaint trí thacú le ÚSBÉ, leis an tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil, le Seirbhís Saotharlainne Sábháilteachta Bia FSS, agus le gníomhaireachtaí oifigiúla eile maidir le reachtaíocht bia a chur chun feidhme agus a fhorfheidhmiú go comhsheasmhach agus go héifeachtach.

Oibríonn an fhoireann Sláinte Comhshaoil go dlúth le baill an tionscail chun comhlíonadh a thógáil agus cultúr sábháilteachta bia a chothú laistigh de thionscal bia na hÉireann, lena n-áirítear a bheith i gceannas ar an tseirbhís bia agus ar fhóiraim mhiondíola. In 2023, bhí foireann Sláinte Comhshaoil FGRC i gceannas ar shainchomhairle a sholáthar maidir le raon saincheisteanna gnóthaí rialála, lena n-áirítear i ndáil le mórathrú ar an reachtaíocht maidir le lipéadú bia a mholtar faoi Straitéis an AE 'Ón bhFeirm go dtí an Forc'.

Bhí rannpháirtíocht rialta ag an bhfoireann le comhlachtaí trádála ar shaincheisteanna sábháilteachta bia agus rialála, lena n-áirítear dóibh siúd a bhaineann le deochanna biotáille, ag déileáil le gearáin ón tionscal faoi lipéadú, agus saincheisteanna comhlíonta éagsúla. D'oibrigh ÚSBÉ ar shaincheisteanna rialála i gcomhar leis an RTBM agus leis an Údarás Rialála Táirgí Sláinte (ÚRTS), chomh maith leis na Coimisinéirí Ioncaim, agus Custaim.

Le linn 2023, chuaigh an fhoireann i dteagmháil go rialta le Food Drink Ireland (FDI), le Fiontraíocht Éireann agus le comhlachtaí trádála eile maidir le raon saincheisteanna rialála,

lena n-áirítear lipéadú bia; breiseáin bia; saincheisteanna sábháilteachta bia agus lipéadaithe a bhaineann leis an gcogadh san Úcráin; deochanna biotáilleacha; agus nithe eile.

Leanadh den obair i ndáil le rialáil agus rialuithe oifigiúla ar bhianna a dhíoltar tríd an ríomhthráchtáil. D'oibrigh ÚSBÉ leis an FSS maidir le freagrachtaí as clárú agus ceanglais eile dlí bia a bhaineann le ríomhthráchtáil, oibreoirí gnó bia, agus ardáin ar líne a éascaíonn seachadadh bia ullmhaithe ó bhialanna agus beir leat. Mar gheall ar leitheadúlacht mhéadaitheach na n-oibreoirí sin, tá gá le cuir chuige rialála nua a fhorbairt maidir le forfheidhmiú dhlí an bhia.

Le linn 2023, ghlac baill den fhoireann Sláinte Comhshaoil páirt i meithleacha an AE maidir le dlí ginearálta an bhia, ríomhthráchtáil, forbhianna, faisnéis agus lipéadú bia, rialuithe oifigiúla, agus rialuithe allmhairiúcháin, rud a rannchuidigh le forbairt reachtaíochta ar leibhéal an AE; ina theannta sin, chuir an fhoireann sainchomhairle ar fáil don RS maidir le reachtaíocht bia.

4.4.2 Sláinte Phoiblí Tréidliachta agus Talmhaíocht

I mí na Samhna 2022, cheap ÚSBÉ Príomh-Speisialtóir nua sa tSláinte Phoiblí Tréidliachta chun foireann Tréidliachta na Sláinte Poiblí agus na Talmhaíochta a stiúradh. Chuir an fhoireann Tréidliachta Sláinte Poiblí agus Talmhaíochta saintacaíocht ar fáil don ÚSBÉ, do na gníomhaireachtaí oifigiúla agus do chomhaltaí an tionscail trí chomhairle a thabhairt maidir le saincheisteanna eolaíoch, teicniúla agus forfheidhmithe; bainistiú teagmhas; treoir a fhorbairt; agus tacú le bainistiú conarthaí seirbhíse agus idirchaidreamh. In 2023, áiríodh ar phríomhghnéithe na tacaíochta inmheánaí sin bainistiú frithghníomhach teagmhas amhail allmhairiú neamhdhearbhaithe agus *Salmonella* sa slabhra feola éanlaithe clóis, chomh maith le rannchuidiú le hiniúchtaí AS SANTE agus gníomhaíochtaí ceartaitheacha le tuarascálacha a fuarthas.

I measc roinnt príomhréimsí oibre don fhoireann Tréidliachta Sláinte Poiblí agus Talmhaíochta in 2023 bhí tacaíocht a chur ar fáil do choistí comhairleacha teicniúla Scéimeanna Dearbhaithe Cáilíochta Bhord Bia i dtionscnamh athbhreithnithe 2023 maidir le gach caighdeán táirgeora phríomhúil, agus comhairle theicniúil a chur ar fáil maidir le gluaiseacht na hÉireann i dtreo chomhlíonadh na n-athruithe suntasacha ar fhaireachán rialaithe oifigiúil ar iarmhair cógas tréidliachta i mbianna de bhunadh ainmhíoch. Le linn 2023, thug foireann Tréidliachta Sláinte Poiblí agus Talmhaíochta ÚSBÉ chun tosaigh maidir le cur chuige ÚSBÉ a fhorbairt i leith treoraíochta agus rialú oifigiúil ar oibleagáidí reachtacha maidir le cultúr sábháilteachta bia araon, agus thug sí faoi bhreithmheas iomlánaíoch ar chur chuige an ÚSBÉ i leith tionscnaimh inbhuanaitheachta. I measc na réimsí inar forbraíodh comhairle beartais bhí Straitéis an AE 'Ón bhFeirm go dtí an Forc' agus modhnú ar cheanglais dhlíthiúla maidir le táirgeadh bianna de bhunadh ainmhíoch.

4.4.3 Iompórtálacha agus easpórtálacha bia

Le linn 2023, lean an fhoireann um Allmhairí agus Onnmhairí FGRC de thacaíocht a thabhairt do na gníomhaireachtaí oifigiúla ina rialuithe oifigiúla ar bhia allmhairithe, le comhar méadaithe le haghaidh onnmhairí bia. Bunaíodh meitheal trasghníomhaireachta in 2023 mar ardán chun saincheistanna comhlíontachta i réimse na n-allmhairí agus na n-onnmhairí bia agus éagsúlacht rialála a phlé. Is grúpa comhoibritheach é seo d'ionadaithe ó ÚSBÉ, FSS, RTBM agus na Coimisinéirí Ioncaim chun faisnéis a roinnt agus saincheistanna trasghníomhaireachta comhlíonta a phlé.

Le linn 2023, nuair a d'fhoilsigh an RA an tSamhail Oibriúcháin um Sprioc Theorann, thacaigh foireann Allmhairithe agus Onnmhairithe FGRC leis na gníomhaireachtaí oifigiúla atá freagrach as deimhnithe onnmhairiúcháin a eisiúint le haghaidh earraí atá ceaptha do mhargadh na Ríochta Aontaithe. Tionóladh roinnt cruinnithe déthaobhacha le gníomhaireachtaí oifigiúla agus foilsíodh nótaí comhairleacha d'oibreoirí gnó bia.

Tionóladh trí chruinniú de mheitheal trasghníomhaireachta ar leith maidir le rialuithe allmhairiúcháin ar bhianna ardriosca nach de bhunadh ainmhíoch iad le linn 2023 chun plé a dhéanamh ar ionchuir i bhforbairtí reachtacha an AE maidir le bianna ardriosca nach de bhunadh ainmhíoch iad.

Ghlac foireann FGRC um Allmhairí agus Onnmhairí páirt i meithleacha agus i ngrúpaí saineolaithe de chuid an AE maidir le rialuithe oifigiúla agus allmhairí bia nach de bhunadh ainmhíoch iad (Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/1793 ón gCoimisiún) agus maidir le reachtaíocht um rialuithe allmhairiúcháin tréidliachta. D'fhreastail an fhoireann freisin ar chruinnithe mheitheal Cheannairí Ghníomhaireachtaí Sábháilteachta Bia na hEorpa maidir le hallmhairí agus deimhniúchán. Mar thoradh ar chruinnithe mheitheal an AE, rinneadh leasuithe ar liostú táirgí nach de bhunadh ainmhíoch iad atá faoi réir rialuithe oifigiúla ar theacht isteach san AE, agus ag an am céanna thug na cruinnithe maidir leis an reachtaíocht um rialuithe allmhairiúcháin tréidliachta deis faisnéis, taithí agus dea-chleachtas a mhalartú idir an Coimisiún Eorpach agus Ballstáit an AE.

Le linn 2023, lean an fhoireann um Allmhairí agus Onnmhairí FGRC d'fhaireachán agus de scrúdú a dhéanamh ar impleachtaí na héagsúlachta rialála idir an AE agus an RA maidir le bianna atá ceaptha do mhargadh na hÉireann. Áiríodh i roinnt de na réimsí d'éagsúlacht rialála a d'fhéadfadh a bheith ann tabhairt isteach an bhille pórúcháin beacht sa RA (lena gceadaítear teicneolaíochtaí nua amhail eagarthóireacht géine) agus leasuithe an AE ar úsáid níotrítí agus nítrítí, a bhféadfadh tionchar a bheith ag an dá cheann acu ar bhianna atá ceaptha do mhargadh na hÉireann. Chuir foireann Allmhairithe agus Onnmhairithe FGRC comhairle ar fáil do Rialtas na hÉireann, do na gníomhaireachtaí oifigiúla agus don tionscal le linn 2023 maidir le réimsí na n-allmhairí, na rialuithe onnmhairiúcháin agus na héagsúlachta rialála.

Le foilsiú Chreat Windsor in 2023, rinne foireann FGRC um Allmhairí agus Onnmhairí breithniú agus lean sí d'fhaireachán a dhéanamh ar fhorbairtí maidir le himpleachtaí an Chreata le haghaidh bia atá á chur ar an margadh in Éirinn. Foilsíodh roinn chomhairleach maidir le ceisteanna coitianta faoi Chreat Windsor ar shuíomh gréasáin an ÚSBÉ.

Chuir foireann Allmhairithe agus Onnmhairithe FGRC le hobair leanúnach Rialtas na hÉireann i ndáil le Brexit trí Grúpa Maoirseachta Straitéisí Brexit agus na RA de chuid an RS, a lean de bheith ag teacht le chéile i rith 2023, agus chuir ÚSBÉ comhairle ar fáil maidir le saincheisteanna sábháilteachta bia agus barántúlachta a tháinig chun cinn mar thoradh ar Brexit.

4.4.4 Oiliúint agus Comhlíontacht

Le linn 2023, lean an fhoireann Oiliúna agus Comhlíontachta d'oiliúint agus d'ábhair forbartha comhlíontachta a fhorbairt do chigirí, do ghnólachtaí bia agus d'fhoireann an ÚSBÉ.

Is cúrsa sábháilteachta bia 4 uair an chloig ar leibhéal ionductaithe é clár oiliúna ÚSBÉ um Shábháilteacht Bia agus Tusa do láimhseálaithe bia a chuireann foghlaim ghníomhach agus cur i bhfeidhm oiliúna sa timpeallacht oibre chun cinn. Fostaíonn an ÚSBÉ cur chuige 'oiliúint don oiliúnoir' leis an gclár seo, trína gcuireann ÚSBÉ oiliúint ar bhainisteoirí, ar mhaoirseoirí agus ar oiliúnoirí ó ghnólachtaí bia ionas gur féidir leo an clár 'Sábháilteacht Bia agus do Ról' a sheachadadh dá bhfoireann féin. In 2023, ghlac 90 oiliúnoir páirt sa chlár seo. Chuir an fhoireann Oiliúna agus Comhlíontachta an clár ar leibhéal ionductaithe ar fáil d'fhoireann an ÚSBÉ freisin.

I rith na bliana, thug foireann oifigiúil na ngníomhaireachtaí faoi oiliúint duine le duine, fhíorúil agus féinfhreastail

D'fhreastail daichead a trí chigire ón tSeirbhís Náisiúnta Sláinte Comhshaoil ar oiliúint maidir le forbhianna in 2023. Dhírigh an oiliúint sin ar phríomhreachtaíocht sábháilteachta bia maidir le comhdhéanamh forbhianna, lipéadú, agus maímh chothúcháin agus shláinte.

D'fhreastail cigire amháin is nócha chigire ó FSS, ó RTBM, ó ÚCIM, agus ó údaráis áitiúla ar oiliúint maidir le hImscrúduithe Calaoise Bia in 2023. Ba é cuspóir na hoiliúna ná cohórt cigirí oilte a bheith ann atá eolach agus muiníneach as imscrúduithe calaoise bia a dhéanamh mar chuid dá gcuid oibre.

In 2023, d'fhreastail 117 gcigire san iomlán ar 2 mhisean oiliúna leanúnacha maidir le hOiliúint Níos Fearr le haghaidh Bia Níos Sábháilte (BTSF) a reáchtáladh do chigirí rialaithe oifigiúla in Éirinn. Bhain na misin oiliúna leanúnacha leis an méid seo a leanas:

- ▶ Sláinteachas bia agus solúbthacht
- ▶ Staidéir seilfré mhicribhitheolaíocha ar bhianna atá réidh le hithe a bhaineann le *Listeria monocytogenes*.

Cuireadh ábhar an dá chúrsa oiliúna in oiriúint do riachtanais na hÉireann, agus chuir saineolaithe ábhair as Éirinn agus as an AE na cúrsaí ar fáil. Leis sin, bhíothas in ann na cúrsaí a chur in oiriúint chun díriú ar thaithí na gcigirí sa réimse, lena n-áirítear cásanna agus dúshláin na hÉireann a léiriú sna cleachtaí, sna ceardlanna agus sna cás-staidéir.

Éascaíonn ÚSBÉ rannpháirtíocht cigirí ó FSS, ÚCIM agus údaráis áitiúla, chomh maith le foireann an ÚSBÉ, i gclár an AE um Oiliúint Níos Fearr le haghaidh Bia Níos Sábháilte. In 2023, d'fhreastail 61 rannpháirtí ó Éirinn ar chúrsaí oiliúna maidir le hOiliúint Níos Fearr le haghaidh Bia Níos Sábháilte.

Mar chuid de chlár leanúnach ríomhfhoghlama an ÚSBÉ, ghlac 616 chigire agus ball foirne ÚSBÉ páirt i gcúrsaí ríomhfhoghlama in 2023. Rinneadh obair shuntasach freisin ar chóras bainistíochta foghlama ÚSBÉ a uasghrádú agus ar Thairseach Foghlama ÚSBÉ nua a fhorbairt.

4.5 An Dr Michelle Minihan

Stiúrthóir, Iniúcháireacht, Teagmhais agus Imscrúduithe

Tá Michelle Minihan i gceannas ar an limistéar feidhme Iniúchta, Teagmhas agus Imscrúduithe, atá freagrach as iniúchtaí a dhéanamh, teagmhais bhia a bhainistiú, agus cleachtais chalaioiseacha agus mheabhlaacha agus nochtadh cosanta a imscrúdú.

Déanann an fhoireann um Iniúcháireacht, Teagmhais agus Imscrúduithe iniúchtaí ar an gcóras oifigiúil rialaithe bia, chomh maith le hiniúchtaí spriocdhírithé ar ghnólachtaí bia chun comhlíonadh shainordú dlíthiúil an Údaráis a áirithiú. Cuireann sé tacaíocht ar fáil freisin le linn iniúchtaí tríú tíortha agus iniúchtaí AS SANTE de chuid an Choimisiúin Eorpaigh in Éirinn.

Déanann an fhoireann Iniúchta, Teagmhas agus Imscrúduithe imscrúduithe i gcomhar le gníomhaireachtaí oifigiúla agus gníomhaireachtaí Stáit eile i gcás ina líomhnaítear sáruithe tromchúiseacha ar dlí bia nó inar braitheadh calaois bhia. Leis na himscrúduithe sin, cinntear cineál agus méid an neamhchomhlíonta le dlí an bhia agus/nó cionta gaolmhara calaoise bia. D'fhéadfadh gníomhaíochtaí forfheidhmiúcháin agus ionchúisimh a bheith mar thoradh ar thorthaí na n-imscrúduithe sin. Déanann an fhoireann Iniúchta, Teagmhas agus Imscrúduithe imscrúdú ar fhógraí chuig an POF (duine forordaithe faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014).

4.5.1 Iniúchtaí

Tá clár iniúcháireachta rioscabhunaithe an Údaráis ceaptha chun a áirithiú go gcumhdófar go leordhóthanach na réimsí gníomhaíochta ábhartha uile agus na gníomhaireachtaí oifigiúla uile thar thréimhse 5 bliana. Foilsítear tuarascálacha iniúcháireachta agus a bpleananna gníomhaíochta ceartaithí **ar shuíomh gréasáin an Údaráis**. In 2023, d'fhoilsigh an tÚdarás dhá thuarascáil iniúcháireachta ar rialuithe oifigiúla sa slabhra táirgthe déiríochta agus sa tionscal uisce i mbuidéil araon. D'fhoilsigh an tÚdarás pleananna gníomhaíochta ceartaithí freisin chun aghaidh a thabhairt ar mholtaí an dá thuarascáil, lena n-áirítear gníomhaíochtaí a rinne gníomhaireachtaí oifigiúla cheana féin agus na gníomhaíochtaí sin a bhí fós le dúnadh, ach a bhfuil tréimhsí ama i bhfeidhm ina leith chun clabhsúr a chur ar ghníomhaíochtaí atá fós gan réiteach.

In 2023, chuir an tÚdarás tús le hiniúchadh rialaithe oifigiúil amháin. Iniúchadh a bhí anseo ar rialuithe oifigiúla in oibreoirí gnó bia faoi mhaoirseacht Sheirbhís Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil. Foilseofar an tuarascáil iniúcháireachta seo in 2024.

Rinneadh iniúchadh spriocdhírthe amháin in 2023: iniúchadh ar oibríochtaí gnó maidir le stóráil agus dáileadh comhthimpeallach bia. Breathnaíodh san iniúchadh ar bhunaíochtaí éagsúla stórála agus dáileacháin bia, lena n-áirítear mórdhíoltóirí agus ionaid dáileacháin miondíola ar fud na hÉireann. Foilseofar an tuarascáil iniúcháireachta seo in 2024.

Ina theannta sin, rinneadh athbhreithniú aimsithe fíoras ar rialuithe oifigiúla agus ar chomhlíontacht oibreoirí gnólachtaí bia le ceanglais maidir le cultúr sábháilteachta bia in 2023. Ba é cuspóir an athbhreithnithe aimsithe fíoras sin a fháil amach a mhéid a ionchorpraíonn, a choinníonn agus a léiríonn oibreoirí gnólachtaí bia cultúr sábháilteachta bia laistigh dá n-eagraíocht.

4.5.1.1 Iniúchtaí idirnáisiúnta

D'fhéadfadh feidhm iniúchta DG SANTE an Choimisiúin Eorpaigh measúnú rialta a dhéanamh ar chóras rialuithe oifigiúla na hÉireann. In 2023, rinne an Coimisiún Eorpach ceithre iniúchadh idir mí Eanáir agus mí an Mheithimh. Áiríodh sna hiniúchtaí sin iniúchadh hibrideach ar fhaireachán agus tuairisciú ar fhrithsheasmhacht in aghaidh ábhair fhrithmhiocróbacha i mbaictéir zónóiseacha agus chomhthíosacha, iniúchadh ar tháirgí iascaigh, iniúchadh ar bhia nach de bhunadh ainmhíoch é – margú agus úsáid táirgí cosanta plandaí – agus iniúchadh ar leas ainmhithe ar an bhfeirm. Rinneadh na hiniúchtaí leis na gníomhaireachtaí oifigiúla maoirseachta ábhartha. D'fhreastail ionadaithe ón bhfoireann Iniúchta, Teagmhas agus Imscrúduithe ar dhá cheann de na hiniúchtaí sin, agus thacaigh siad freisin leis na gníomhaireachtaí oifigiúla agus bhí siad i dteagmháil leis na hiniúcháirí de réir mar ba ghá.

Leanann Riarachán Bia agus Drugaí na Stát Aontaithe (FDA) ar aghaidh ag déanamh cigireachtaí faireachais eachtracha in Éirinn d'fhonn a chinntiú go gcomhlíonann oibríochtaí gnó bia in Éirinn a sholáthraíonn bia do Stáit Aontaithe Mheiriceá ceanglais an Achta um Nuachóiriú Sábháilteachta Bia (FSMA). I mí Iúil 2023, rinne FDA cúig chigireacht ar oibreoirí gnólachtaí bia in Éirinn. Déanann pearsanra oifigiúil gníomhaireachta monatóireacht ar chur i bhfeidhm aon ghnímh cheartaithigh mar fhreagairt ar neamhchomhlíonadh a ardaíonn cigirí FDA a mhéid a bhaineann siad le comhlíonadh reachtaíocht bia an AE nó náisiúnta.

Leanann an tÚdarás freisin de bheith ag déanamh ionadaíochta ar son na hÉireann agus de bheith rannpháirteach thar ceann na hÉireann i Líonra na gCóras Iniúcháireachta Náisiúnta (CIN) faoi chathaoirleacht an Choimisiúin Eorpaigh. D'fhreastail an tÚdarás ar dhá chruinniú CIN in 2023.

4.5.2 Imscrúduithe calaoise bia

Le linn 2023, rinne oifigigh údaraithe de chuid an Údaráis, mar aon le húdaráis rialála Stáit eile agus na gníomhaireachtaí oifigiúla, 57 iniúchadh, 21 díobh bhí ar líne. Bhí cineálacha éagsúla cur chuige ag teastáil ó na himscrúduithe seo, ó bharántas cuardaigh a fuarthas ón gCúirt Dúiche a fhorghníomhú go monatóireacht a dhéanamh ar leathanaigh na meán sóisialta i gcásanna ina raibh amhras ann go raibh gnólachtaí bia neamhúdaraithe á n-oibriú ar líne.

Ba é an toradh a bhí ar nochtadh agus imscrúduithe cosanta éagsúla in 2023 ná trí Ordú Dúnta, dhá Ordú Toirmisc agus ceithre Fhógra um Chomhlíonadh. Mar gheall ar ábhair inní maidir le sábháilteacht bia a sainathnódh le linn na n-imscrúduithe sin, bhí gá le níos mó ná 141,806 kg de tháirgí de bhunadh ainmhíoch a bhaint agus a dhiúscairt.

Le linn 2023, chuaigh an tÚdarás i dteagmháil le hardáin ar líne (amhail Facebook agus Instagram) ina raibh gnólachtaí bia neamhdhleathacha ag díol táirgí ar líne. Mar thoradh ar an teagmháil seo, bhain na suíomhanna meán sóisialta anuas dhá leathanach de chuid gnólachtaí bia neamhchláraithe.

Tá an Stiúrthóir Iniúchadh, Teagmhais agus Imscrúduithe ina chathaoirleach ar an Tascfhórsa um Chalaois Bia. Le linn 2023, tionóladh cruinniú amháin den Tascfhórsa um Chalaois Bia. Leanann an fóram ilghníomhaireachta, ildisciplíneach seo le faisnéis a mheas agus a mhalartú ar shaincheisteanna ar dócha go mbeidh tionchar suntasach acu ar shláine nó ar bharántúlacht bia. In 2023, d'fhreastail foireann limistéar feidhme Iniúchta, Teagmhas agus Imscrúduithe ar chruinniú amháin den Tascfhórsa Trasteorann um Choireacht Bhia agus Tuaithe. Ba í an Ghníomhaireacht um Chaighdeáin Bhia i dTuaisceart Éireann a bhí ina cathaoirleach ar an gcruinniú.

Thar ceann an Údaráis, gníomhaíonn réimse feidhmiúil na hIniúcháireachta, Eachtraí agus na n-Imscrúduithe mar an pointe teagmhála i dtaobh calaois bhia náisiúnta le haghaidh an Choimisiúin Eorpaigh. Le linn 2023, ghlac ÚSBÉ páirt in dhá chruinniú de chuid Líonra Calaoise Agraibhia an AE. D'fhoilsigh an Coimisiún Eorpach tuarascáil a bhí mar thoradh ar thionscadal chun faisnéis a bhailiú faoi rioscaí calaoise a d'fhéadfadh a bheith ann arna sainathint ag údaráis na mBallstát agus faoi mhodhanna rialaithe chun cleachtais chalaoiseacha agus mheabhlacha sa slabhra agraibhia a bhrath. Foilsíodh tuarascáil theicniúil an Airmheáin Chomhpháirtigh Taighde, [**An comhrac i gcoinne cleachtais chalaoiseacha agus mheabhlacha sa slabhra agraibhia**](#), in 2023.

Ina theannta sin, rinneadh monatóireacht ar bhunachar sonraí Mear Córas Foláirimh an Choimisiúin Eorpaigh um Bhia agus Beatha (CMRNBB). D'fhoilsigh Éire dhá chás calaoise in 2023, bhain an chéad cheann le hiarraidh ar fhaisnéis maidir le cuideachta alcóil sa Fhrainc agus bhain an dara ceann le mídhearbhú calaoiseach coinsíneachtaí a allmhairíodh ón RA go hÉirinn.

Leanann an tÚdarás de bheith rannpháirteach i Líonra Faisnéise Thionscal an Bhia (FIIN) agus buaileann sé le comhaltaí den bhord bainistíochta ar bhonn ráithiúil. Déanann Líonra Faisnéise Thionscal an Bhia ionadaíocht ar lear mór cuideachtaí thionscal an bhia ón Éirinn agus san RA. In Éirinn, suíonn an tÚdarás ar an bhFóram maidir le Rioscaí agus Bagairtí atá ag Teacht Chun Cinn, a bhfuil CGFÉ agus ÚSBÉ ina gcomhchathaoirligh air. Le linn 2023, ghlac foireann an Údaráis páirt le foireann oifigiúil gníomhaireachta ag seicphointe ilghníomhaireachta cois bóthair amháin a d'eagraigh an Garda Síochána.

I gcomhar leis an nGarda Síochána agus Seirbhís Custaim na gCoimisinéirí Ioncaim, ghlac an fhoireann um Iniúchóireacht, Teagmhais agus Imscrúduithe páirt i gcomhoibríocht Europol/INTERPOL ar a dtugtar Oibríocht OPSON XII, a dhírigh ar bhia góchumtha agus calaoiseach. Bhí Oibríocht OPSON XII ar siúl ó mhí na Nollag 2022 go dtí mí na Bealtaine 2023. Áiríodh leis na tuairisceáin a chuir ÚSBÉ faoi bhráid Europol urghabhálacha agus diúscairt 13,983.16 kg de bhia de bhunadh ainmhíoch.

4.5.3 Ionchúisimh

I mí Aibreáin 2023, chiontaigh Cúirt Chuarda Dhún Dealgan oibreoir gnó bia feola atá lonnaithe i Lú i gcás a d'eascair as imscrúdú ilghníomhaireachta a rinne Údarás Áitiúil Lú agus ÚSBÉ in éineacht leis an nGarda Síochána ar chleachtas chialaoiseacha agus mheabhlacha. Le linn an imscrúdaithe, urghabhadh 135 bhosca d'fheoil agus de tháirgí éineola ar a raibh lipéid chialaoiseacha a airbheartaíonn gur tháinig an bia ó ghnólachtaí bia formheasta nuair nár bh fhéidir a inrianaitheacht a shuí. Ghearr an breitheamh 150 uair an chloig de sheirbhís phobail in ionad 15 mhí príosúnachta.

4.5.4 Teagmhais bhia: An pobal a chur ar an eolas

Príomhghné den idirchaidreamh leis an tionscal bia agus leis na gníomhaireachtaí oifigiúla araon is ea déileáil le heachtraí bia. Tarlaíonn teagmhais bhia nuair a bhaineann ceann de na nithe seo a leanas le bia:

- ▶ Ceaptar go bhféadfadh riosca a bheith ag baint leis do shláinte tomhaltóirí
- ▶ Neamhchomhlíontach le dlí an bhia.

I gceachtar den dá chás, tá gá le freagairt thapa bainistithe riosca chun bia neamhshábháilte nó neamhchomhlíontach a bhaint den mhargadh agus chun foláireamh a thabhairt do thomhaltóirí i gcásanna inar sainaitníodh riosca dá sláinte.

Is í foireann ÚSBÉ um Theagmhais Bhia an pointe teagmhála náisiúnta don Chóras Mear-Rabhaidh Náisiúnta maidir le Bia agus Beatha (CMRNBB), líonra chun faisnéis a mhalartú idir a bhail – Ballstáit an AE, an Coimisiún Eorpach agus ÚESB – maidir le guaiseacha a shainathnítear in ábhair a bhíonn i dteagmháil le bia, beatha agus bia. Is í foireann Teagmhais Bia de chuid an ÚSBÉ an pointe teagmhála freisin do Líonra Idirnáisiúnta na nÚdarás um Shábháilteacht Bia (INFOSAN), líonra domhanda d’údaráis náisiúnta sábháilteachta bia a bhfuil a rúnaíocht á hóstáil ag an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte. In 2023, dhéileáil CMRNBB le 4,695 fhógra. Díobh seo, thug Éire fógra do 92. Bhí 21 fógra ann ag baint le bia a tháinig ó Éirinn, agus bhain 208 bhfógra san iomlán le bianna a dáileadh in Éirinn.

In 2023, dhéileáil foireann na dTimpistí Bia le 773 theagmhas bia, a raibh cumas freagartha ag teastáil ina leith ar bhonn 24/7. Is laghdú é sin i gcomparáid leis an líon iomlán teagmhas bia in 2022 (847). Mar sin féin, ní léiríonn an líon leathan castacht mhéadaithe na dteagmhas lena mbaineann slabhraí dáileacháin casta, rud a d’éiligh comhordú freagairtí ilghníomhaireachta agus rannpháirtíocht agus rannpháirtíocht tríú tíortha.

As na 773 theagmhas bia a cuireadh in iúl don ÚSBÉ in 2023, ba ‘theagmhais bhia iomlána’ 425 acu, an chatagóir ba thromchúisí. Ceann de phríomhghníomhaíochtaí na foirne um Theagmhais Bhia is ea teagmhais a bhaineann le bia a bhainistiú in éineacht le foireann agus foireann ÚSBÉsna seirbhísí cigireachta agus saotharlainne, sna gníomhaireachtaí oifigiúla, agus sna gnólachtaí bia lena mbaineann chun a áirithiú go mbainfear bia neamhshábháilte den mhargadh agus go gcuirfear an riosca gaolmhar in iúl do thomhaltóirí. Eisíodh 71 rabhadh poiblí san iomlán maidir le bia a aisghairm ón margadh i bhfoirm foláireamh bia (39) agus foláireamh ailléirginí bia (32), laghdú foriomlán i gcomparáid le figiúirí 2022 (126).

In 2023, eisíodh 39 bhfoláireamh bia inar cuireadh comhairle ar an bpobal gan bia neamhshábháilte a ithe. Tharla an laghdú ar an líon foláireamh in 2023 i gcomparáid le 2020-2022 den chuid is mó toisc nár eisíodh aon fholáireamh maidir leis an tsubstaint ocsaíd eitiléine in 2023. Is substaint í ocsaíd eitiléine a bhfuil toirmeasc uirthi san AE. Tar éis leibhéal arda neamhchomhlíontachta a sainaithníodh i suirbhé lotnaidicídí de chuid an Choimisiúin, cuireadh bearta chun feidhme in 2020, agus neartaíodh toirmeasc a thuilleadh nuair a tugadh isteach teorainn iarmharach 0.1 mg/kg le haghaidh ocsaíd eitiléine i ngach breiseán bia i mí Mheán Fómhair 2022. Ba iad na príomhchúiseanna le foláirimh bhia in 2023 bagairt dhíreach nó indíreach ar shláinte agus ar leasanna tomhaltóirí, amhail ábhar eachtrach, éilleáin cheimiceacha nó miocróib phataigineacha amhail *Salmonella* nó *Listeria* a bheith ann. In 2023, bhainistigh foireann na dTimpistí Bia dhá theagmhas shuntasacha a bhain le hábhar imní don tsláinte phoiblí. Ba é an chéad cheann cuimhne mhór ar roinnt baisceanna de tháirgí sícín amh mar gheall ar *Salmonella* Typhimurium a d’fhéadfadh a bheith ann, agus bhain an dara ceann le haisghairm mhór ar bhia reoite allmhairithe de bhunadh ainmhíoch mar gheall ar inrianaitheacht neamhleor.

Sa bhreis ar na 39 bhfoláireamh bia a eisíodh, d'eisigh ÚSBÉ 32 fholáireamh ailléirgine bia. Eisítear foláirimh ailléirgine nuair a bhíonn ceann amháin nó níos mó de 14 chatagóir ailléirginí i mbia a gceanglaítear go dlíthiúil iad a dhearbhu ar an lipéad agus nuair a theipeann ar an mbia é sin a dhéanamh. Tá ailléirgí bia ar thriúr as gach 100 duine in Éirinn; dá bhrí sin, tá sé tábhachtach go dtabharfar fógra do thomhaltóirí faoi aon táirge ina bhfuil ailléirgin neamhdhearbhaithe. Cuirtear na foláirimh seo in iúl do shíntiúsóirí chóras foláirimh an Údaráis trí theachtaireachtaí téacs.

4.6 An Dr Wayne Anderson

Stiúrthóir, Eolaíocht agus Caighdeáin Bhia

Soláthraíonn réimse feidhme Eolaíocht an Bhia agus Caighdeáin (EBC) sainseirbhísí eolaíochta sábháilteachta bia don ÚSBÉ. Díríonn an fhoireann ar fhianaise eolaíoch a thiomsú agus a mheas go criticiúil chomh maith le sonraí a ghiniúint chun tacú le measúnú riosca agus taca a chur faoi chomhairle theicniúil.

Cuireann an fhoireann Pointe Fócais ÚESB ar fáil d'Éirinn freisin, rud a chinntíonn go bhfuil pobal measúnaithe riosca na hÉireann nasctha le hobair ÚESB agus gur féidir leis páirt a ghlacadh i gníomhaíochtaí ÚESB, amhail freastal ar chollóiciam eolaíochta, sonraí a chur ar fáil agus rochtain a fháil ar dheontais ÚESB. Tá foireann eolaithe agus riarthóirí tiomnaithe i réimse feidhme EBC a oibríonn le chéile chun a shaineolas a leathnú agus an t-eolas sin a chur i bhfeidhm chun sláinte agus leasanna tomhaltóirí a chosaint. Chomh maith le measúnú riosca, áirítear lena chuid oibre uirlisí comhlíonta a fhorbairt agus treoir theicniúil a dhréachtú do thionscal an bhia agus d'oifigigh forfheidhmithe, saintacaíocht a chur ar fáil d'eachtraí agus d'imscrúduithe bia, rialuithe oifigiúla díreacha a dhéanamh ar bhianna áirithe, agus comhairle theicniúil a chur ar fáil do Ranna Rialtais maidir le reachtaíocht bia a fhorbairt ag leibhéal Eorpach agus náisiúnta.

Cinntíonn limistéar feidhme EBC go bhfuil an chomhairle eolaíoch is fearr ar fáil do ÚSBÉ trí bhainistiú agus trí thacaíocht Choiste Eolaíoch ÚSBÉ, ar a bhfuil 15 eolaí neamhspleácha arna gceapadh ag an Aire Sláinte. Cuireann sé leis an bpobal eolaíochta i gcoitinne trí léachtaí in institiúidí tríú leibhéal agus trí pháipéir a sheachadadh ag cruinnithe eolaíochta náisiúnta agus idirnáisiúnta. Comhoibríonn a eolaithe go forleathan le hÚESB agus soláthraíonn siad ionchur teicniúil in obair an Choimisiúin Codex Alimentarius, a leagann síos caighdeáin idirnáisiúnta sábháilteachta bia.

4.6.1 Tacú le forfheidhmiú an dlí maidir le bia

Déanann na gníomhaireachtaí oifigiúla a ndícheall forfheidhmiú comhsheasmhach, éifeachtach agus éifeachtúil an dlí bia a bhaint amach trína n-oifigigh chigireachta agus trína bhfoireann oifigiúil saotharlainne. Tacaíonn réimse feidhme EBC leis an iarracht sin trí chomhairle eolaíoch agus theicniúil a sholáthar. In 2023, chomhordaigh foireann EBC an chéad Phlean Rialaithe Comhordaithe maidir le hÉilleáin i mBia agus chuir siad faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh é i gcomhar le gníomhaireachtaí oifigiúla, agus chuir siad ionchur ÚSBÉ ar fáil i gClár Náisiúnta FSS um Sampláil Cheimiceach le haghaidh 2024 agus i bpleananna samplála 2023 RTBM le haghaidh cógais tréidliachta agus lotnaidicídí. Chomh maith leis sin, rinne eolaithe EBC mapáil ar an reachtaíocht chasta maidir le bia a bhaineann le ceimiceáin chun bearnaí

san fhaireachán a shainaithe agus chun tuilleadh feabhais a chur ar phleananna samplála sábháilteachta ceimiceán amach anseo.

Chuir rannpháirtíocht eolaithe EBC i bhforbairt na reachtaíochta maidir le sábháilteacht ceimiceán ar leibhéal an AE ar chumas ÚSBÉ ceithre cheanglas tástála nua a shainaithe na reachtaíochta atá le teacht, rud a chabhraigh le saotharlanna oifigiúla tús áite a thabhairt do mhodhanna a fhorbairt mar ullmhúchán don reachtaíochta nua seo. Chomhoibrigh EBC agus foirne an Bheartais Forfheidhmithe freisin maidir le saotharlanna RTBM a ainmniú le haghaidh rialuithe ar éilleáin i mbianna chun tacú le seachadadh an Phlean Rialaithe Chomhordaithe maidir le hÉilleáin i mBia.

In 2023, d'fhorbair foireann ECB, i gcomhar le foireann oiliúna ÚCIM, cúrsa féinfhreastail do chigirí ar an reachtaíochta maidir le héilleáin cheimiceacha, agus béim ar leith á leagan ar na ceanglais samplála maidir le héilleáin i mbia. D'fhorbraíomar agus chuireamar oiliúint ar fáil d'fhoireann ghníomhaireachta oifigiúla maidir le rialú *Listeria monocytogenes* le haghaidh mhisean oiliúna marthanach an Choimisiúin Eorpaigh um Oiliúint Níos Fearr le haghaidh Bia Níos Sábháilte. Chuir foireann FSS comhairle theicniúil ar fáil freisin d'fhoireann an Bheartais Forfheidhmithe chun Nóta Treorach Uimh. 25, *Treoir maidir le measúnú a dhéanamh ar chomhlíonadh na reachtaíochta is infheidhme maidir le huiscí mianraí nádúrtha, le fíoruiscí agus le huisce eile**, a thabhairt cothrom le dáta, agus rinne siad dul chun cinn ar obair ar threoidhoiciméad nua maidir le faireachán comhshaoil le haghaidh *Listeria monocytogenes*. Chun cabhrú le FSS comhsheasmhacht a chuid oibre samplála bia a áirithiú, rinne foireann EBC an treoraíochta maidir le sampláil agus ainmniú torthaí a thabhairt cothrom le dáta freisin.

Is minic a sholáthraíonn baill foirne ECB an t-eolas teicniúil chun cabhrú le teagmhais níos mó agus ráigeanna galar bia-iompartha a réiteach. In 2023, áiríodh ar an saineolas teicniúil le haghaidh tacaíocht teagmhais bia a aisghairm, comhairle bia núosaigh a sholáthar maidir le rialú bianna ina bhfuil CBD, agus ionchur micribhitheolaíoch a sholáthar maidir le sábháilteacht éilliú oighir mhiondíola agus éilliú *Cronobacter* bainne foirmle do naíonáin, chomh maith le hionchur sábháilteachta ceimicí a sholáthar i dteagmhais éillithe bia le holaí mianracha, breiseáin shuilfíte iomarcacha, agus mí-úsáid ocsaíde nítriúla ag leanaí. Maidir leis an ráig bia-iompartha agus an ráig teagmhais, chuir micribhitheolaithe FSS tacaíocht theicniúil fhairsing ar fáil do theagmhas *Salmonella* Typhimurium sa bhiashlabhra éanlaithe clóis agus don dara ráig dhaonna de *Salmonella* Typhimurium i mbia, chomh maith le tacaíocht leantach don ráig *Clostridium botulinum* sa Fhrainc le linn Chorn Domhanda Rugbaí 2023.

In 2023, lean foireann FSS dá cuid oibre ag déanamh rialuithe oifigiúla díreacha ar bhianna inar ceanglaíodh saineolas teicniúil. Sa chomhthéacs sin, chuir foireann EBC comhairle theicniúil ar fáil maidir le 8 gceist faoi bhia géinmhodhnaithe agus 223 cheist faoi bhia núíosach, agus chuir siad aiseolas ar fáil don Choimisiún Eorpach maidir le 3 fhógra faoi bhia traidisiúnta. I réimse na mbianna le haghaidh grúpaí sonracha (BGS), bhain foireann FSS úsáid as saineolas speisialaithe cothaithe agus diaitéitice chun measúnú a dhéanamh ar shábháilteacht agus ar bhianna le haghaidh grúpaí sonracha ar chomhlíonadh na reachtaíochta maidir le 203 bhia chun críoch sonrach míochaine, 62 bhainne foirmle do naíonáin, 33 bhainne foirmle leantach agus 5 ionadach ar an aiste bia iomlán. Sainaitníodh neamhchomhlíonadh na mbianna sin agus tugadh aghaidh orthu leis na monaróirí. Cuireadh iniúchadh i gcrích freisin ar chomhlíonadh ábhair mhargaíochta arna dháileadh ag trí mhonaróir bainne foirmle do naíonáin. Ina theannta sin, seiceáladh 70 bia do ghrúpaí sonracha maidir le comhlíonadh na reachtaíochta maidir le breiseáin, agus fuarthas, próiseáladh agus cuireadh sainchomhad éilimh sláinte amháin ar aghaidh chuig an gCoimisiún Eorpach lena mheasúnú.

4.6.2 An neartú eolaíocht agus fianaise

In 2023, tháinig Coiste Eolaíoch ÚSBÉ le chéile ceithre huairé agus rinne sé athbhreithniú ar a phlean oibre 5 bliana, agus rinne foireann EBC athruithe chun na socruithe rialachais don Choiste a neartú. Comhaontaíodh trí iarraidh nua ar chomhairle, agus leanadh den obair ar shé dhréacht-tuairim sna fochoistí éagsúla. D'aontaigh an Coiste Eolaíochta le comhairle: *'Measúnú ar shábháilteacht 'próibhitheach' i bhforbhianna, a foilsíodh in 2024. Chuir foireann ECB treoraíocht inmheánach i gcrích maidir le litríocht chórasach a bhí ag cuardach tacaíocht le haghaidh measúnú riosca. Cuideoidh sé sin le hobair an Choiste Eolaíoch.*

Tháinig eolaithe FSS 240 measúnú riosca chun tacú le teagmhais agus imscrúduithe sábháilteachta bia in 2023 agus chomhaontaigh siad nósanna imeachta nua leis an bhfoireann Iniúcháireachta, Teagmhas agus Imscrúduithe chun a áirithiú nach raibh ach na measúnuithe níos casta á láimhseáil ag foireann ECB, rud a chuir dlús leis an bpróiseas bainistithe teagmhas. Ina theannta sin, chuir foireann EBC ionchur fairsing ar fáil i bhforbairt nósanna imeachta nua measúnaithe riosca agus bainistíochta riosca maidir le táirgeadh uibheacha i gcomhar le heolaithe ón RTBM.

Choinnigh eolaithe ECB tionchar ÚSBÉ ar threo an taighde thábhachtaigh ar shábháilteacht bia trí bheith ar bhoird stiúrtha II mhórchlár taighde náisiúnta arna maoiniú ag RTBM agus ag an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (GCC), lena gcumhdaítear ábhair amhail sábháilteacht bianna gairneoireachta, rialú míceatocsainí, agus ionfhabhtú uisce-iompartha le *Escherichia coli* a tháirgeann tocsain Shiga (STEC). Chuir foireann ECB 'Saotharlann Maireachtála' rathúil agus nuálach ar fáil do 50 rialtóir Eorpacha mar chuid dá rannchuidiú le tionscadal taighde atá maoinithe ag an AE, FoodSafeR, atá dírithe ar uirlisí a fhorbairt

chun rioscaí atá ag teacht chun cinn a shainathint agus a mheas. Cuireadh suirbhéanna bia i gcrích freisin chun nochtadh tomhaltóirí do shuilfítí a shuí agus chun sábháilteacht mhicribhitheolaíoch agus cáilíocht oighir a shuí. Foilsíodh sonraí maidir le zónóisí in Éirinn le haghaidh 2021 agus 2022 ar shuíomh gréasáin ÚSBÉ, agus cuireadh sonraí zónóisí 2023 faoi bhráid ÚESB.

Ba í 2023 an dara bliain oibríochtúil den Tascfhórsa náisiúnta um Athchóiriú Bia laistigh de FSS faoi chomhaontú leibhéal seirbhíse (CLS) le hÉire Shláintiúil sa RS. Cruthaíodh stór sonraí um lipéid bhia agus tugadh cothrom le dáta é chun foinse faisnéise a sholáthar maidir le cion cothaitheach bianna, agus forbraíodh cur chuige maidir le bunachar sonraí bia brandáilte a chruthú. Rinne foireann EBC cuir i láthair agus ghlac siad páirt i Líonra Gníomhaíochta Eorpach na hEagraíochta Domhanda Sláinte maidir le Salann agus sa Líonra um Laghdú Siúcra agus Calraí. Rannchuidigh sé freisin leis an mbonn fianaise tríd an tionscadal ‘An Gníomhaíocht Chomhpháirteach is Fearr-ReMaP’ arna mhaoiniú ag an AE agus chomhoibrigh sé le BiaSábháilte maidir le taighde a bhaineann le hathfhoirmiú bia. D’fhoilsigh an Tascfhórsa um Athfhoirmiú Bia dhá thuarascáil in 2023: *Foilsíodh na Dearbhuithe maidir le Cruinneas Cothaithe ar Lipéid Anraithí, Anlainn agus Aráin Réamhphacáilte a Samplaíodh in 2022 agus Tuarascáil 2022.* ar Dhul Chun Cinn ón Tascfhórsa um Athfhoirmiú Bia. Tionóladh breis agus 110 gcruinniú le gnólachtaí bia agus le comhlachtaí trádála chun dul chun cinn a spreagadh maidir le hathfhoirmiú bia.

4.6.3 Comhoibriú eolaíochta agus comhairle theicniúil

Eagraíonn agus óstálann foireann EBC Pointe Fócais EFSA d’Éirinn agus cuireann siad go mór le hobair ÚESB. Leanadh den mhéid sin in 2023 faoi chomhaontú nua EFSA Focal Point.

Bunaithe ar na haschuir ó shuirbhé a rinneadh roimhe sin, d’óstáil Pointe Fócais EFSA seimineár gréasáin (Rannpháirtíocht leis an Údarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (EFSA)) a bhí dírithe ar phríomh-imscrúdaitheoirí in eagraíochtaí Airteagal 36. D’eagraigh Pointe Fócais EFSA cruinniú freisin idir rannpháirtithe na hÉireann i Líonraí Eolaíochta, Bord Bainistíochta agus Fóram Comhairleach EFSA chun cumarsáid agus comhoibriú idir na líonraí sin a fheabhsú agus chun bealaí a shainathint ar féidir leis an bPointe Fócais tacú leis na rannpháirtithe ina róil éagsúla laistigh de EFSA. Scaipeadh níos mó ná 30 iarraidh ar fhaisnéis ó EFSA agus ó Bhallstáit eile agus tugadh freagra orthu agus dhírigh an Pointe Fócais thart ar 100 cumarsáid dhíreach ó EFSA chuig na comhlachtaí cuí in Éirinn. Bhí an Pointe Fócais i mbun seacht ngníomhaíocht shaincheaptha freisin lenar bhain comhar le Ballstáit eile maidir le tionscadail éagsúla i réimsí an bhainistithe eolais agus faisnéise, na rannpháirtíochta agus na comhpháirtíochta, agus an mheasúnaithe riosca agus na cumarsáide riosca.

Ghlac eolaithe FSS páirt i 4 chruinniú d'Fhóram Comhairleach EFSA a chuir comhairle eolaíoch ar fáil do EFSA, agus 12 chruinniú líonra EFSA le Ballstáit an AE maidir le hábhair amhail nanaitheicneolaíocht, measúnú riosca micribhitheolaíoch, faireachán ar shonraí zónóise agus orgánaigh ghéinmhodhnaithe (OGManna).

Tá faisnéis Eorpach ag EFSA freisin maidir le rioscaí atá ag teacht chun cinn a shainaithint, agus ghlac ÚSBÉ páirt sa dá chruinniú den Líonra um Malartú Rioscaí atá ag Teacht Chun Cinn. Chun tacú leis an ngníomhaíocht sin, tháinig Grúpa Scagtha Riosca ÚSBÉ atá ag Teacht Chun Cinn le chéile trí huair in 2023 chun machnamh a dhéanamh ar 10 nóta faisnéise maidir le comharthaí féideartha rioscaí atá ag teacht chun cinn, agus reáchtáil sé ceardlann scanta ionchais inmheánach. D'fhreastail ÚSBÉ ar Fhóram FDI maidir le Rioscaí agus Bagairtí atá ag Teacht Chun Cinn faoi dhó in 2023 chun faisnéis a roinnt le tionscal an bhia maidir le sé shaincheist atá ag teacht chun cinn.

In 2023, thosaigh an Coimisiún Eorpach ar chruinnithe forbartha reachtaíochta a thionól i bpearsa agus i bhformáid hibrideach. D'fhreastail baill foirne EBC ar 43 chruinniú saineolaíche, lena n-áirítear 6 chruinniú den Bhuanchoiste um Plandaí, Ainmhithe, Bia agus Beatha. Chuir an fhoireann 27 ndoiciméad faisnéise ar fáil freisin do Ranna Rialtais, go háirithe an RS, maidir le saincheistanna as ar eascair vótaí ar ghlacadh le reachtaíocht nua AE. Chabhraigh foireann na mBia Núíosach EBC leis an gCoimisiún Eorpach athbhreithniú a dhéanamh ar an gCatalóg um Stádas Bia Núíosach, agus rinne siad scrúdú ar 75 iontráil san iomlán.

Ar an leibhéal idirnáisiúnta, tosaíodh arís ar chruinnithe duine le duine de chuid an Choimisiúin Codex Alimentarius (ina gcomhaontaítear caighdeáin dhomhanda bhia) in 2023. Rinne foireann FSS ionadaíocht thar ceann na hÉireann ag an gCoiste Codex um Éilleáin i mBia agus ag an gCoiste Codex um Breiseáin i mBia. D'fhreastail eolaithe EBC ar an Meitheal um Shábháilteacht Bia Núíosach agus Beatha Núíosach de chuid na hEagraíochta um Chomhar agus Forbairt Eacnamaíochta (ECFE). Bhí eolaí de chuid EBC ina chathaoirleach freisin ar chruinniú fadbhreathnaitheachta de chuid Eagraíochta Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe maidir le coscairí comhshaoil i gcórais agraibhia.

4.6.4 Rannpháirtíocht agus cumarsáid

Pléann eolaithe an ECB le go leor fiosrúchán ó pháirtithe leasmhara, trí phlé díreach leo nó trí líne chomhairle an USBÉ. In 2023, d'fhreagair siad 731 cheist; díobh sin, bhain 212 díobh le cúrsaí sábháilteachta ceimiceán, 69 le cothú, 142 le sábháilteacht bhitheolaíoch, 38 le hailléirginí bia, 223 le bianna núíosacha agus 47 le saincheisteanna eile a bhaineann le teicneolaíocht an bhia. D'fhreagair foireann EBC 13 cheist ó na meáin agus chuir siad seisiúin faisnéise fhairsinge ar fáil maidir le 2 shaincheist sábháilteachta ceimiceán a bhaineann le haspáirtéim agus gliofosáit.

Le linn 2023, rannchuidigh FSS le treoraíocht nuashonraithe an AE do ghnólachtaí bia maidir le staidéir dhúshlánacha *Listeria monocytogenes* a dhéanamh maidir le bailíochtú seilfré. D'eisigh eolaithe FSS treoir freisin maidir le lipéadú saor ó lachtós agus maidir le fógra a thabhairt faoi shainchomhaid éilimh sláinte.

In 2023, bhí go leor rannpháirtíochtaí ann le tionscal an bhia agus lena chomhlachtaí trádála, lena n-áirítear Food Drink Ireland (FDI). D'fhreastail ÚSBÉ ar Choiste um Ghnóthaí Rialála FDI ceithre huair, ag soláthar mionteagaisc maidir le forbairt reachtaíochta ar leibhéal an AE, nuashonruithe ar ghníomhaíochtaí ÚSBÉ, agus cuir i láthair maidir le saincheisteanna sonracha gach uair.

Tá eolaithe EBC gníomhach freisin i gcomhdhálacha agus i gcruinnithe náisiúnta agus idirnáisiúnta, áit a soláthraíonn siad sábháilteacht theicniúil bia agus faisnéis reachtach do raon leathan lucht féachana. In 2023, rinne eolaithe FSS ceithre chur i láthair ag cruinnithe idirnáisiúnta ar ábhair amhail sábháilteacht bia, inbhuanaitheacht, bianna núíosacha, agus rioscaí atá ag teacht chun cinn. Rinne siad cúig chur i láthair freisin ag cruinnithe náisiúnta ar ábhair amhail *Listeria monocytogenes* agus cistiú EFSA le haghaidh taighde. D'fhoilsigh foireann EBC 3 achomaireacht agus 3 pháipéar phiarmheasúnaithe sna réimsí cothaithe agus micribhitheolaíochta agus lean siad orthu ag tacú le hinstiúidí tríú leibhéal trí 16 léacht a thabhairt do mhic léinn fochéime agus iarchéime araon ag 7 n-ollscoil agus ollscoil theicniúla éagsúla. Rinne eolaithe EBC meantóireacht ar cheathrar mac léinn, lena n-áirítear triúr a cuireadh san ÚSBÉ, rud a chinntigh forbairt ar n-eolaithe rialála amach anseo.

5.

Rannpháirtíocht páirtithe leasmhara

Tá an comhoibriú ar cheann de chroí-luachanna an Údaráis. Ní féidir linn ár gcuspóir maidir le cosaint tomhaltóirí a bhaint amach ach amháin trí oibriú lenár bpáirtithe leasmhara agus lenár gcomhpháirtithe idirnáisiúnta. Aithníonn an tÚdarás luach agus tiomantas a chomhpháirtithe agus a chomhoibritheoirí náisiúnta maidir le córas cuimsitheach rialuithe a sholáthar le haghaidh sábháilteacht agus barántúlacht bia le linn 2023.

Chomh maith le rannpháirtíocht ÚSBÉ lena chomhpháirtithe rialála, leis an bpobal acadúil agus le tomhaltóirí, bíonn an tÚdarás i dteagmháil go rialta le roinnt páirtithe leasmhara ábhartha náisiúnta agus idirnáisiúnta agus é mar aidhm acu sábháilteacht agus barántúlacht bhia na hÉireann a uasmhéadú.

In 2023, bhí príomhróil ag páirtithe leasmhara an Údaráis maidir le teachtaireachtaí ÚSBÉ a scaipeadh agus córais bhia na hÉireann a chosaint. Mar shampla, lean an tÚdarás dá dhlúthchaidreamh leis an nGníomhaireacht um Chaighdeán Bhia (GBB) i dTuaisceart Éireann a choinneáil ar bun in 2023. Leis an gcomhpháirtíocht sin, a chumasaítear trí Mheabhrán Tuisceana (MT), is féidir aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna coiteanna a bhaineann le comhsheasmhacht an fhorfheidhmithe sa dá dhlínse, chomh maith le comhar éifeachtúil a áirithiú i gcás teagmhas bia trasteorann. In 2023, comhaontaíodh Meabhrán Tuisceana athbhreithnithe agus comhaontú nua comhroinnte sonraí idir an tÚdarás agus GBB i dTuaisceart Éireann.

Tugann an Meabhrán Tuisceana idir Gníomhaireacht na Lochanna agus an tÚdarás cuntas ar an gcúnamh a sholáthraíonn Gníomhaireacht na Lochanna maidir le Clár Monatóireachta Sliogiasc na hÉireann i Loch Feabhail agus i Loch Cairlinn a fheidhmiú. Le linn 2023, leanadh den chomhar idir an tÚdarás agus Bia Sábháilte maidir le saincheisteanna leasa fhrithpháirtigh. Chomh maith leis sin, comhoibríonn an tÚdarás le FDI ar scanadh ionchais tríd an bhFóram maidir le Rioscaí agus Bagairtí atá ag Teacht Chun Cinn, a bhfuil ionadaithe ón ÚSBÉ, FDI, agus na monaróirí bia ilnáisiúnta is mó ina gcomhaltaí de. D'oibrigh an tÚdarás le rialtóirí eile in Éirinn freisin, lena n-áirítear an tÚdarás Rialála Táirgí Sláinte (ÚRTS) agus an Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (GCC).

Comhpháirtíocht straitéiseach nua idir Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann agus Éire Shláintiúil sa RS is ea an Tascfhórsa um Athchóiriú Bia. Is é cuspóir an Tascfhórsa um Athfhoirmlíú Bia an Treochlár um Athfhoirmlíú Táirgí Bia in Éirinn a chur i bhfeidhm. Sonraítear a bhfuil bainte amach ag an Tascfhórsa um Athfhoirmlíú Bia i [**dTuarascáil 2023 ar Dhul Chun Cinn an Tascfhórsa um Athfhoirmlíú Bia**](#).

Glacann an tÚdarás páirt go leanúnach, agus go gníomhach i roinnt coistí eile ó eagraíochtaí eile, arb iad a gcuspóirí caighdeán a ardú agus a chothú in earnáil an bhia. Áirítear iad seo a leanas ar na heagraíochtaí sin, ach níl siad teoranta dóibh: Bord Bia, Spórt Éireann, Búistéirí Ceardaíochta Comhlachaithe na hÉireann agus an ÚCNÉ. Tá an ÚSBÉ fós ina bhall de Chóras Bia Inbhuanaithe na hÉireann (CBIÉ), cuibhreannas de chúig eagraíocht de chuid Rialtas na hÉireann atá faoi stiúir na hAireachta Talmhaíochta, Bia agus Mara. Is é misean CBIÉ príomhshaineolas agraibhia na hÉireann a roinnt le tíortha comhpháirtíochta thar lear chun cabhrú leo slabhraí luacha inbhuanaithe, sábháilte agus éifeachtúla a thógáil sa talmhaíocht agus i mbia. Tá ionadaíocht ag an Údarás freisin ar Bhord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú.

5.1 Rannpháirtíocht na hEorpa

Leanadh den rannpháirtíocht lenár gcomhpháirtithe agus lenár reachtóirí san AE in 2023 le rannpháirtíocht leanúnach ÚSBÉ i ngrúpaí saineolaithe de chuid an Choimisiúin Eorpaigh agus na Comhairle Eorpaí, chomh maith le páirt a ghlacadh mar ionadaí na hÉireann ar an mBord Bainistíochta, ar an bhFóram Comhairleach agus ar ghrúpaí eile laistigh de EFSA.

D'oibrigh an tÚdarás le ceannairí gníomhaireachtaí bia i mBallstáit eile de chuid an AE chun dea-chleachtas a roinnt maidir le cuir chuige forfheidhmithe agus d'oibrigh sé i gcomhar le chéile chun treoir a fhorbairt chun tacú le forfheidhmiú agus chun cur le hobair an Choimisiúin Eorpaigh. Le linn 2023, ghlac comhaltaí an Údaráis páirt i gcruinnithe iomlánacha Cheannairí na nGníomhaireachtaí Eorpacha um Shábháilteacht Bia chomh maith le meithleacha maidir le forbhiana, ríomhthráchtáil, rialuithe allmhairiúcháin, scéimeanna dearbhaithe príobháideacha, agus córais bhia inbhuanaithe.

Tionóladh an ceathrú cruinniú bliantúil d’Fhóram Cheannairí Idirnáisiúnta na nGníomhaireachtaí Bia i mBaile Átha Cliath in 2023.

5.2 Rannpháirtíocht eile

In 2020, chomhbhunaigh an ÚSBÉ Fóram Cheannairí Idirnáisiúnta na nGníomhaireachtaí Bia le comhghleacaithe in Údarás Bia agus Drugaí na hAraibe Sádaí agus sna Caighdeáin Bhia san Astráil, an Nua-Shéalainn. D’óstáil ÚSBÉ an ceathrú cruinniú bliantúil de chuid Fhóram Cheannairí Idirnáisiúnta na nGníomhaireachtaí Bia i mBaile Átha Cliath in 2023. Tháinig seacht ngníomhaireacht rialála déag ó thíortha lena n-áirítear an Araib Shádach, an Nua-Shéalainn, an tSín, Maracó, Singeapór, an Ghearmáin agus an Ríocht Aontaithe le chéile chun plé a dhéanamh ar an gcaoi is fearr le hullmhú do ghéarchéimeanna sábháilteachta bia agus teagmhais sábháilteachta bia a bhainistiú i gcóras bia domhanda atá ag éirí níos casta. Tháinig oifigigh shinsearachacha ón Eagraíocht Dhomhanda Sláinte, ó Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe, agus ón gCoimisiún Codex Alimentarius isteach san Fhóram freisin.

Is é ÚSBÉ an pointe teagmhála náisiúnta do INFOSAN, comhthionscnamh idir an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte agus Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe (EBT). Baineann an tionscnamh le 182 Bhallstát sa ghnáthmhalartú faisnéise maidir le saincheisteanna sábháilteachta bia agus i gcomhroinnt taithí agus saineolais, agus cumasaíonn sé rochtain thapa ar fhaisnéis i gcás éigeandálaí sábháilteachta bia.

Tá Stiúrthóir EBC de chuid an ÚSBÉ ina chomhalta gníomhach den Choimisiún Idirnáisiúnta um Shonraíochtaí Micribhitheolaíochta le haghaidh Bia (ICMSF). Tá comhaontú rúndachta ag an ÚSBÉ leis an FDA, a éascaíonn idirghníomhaíochtaí lenár gcomhghleacaithe Mheiriceá. Ina theannta sin, leanann an tÚdarás ar aghaidh le toscaireachtaí eachtrannacha a óstáil ar mian leo níos mó a fhoghlaim faoi straitéis agus gníomhaíochtaí an ÚSBÉ.

5.3 Rannpháirtíocht tionscail

Tá tionscal an bhia freagrach as sábháilteacht bia ar mhargadh na hÉireann, ach is é ról an Údaráis maoirseacht agus forfheidhmiú.

De réir an Achta um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998, éascaíonn an CCSB comhairliúcháin le grúpa leathan ionadaithe ó pháirtithe leasmhara an Údaráis, lena n-áirítear ionadaithe tomhaltóirí, tionscal an bhia, cigireachtaí agus acadóirí a dhéanann ionadaíocht don earnáil bia. In 2023, d'fhill CCSB ar chruinnithe i bpearsa agus scrúdaigh sé ábhair éagsúla, lena n-áirítear calaois bhia agus rioscaí sábháilteachta bia atá ag teacht chun cinn, le tacaíocht ó chainteoirí ar tugadh cuireadh dóibh ón gCoimisiún Eorpach, ó Theagasc agus ón gColáiste Ollscoile, Baile Átha Cliath, chomh maith le saineolaithe ÚSBÉ. I mí na Samhna 2023, thionóil ÚSBÉ a chruinniú oscailte bliantúil, dar teideal Nuair a Bhuail Inbhuanaitheacht agus Sábháilteachta Bia le chéile. Rinneadh iniúchadh ag an imeacht sin ar an ngá atá lena chinntiú gur féidir leis an gcóras bia freastal ar riachtanais shíorathraitheacha na sochaí agus, ag an am céanna, leanúint de shláinte tomhaltóirí a chosaint i ndáil le sábháilteacht bia. Chuala lucht freastail an chruinnithe ó chainteoirí ó Ollscoil Nottingham agus ón gCoimisiún Codex Alimentarius, chomh maith le hionadaithe ó raon cuideachtaí bia Éireannacha atá ag obair ar thionscnaimh inbhuanaitheachta. Reáchtáladh an ócáid go hiomlán i bpearsa den chéad uair ó 2019 agus d'fhreastail beagnach 200 duine uirthi ag déanamh ionadaíochta ar an raon leathan páirtithe leasmhara ÚSBÉ.

Bíonn an tÚdarás i dteagmháil go rialta leis an tionscal bia chun gnóthaí bia a chur ar an eolas faoina bhfreagrachtaí agus chun a gcomhlíonadh le reachtaíocht sábháilteachta bia a mhéadú trí imeachtaí oiliúna agus comhlíonta. Chun rannpháirtíocht struchtúrtha agus spriocdhírthe le codanna sonracha den earnáil bia a chumasú, tá ceithre fhóram tionscail ag an Údarás: Fóram Ceardaí, an Fóram Miondíola, Fóram na Seirbhíse Bia agus Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach.

Buaileann ÚSBÉ lena fhóiraim tionscail chun ardán a chur ar fáil don tionscal bia chun saincheistanna leis an Údarás a phlé agus faisnéis thábhachtach a fháil uaidh. Cuireann na cruinnithe ar chumas an Údaráis aon saincheistanna leanúnacha a ardú leo siúd atá ag obair sa tionscal agus feasacht a chruthú ar athruithe rialála agus reachtacha.

Fóram Ceardaí

Is grúpa éagsúil dinimiciúil de tháirgeoirí bia ceardaí, mionscála nó baile iad baill Fóiraim Ceardaí. Díríonn an Fóram ar bhainistíocht sábháilteachta bia laistigh de chórais táirgthe, ag cur béime ar mhodhanna traidisiúnta agus ní gá go bhfuil méid tráchtála iontu. Soláthraíonn an Fóram suíomh úsáideach trínar féidir le táirgeoirí agus rialtóirí den sórt sin dul i ngleic le faisnéis agus peirspictíochtaí, idirghníomhú leo agus iad a mhalartú. Tháinig an Fóram Ceardaí le chéile uair amháin in 2023, ach leanadh den chumarsáid i rith na bliana. Chuir comhaltaí an Fhóiraim in iúl gur spéis leo ceimiceáin a bheith i mbia agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith acu sin ar shláinte an duine. Ardaíodh an fhéidearthacht maidir le lipéadú lotnaidicídí freisin. Bhí ábhair inní calaoise ag na Feisirí freisin maidir le mil a allmhairítear chuig an AE, agus ábhair inní níos leithne maidir le 'glas-snasú' amhail maímh inbhuanaitheachta gan bhunús. Éascaíodh freisin deis chun roinnt saincheistanna cáiseoireachta-a phlé le Cigireacht déiríochta an RTBM. Cuireadh na comhaltaí ar an eolas freisin faoi Champas Nuálaí BIA, de chuid Teagasc a bheith oscailte agus faoi na háiseanna atá ar fáil do na comhaltaí.

An Fóram Miondíola

Cuimsíonn an Fóram Miondíola ionadaithe ó na príomhshlabhraí ollmhargaí agus ó na príomhghrúpaí siombaile atá ag feidhmiú in Éirinn. Cuireann an Fóram leis an tuiscint ar reachtaíocht bia, scaipeann sé comhairle faoi shábháilteacht bia agus roinneann sé dea-chleachtas. Thionóil an Fóram Miondíola trí chruinniú fhíorúla in 2023, agus ba iad na príomh-shaincheistanna a pléadh an Tascfhórsa um Athfhoirmlíú Bia, éagsúlacht na Ríochta Aontaithe, rialacháin fíona, cultúr sábháilteachta bia, inbhuanaitheacht, an cogadh san Úcráin, suilfítí, agus dé-ocsaíd títáiniam.

An Fóram Seirbhíse Bia

Tarraingíonn an Fóram Seirbhíse Bia a bhallaíocht ó ghnólachtaí lónadóireachta, gnólachtaí seirbhíse bia agus eagraíochtaí ionadaíochta. Scaipeann sé comhairle sábháilteachta bia, roinneann sé dea-chleachtas agus feabhsaíonn sé tuiscint ar reachtaíocht ábhartha bia. Lean an Fóram dá chomhpháirtíocht luachmhar le linn 2023. Ba iad na príomh-shaincheistanna a pléadh an cogadh san Úcráin, allmhairí agus onnmhairí, inbhuanaitheacht, agus maímh chothúcháin agus shláinte.

An Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach

Is é an Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach an coiste náisiúnta páirtithe leasmhara maidir le Clár Monatóireachta Sliogiasc na hÉireann. Is é is aidhm don chlár a áirithiú nach gcuirfear ach sliogéisc shábháilte ar an margadh. Is é an tÚdarás a dhéanann cathaoirleacht ar Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach agus tá ionadaithe ann ó roinnt grúpaí páirtithe leasmhara. Le linn 2023, tháinig an Coiste le chéile ceithre huairé agus phléigh sé raon leathan saincheistanna, lena n-áirítear suirbhéanna sláintíochta, comhordú samplaí, forbairtí reachtacha, imeachtaí sábháilteachta sliogéisc agus cáilíocht uisce sliogéisc. Sholáthair ÚCIM agus Foras na Mara nuashonruithe oibríochtúla agus eolaíochta, agus sholáthair páirtithe leasmhara eile aiseolas ó úsáideoirí maidir le hoibriú na gclár faireacháin óna ndearchtaí féin.

6.

**Freagracht shóisialta chorparáideach
agus forbairt eagraíochtúil**

Tá ÚSBÉ tiomanta dá fhoireann a fhorbairt agus oibriú ar bhealach atá freagrach go sóisialta. Mar ghníomhaireacht rialtais, tá ÚSBÉ ar an eolas faoin tionchar is féidir a bheith ag a chuid gníomhaíochtaí ar a pháirtithe leasmhara, ar an tsochaí i gcoitinne agus ar an gcomhshaol. Is féidir é sin a fheiceáil ar an mbealach a bhfeidhmíonn an tÚdarás, agus tríd an bhfís atá acu maidir le ‘Bia Sábháilte agus Iontaofa do Chách’. Tá faisnéis sa roinn seo maidir leis na gníomhaíochtaí a dhéanann an tÚdarás chun rialacháin a chomhlíonadh agus chun iad a thabhairt ar ais do pháirtithe leasmhara.

6.1 Ag íoslaghdú tionchar timpeallachta

Tá an tÚdarás tiomanta dá dhualgais reachtúla a chur i gcrích ar bhealach atá neamhdhíobhálach don chomhshaol. Tá oifigí LSAI lonnaithe i bhfoirgneamh an Mhalartáin i limistéar an Lárionaid Seirbhísí Airgeadais Idirnáisiúnta (LSAI) i mBaile Átha Cliath. Chuir socrú oibre hibrideach ar chumas ÚSBÉ a lorg carbóin a íoslaghdú, de réir mar a leanann an fhoireann ag obair ón mbaile ar feadh roinnt laethanta gach seachtain. Tá ár bhFoireann Ghlas tar éis úsáid an iompair phoiblí agus na rothaíochta a chur chun cinn agus an fhoireann ag freastal ar an oifig. Chuir sé sin ar chumas ÚSBÉ oibriú agus dul i dteagmháil le páirtithe leasmhara ar bhealach a íoslaghdaíonn an tionchar ar an gcomhshaol agus lorg carbóin an Údaráis, rud a chuireann le tiomantas na hÉireann astaíochtaí gás ceaptha teasa (GCT) a laghdú.

Faigheann an ÚSBÉ scór ard rátála i gcónaí ón Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (ÚFIÉ) mar chuid dá thuarisceáin bhliantúla ar fhuinneamh reachtach. Thug an ÚSBÉ faoi iniúchadh fuinnimh in 2023 chun tacú le Sainordú na hEarnála Poiblí um Ghníomhú ar son na hAeráide chun ceanglais Rialachán 6 in I.R. Uimh. 426/2014 – Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Éifeachtúlacht Fuinnimh) 2014. Bhí toradh dearfach ar an iniúchadh fuinnimh, agus tá táscairí feidhmíochta fuinnimh an Údaráis fós ar an sprioc chun spriocanna laghdaithe 2030 an Rialtais in astaíochtaí gás ceaptha teasa agus feabhsuithe ar éifeachtúlacht fuinnimh a bhaint amach.

6.2 Aistriú eolais

Gach bliain, leithdháileann an ÚSBÉ am ar oideachas ghlúin eolaithe bia sa todhchaí, cigirí sábháilteachta bia agus iad siúd atá ag staidéar le haghaidh gairme i ngníomhaireachtaí rialála trí léachtaí agus seimineáir a sholáthar ar fud na hÉireann agus intéirneachtaí agus socrúcháin mac léinn a sholáthar san ÚSBÉ. Le linn 2023, soláthraíodh oiliúint mac léinn trí shocraíocht mac léinn in Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann agus trí léachtaí ón bhfoireann.

Áiríodh ar fhor-rochtain bhreise in institiúidí tríú leibhéal léachtaí a thabhairt in ollscoileanna agus ollscoileanna teicniúla éagsúla.

6.3 Tiomsú airgid

Creideann foireann an ÚSBÉ sa tábhacht a bhaineann le tabhairt ar ais agus in 2023, d'eagraigh an fhoireann roinnt tionscnamh tiomsaithe airgid do charthanais. Ag leanúint lenár dtraidisiún fadbhunaithe, eagraíodh bailiúchán do Cedar House Crosscare Homeless Shelter.

6.4 Cultúr eagraíochtúil

Réimse fócais d'Foireann Ceannaireachta Sinsearaí ÚSBÉ is ea feabhas leanúnach a chur ar an timpeallacht oibre don fhoireann. Chun a chinntiú go dtacaítear lenár bhfoireann ina róil, baintear amach é ar roinnt bealaí, agus ar cheann acu sin déanann an Coiste Foirne agus a fhochoistí tionscnaimh a eagrú agus a chur chun cinn chun feabhas a chur ar eispéreas ár mball foirne. Tá sé mar aidhm ag na tionscnaimh seo uilechuimsitheacht, aitheantas agus folláine san ionad oibre laistigh den ÚSBÉ a fheabhsú. Is iad an coiste seo agus a fhochoistí an mheicníocht oifigiúil trínar féidir leis an bhfoireann aiseolas a thabhairt don fhoireann ceannaireachta.

A chinntiú go bhfuil cultúr ag an Údarás atá bunaithe ar a chroílúachanna, go háirithe i samhail oibre cumaiscthe, lean an **Grúpa Luachanna** de luachanna an ÚSBÉ a chur chun cinn agus a leabú san obair laethúil le linn 2023. Rinne an Grúpa creat luachanna an ÚSBÉ a nuashonrú agus a athnuachan, ag athbhreithniú agus ag tabhairt tograí chun cinn chun an Scéim Aitheantais Luachanna Foirne a fheabhsú, chomh maith le haghaidh a thabhairt ar chuid den aiseolas a fuarthas sa suirbhé foirne deireanach maidir leis an gcaoi a bhfuil na luachanna á gcomhlíonadh san ÚSBÉ.

Tá sé mar fhócas ag an bhFoireann Ceannaireachta Sinsearaí a chinntiú go mbraitheann baill foirne go mbaineann siad leis an bhfoireann, agus ó bunaíodh foireann **Belonging@FSAI** in 2020, tá an fhoireann seo tiomanta do chultúr a chruthú ina gcuirtear cothroime chun cinn, ina ndéantar an éagsúlacht a cheiliúradh, agus ina mbraitheann baill foirne agus páirtithe leasmhara go bhfuil meas orthu. Déantar é seo trí chuimsiú a spreagadh i ngach rud a dhéanann an tÚdarás, difríocht a cheiliúradh agus fíor-athrú a leabú sa chaoi a ndéanaimid rudaí d'fhonn cabhrú leis an ÚSBÉ a bhraitheann mar áit ina mbaineann ár bhfoireann go léir.

Tá foireann **Belonging@FSAI** á treorú ina cuid gníomhaíochtaí ag reachtaíocht Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas maidir le Dualgas ar Chomhionannas agus ar Chearta an Duine san Eanáil Phoiblí agus ag creat Ár Seirbhís Phoiblí 2020.

Treirdhoiciméad maidir le Comhionannas, Éagsúlacht agus Cuimsiú a Chur Chun Cinn.

Thug foireann **Belonging@FSAI**, in éineacht le foireann AD an ÚSBÉ agus le tacaíocht ó Bhord FSAI agus ón bhFoireann Ceannaireachta Sinsearaí, tionscnaimh éagsúla isteach chun go n-éireoidh lenár misean éagsúlachta, cothromais, cuimsithe agus muintearais (ECCM) agus chun an reachtaíocht ábhartha a chomhlíonadh, lena n-áirítear ionduchtuithe foirne agus Boird agus oiliúint foirne i réimsí mar chlaontacht neamh-chomhfhiosach, ach gan a bheith teoranta dóibh.

Bhí seisiúin faisnéise cultúir i gceist le cuid dár ngníomhaíochtaí in 2023; béim a leagan ar laethanta éagsúla amhail Lá Feasachta Domhanda maidir le Disléicse agus Mí na Bród; athbhreithniú a dhéanamh ar na torthaí ó iniúchadh inrochtaineachta ar oifig ÚSBÉ; Díchódú inscne laistigh d'fhógraí poist agus de shonraíochtaí poist; agus ráiteas ECCM a thabhairt isteach i leabhráin faisnéise d'iarrthóirí.

Ina theannta sin, tá cuspóir sonracha inár bplean gnó a bhaineann le ECCM, agus tá rannáin ar ECCM ar ár suíomh gréasáin poiblí agus ar ár n-inlín inmheánach araon. Trí na gníomhaíochtaí seo, tá súil againn ECCM a leabú agus ár gcultúr a fheabhsú ionas go mbeidh ECCM scaipthe ar fud an ÚSBÉ, ag cruthú timpeallachta a spreagann baill foirne chun rathú agus mothú go mbaineann siad leo. In 2024, oibreoimid chun foireann **Belonging@FSAI** a chumasc leis an nGrúpa Luachanna.

Seo a leanas forléargas ardleibhéil ar na coistí a bhí i bhfeidhm san Údarás le linn 2023.

Is grúpa ionadaíoch foirne é an **Coiste Foirne** ó ar fud an ÚSBÉ agus cuireann sé fóram ar fáil le haghaidh comhairliúcháin agus cumarsáide ar ábhair a thacaíonn le feabhsú leanúnach an Údaráis. Príomhchuspóir de chuid an Choiste Foirne in 2023 ba ea maoirseacht a dhéanamh ar chur chun feidhme na moltaí ó shuirbhé na foirne uile in 2022. Áirítear iad seo a leanas ar fhochoistí an choiste seo:

- ▶ Lean **an Coiste Sláinte agus Sábháilteachta** dá shainordú a chomhlíonadh le linn 2023, lena n-áirítear nuashonrú Ráiteas Sábháilteachta an ÚSBÉ agus socruithe oibre cumaisc á mbreithniú. Baineadh amach cuspóirí Phlean Oibre 2023 an Choiste Sláinte agus Sábháilteachta le tacaíocht ó fhoireann limistéir thrasfheidhmiúil.
- ▶ Tá sé mar aidhm ag **an nGrúpa Folláine Foirne** tacú le folláine ár gcomhghleacaithe trí imeachtaí agus gníomhaíochtaí a eagrú a chuireann folláine choirp agus mheabhrach chun cinn, chomh maith le baill foirne a thabhairt le chéile chun tacú lena chéile.
- ▶ Eagraíonn **an Coiste Sóisialta** imeachtaí sóisialta don fhoireann, ag tacú le comhghleacaithe nasc a dhéanamh trí ghníomhaíochtaí a fheabhsaíonn rannpháirtíocht na bhfostaithe agus a thacaíonn leis an gcothromaíocht oibre is saoil.

- ▶ Tagann **an Fhoireann Ghlas** le chéile chun oideachas, spreagadh agus cumhacht a thabhairt d'fhostaithe maidir le hinbhuanaitheacht. Déanann sé réitigh a shainaithint agus a chur chun feidhme chun cabhrú leis an ÚSBÉ oibriú ar bhealach atá níos inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de. In 2023, dhírigh an Fhoireann Ghlas ar chéad lá babhtála an ÚSBÉ a óstáil. Tionscnamh rathúil spráúil a bhí ann inar thug an fhoireann mír amháin isteach agus ina bhfuair siad mír ar ais. D'ardaigh an fhoireann freisin an cheist maidir le déileáil le farasbarr bia a chuirtear ar fáil do chruinnithe agus an gá atá le breithniú a dhéanamh ar ordú cúramach bia. Fiú amháin le socrú oibre hibrídeach, cruthaíonn sé seo fadhb fós agus ba mhaith linn suirbhé a mholadh d'fhonn smaointe a fháil maidir le conas déileáil leis.
- ▶ Bunaíodh **an coiste Working@FSAI** ag tús phaindéim COVID-19 agus bhí sé dírithe ar dtús ar thacú leis an bhfoireann a clár oibre a chur i gcrích. In 2023, dhírigh an coiste ar an tsamhail oibre chumaiscthe a fhorbairt a thuilleadh agus tiomantas ann meastóireacht a dhéanamh ar an tsamhail in 2024.
- ▶ Bhí ról lárnach ag an **bhFoireann Nuálaíochta**: , i gcomhréir le straitéis nuálaíochta seirbhíse poiblí níos leithne na hÉireann, le creat Ár Seirbhís Phoiblí 2020, agus le spriocanna straitéiseacha an ÚSBE féin, maidir le cultúr cruthaitheachta agus feabhsú leanúnach a chothú. In 2023, d'eagraigh an fhoireann an chéad imeacht uilefhoirne a bhí tiomnaithe don nuálaíocht, ina raibh cainteanna léirsteanacha ó chomhlachtaí éagsúla rialtais agus earnála poiblí. Mar chuid den imeacht sin bhí ceardlann éascaithe a dearadh chun na scileanna is gá a thabhairt don fhoireann chun nuálaíocht a spreagadh laistigh den Údarás. Ina theannta sin, sheol an fhoireann sraith Cainteanna Nuálaíochta, arb é is aidhm di baill foirne a spreagadh agus a spreagadh trí chleachtais nuálaíochta rathúla a chur ar taispeáint laistigh den tseirbhís poiblí.

Imeacht nuálaíochta uilefhoirne, Téigh i dTeagmhail, Cuir ar an Eolas, Forbair: Tionóladh ‘Leas a bhaint as Cultúr Nuálach sa Chaoi a gCosnaímid Tomhaltóirí’ , in 2023.

Buaicphointe eile ón mbliain ab ea ár dtiomantas don nuálaíocht sa tseirbhís poiblí, agus é marcáilte ag síniú Dhearbhú Nuálaíochta na Seirbhíse Poiblí. Tá sé seo ailínithe lenár ngealltanais faoin gcreat Ár Seirbhís Phoiblí 2020 le haghaidh forbairt agus nuálaíocht i seirbhís poiblí na hÉireann agus tacaíonn sé leis na gealltanais sin a chomhlíonadh. Moltar do gach eagraíocht seirbhíse poiblí roghnú a bheith páirteach agus a dtiomantas do chultúr nuálaíochta a chur chun cinn agus a fhorbairt a dhearbhú. Mar chuid den Dearbhú, geallann an tÚdarás baill foirne a chumasú, tacú leo agus iad a fheistiú chun a bheith nuálach ina róil; comhpháirtíochtaí nua a chothú; agus tuairimí éagsúla a ionchorprú agus seirbhísí á ndearadh agus á soláthar.

Trí na tionscnaimh sin, leanann an Fhoireann Nuálaíochta d’fheabhas a chur ar thiomantas an ÚSBÉ don nuálaíocht, rud a chinntíonn go bhfanfaimid ar thús cadhnaíochta maidir le barr feabhais na seirbhíse poiblí.

7.

**Ráitis airgeadais don bhliain dar
chríoch an 31 Nollaig 2023**

Aguisín ar Ráitis Airgeadais Bhliantúla

An Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Bhoird	89
An Ráiteas ar Rialú Inmheánach	94
Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	98
Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2023	103
Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2023	104
Ráiteas ar Shreafaí Airgid don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2023	105
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	106

Ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an Bhoird

Don Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2023

Rialachas

Bunaíodh Bord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Tá feidhmeanna an Bhoird leagtha amach in Alt 31 den Acht. Tá an Bord freagrach don Aire Sláinte agus tá sé freagrach as dea-rialachas a chinntiú agus comhlíonann sé an cúram sin trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan amach agus trí chinntí straitéiseacha a dhéanamh ar na príomhcheisteanna gnó go léir. Is iad an POF agus an fhoireann shinsearach ceannaireachta atá freagrach as Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann a bhainistiú, a rialú agus a stiúradh ó lá go lá. Ní mór don POF agus don fhoireann ceannasaíochta sinsearaí an treo straitéiseach leathan a leagann an Bord amach a leanúint agus ní mór dó a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag na comhaltaí Boird go léir ar na príomhghníomhaíochtaí agus ar na príomhchinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon rioscaí suntasacha a thiochfaidh chun cinn is dócha. Feidhmíonn an POF mar idirghabhálaí díreach idir an Bord agus lucht bainistíochta an Údaráis.

Freagrachtaí an Bhoird

Tá obair agus freagrachtaí gach duine a bhfuil baint acu le hoibriú an Bhoird leagtha amach sa Chód Cleachtas do Chomhaltaí Boird, Cathaoirleach, POF agus Rúnaí. Leagann an Cód amach freisin na saincheisteanna atá le cinneadh go sonrach ag an mBord. Áirítear leis na buanmhíreanna a chuireann an Bord san áireamh:

- ▶ dearbhú leasanna,
- ▶ tuarascálacha ó choistí,
- ▶ tuarascálacha airgeadais/cuntais bhainistíochta,
- ▶ tuarascálacha feidhmíochta, agus
- ▶ cúrsaí forchoimeáda.

Ceanglaítear leis an Acht um Údarás Sábháilteachta Bia, 1998, Alt 26 (5), ar Bhord an Údaráis ráitis airgeadais a ullmhú i cibé foirm a cheadóidh an tAire Sláinte le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóiriú an PFN, agus na cuntais go léir is cuí agus is gnách ar an airgead a fhaigheann agus a chaitheann sé a choimeád.

Ceanglaítear ar an Údarás Sábháilteachta Bia na nithe a leanas a dhéanamh agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú acu:

- ▶ beartais chuí chuntasaíochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- ▶ breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá stuama réasúnta;
- ▶ na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí glacadh leis go leanfaidh an tÚdarás ag feidhmiú; agus
- ▶ a lua cibé acu ar leanadh nó nár leanadh caighdeáin infheidhme chuntasaíochta, faoi réir aon imeachtaí ábhartha atá nochtta agus mínithe sna ráitis airgeadais

Dearbhaíonn an Bord gur chomhlíon sé na riachtanais thuasluaite maidir leis na ráitis airgeadais a ullmhú.

Tá an Bord freagrach as taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a choinneáil a nochtann le cruinneas réasúnta staid airgeadais an Údaráis agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 26 den Acht. Tá freagracht ar an mBord as cothabháil agus ionracas na faisnéise corparáidí agus airgeadais ar shuíomh gréasáin an Údaráis Sábháilteachta Bia.

Tá an Bord freagrach as an bplean bliantúil agus as an mbuiséad bliantúil a fhaomhadh. Tá measúnú á dhéanamh go leanúnach ar fheidhmíocht Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann trí thagairt dá phlean gnó bliantúil agus dá bhuiséad bliantúil. Anuas air sin, tá an Bord freagrach as a chuid sócmhainní a chosaint agus as bearta réasúnta a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Measann an Bord go dtugann ráitis airgeadais an Údaráis léargas fíor agus cothrom ar fheidhmíocht airgeadais agus ar staid airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann an 31 Nollaig 2023 ach amháin i gcás neamhchomhlíonadh cheanglais VTA 102 maidir le teidlíochtaí sochair scoir, de réir mar a threoraíonn an tAire Sláinte. D'fhormheas an Bord síniú an ráitis seo agus na ráiteas airgeadais don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2023 an 17 Meitheamh 2024.

Tá Cathaoirleach agus naonúr ngnáthchomhalta ar an mBord, ceapann/athcheapann an tAire Sláinte iad ar fad. Ceapadh comhaltaí an Bhoird ar feadh tréimhse 3 nó 5 bliana agus tagann siad le chéile 7 n-uaire in aghaidh na bliana.

Sonraíonn an tábla thíos an tréimhse cheapacháin i gcomhair comhaltaí a thug seirbhís i gcaitheamh na bliana:

Comhaltaí an Bhoird	Ról	Dáta an Cheapacháin	Athcheapachán is déanaí	Sonraí breise
Martin Higgins	Gnáthchomhalta Cathaoirleach	Feabhra 2016 Feabhra 2018	Feabhra 2018	Téarma críochnaithe i Fea 2023
An tUasal Ann Horan	Gnáthchomhalta Cathaoirleach Gníomhach Cathaoirleach	Meitheamh 2021 Feabhra 2023 Meitheamh 2023	Meitheamh 2023	–
Mary Cullen	Gnáthchomhalta	Meitheamh 2016	Meitheamh 2021	–
An tOllamh Francis Butler	Gnáthchomhalta	Bealtaine 2019	–	–
Gerard McCurdy	Gnáthchomhalta	Bealtaine 2019	Bealtaine 2022	–
An Dr Cliodhna Foley-Nolan	Gnáthchomhalta	Deireadh Fómhair 2019	Deireadh Fómhair 2019	–
An tOllamh Martin Cormican	Gnáthchomhalta	Meitheamh 2021	–	–
Patrick Knight	Gnáthchomhalta	Meitheamh 2021	–	–
Eilís O'Brien	Gnáthchomhalta	Eanáir 2023	–	–
Lisa Manselli	Gnáthchomhalta	Eanáir 2023	–	–

Le linn 2023, chuir an Bord suirbhé féin-éifeachtúlachta i gcrích mar a cheanglaítear leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, a rinne iarracht measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht an Bhoird, ar neart a phróisis agus a struchtúr cumasúcháin chomh maith lena oibleagáidí faoin iarscríbhinn maidir le cothromaíocht inscne, éagsúlacht agus cuimsiú. Rinne an Bord athbhreithniú ar an tuarascáil a tháinig as an suirbhé in 2024.

Cothromaíocht inscne i mballraíocht an Bhoird

Amhail an 31 Nollaig, bhí cúigear (55.6%) ban agus ceathrar (44.4%) fear ar an mBord, agus bhí post amháin folamh. Dá bhrí sin, chomhlíon an Bord sprioc an Rialtais go mbeadh ionadaíocht 40% ar a laghad ag gach inscne i gcomhaltas na mBord Stáit.

Bhunaigh an Bord dhá fhochoiste, an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca, an Coiste Feidhmíochta agus Forbartha, agus an Coiste Forbartha Páirtithe Leasmhara. Le linn 2023, tugadh na téarmaí tagartha cothrom le dáta maidir le PDC, a athainmníodh mar an Coiste Feidhmíochta agus Luach Saothair (CFLS) i mí na Nollag 2023.

Tá triúr chomhalta Boird agus ball neamhspleách amháin san CIR. Is é ról an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca tacú leis an mBord i dtaca lena fhreagrachtaí i dtaobh ceisteanna riosca, rialála agus rialachais agus dearbhú gaolmhar. Tá an CIR neamhspleách ó bhainistíocht airgeadais na heagraíochta. Go sonrach, cinntíonn an Coiste go ndéantar monatóireacht ghníomhach agus neamhspleách ar na córais rialaithe inmheánaigh, lena n-áirítear gníomhaíochtaí iniúcháireachta. Tuairiscíonn CIR don Bhord tar éis gach cruinnithe.

Is iad comhaltaí an CIR: Gerry McCurdy (Cathaoirleach), an Dr Cliodhna Foley-Nolan, Mary Cullen agus Fergal Ó'Briain. I mí Mheán Fómhair 2023, d'éirigh Ann Horan as an CIR, agus ceapadh Mary Cullen mar chomhalta den CIR. Bhí ceithre chruinniú ag an CIR in 2023.

Is é ról CFLS sásra iomchuí a cheapadh agus a chur chun feidhme chun measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht an POF agus, tríd an POF, chun athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht Fhoireann Ceannaireachta ÚSBÉ. De réir mar is gá, leagann an CFLS amach luach saothair don POF de réir mar a threoraíonn an RS, forbraíonn sé an sainchuntas poist, sainathníonn sé na hinniúlachtaí ábhartha agus an phróifíl iarrthóra idéalach don phost, comhaontaíonn sé an próiseas earcaíochta agus cuardaigh, agus socraíonn sé tráthchlár sonrach. Tionóllann an CFLS mar a éilíonn an Bord agus tuairiscíonn sé don Bhord i ndiaidh gach cruinnithe.

Tá triúr comhaltaí Boird i sa CFLS. Ba iad Ann Horan (Cathaoirleach), Mary Cullen, agus Patrick Knight comhaltaí Dhaon-Phoblacht na Síne le linn 2023. I mí Eanáir 2024, d'éirigh Mary Cullen as an CFLS agus tháinig an tOllamh Francis Butler ina hionad. Bhí trí chruinniú ag an CFLS in 2023.

Sceideal tinrimh, táillí agus speansais

Leagtar amach sceideal tinrimh ar chruinnithe an Bhoird agus an Choiste le haghaidh 2023 i nóta 4(c) de na Ráitis Airgeadais.

Príomhathruithe pearsanra

I mí Eanáir 2023, ceapadh Eilis O'Brien agus Lisa Manselli ar feadh téarma 3 bliana. Chríochnaigh Martin Higgins a théarma mar Chathaoirleach ar an mBord i mí Feabhra 2023 agus ceapadh Ann Horan Uasal mar Chathaoirleach Gníomhach ar chinneadh an Bhoird. Cheap an tAire Sláinte Ann Horan ina Cathaoirleach Ainmnithe ar an mBord go foirmiúil i mí an Mheithimh 2023 agus tar éis di teacht os comhair an Chomhchoiste Oireachtais i mí na Samhna 2023 ceapadh í ina Cathaoirleach.

Nochtadh a Éilítear faoin gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an Bord freagrach as a chinntiú gur chomhlíon an tÚdarás ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (“an Cód”), mar a d’fhoilsigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóiriú an PFN i mí Lúnasa 2016. Éilíonn an Cód na nochtuithe seo a leanas:

- ▶ miondealú ar shochair gearrthéarmacha fostaí - a leagtar amach i nóta 4 (b) de na ráitis airgeadais,
- ▶ costais dlí – a leagtar amach i nóta 4 (h) sna ráitis airgeadais,
- ▶ costais agus socruithe dlí – a leagtar amach i nóta 4 (h) sna ráitis airgeadais,
- ▶ caiteachas taistil agus cothabhála – a leagtar amach i nóta 4(a) agus 4(c) sna ráitis airgeadais, agus
- ▶ caiteachas ar fháilteachais – a leagtar amach i nóta 4 (f) sna ráitis airgeadais.

Ráiteas maidir le Comhlíonadh

Tá an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) glactha ag an mBord agus tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm acu chun comhlíonadh an Chóid a chinntiú. D’fheidhmigh Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann i gcomhréir leis an gCód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit do 2023.

Thar ceann Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann:

Ann Horan
Cathaoirleach
17 Meitheamh 2024

An Dr Pamela A Byrne
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
17 Meitheamh 2024

An Ráiteas ar Rialú Inmheánach

Don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2023

Raon freagrachta

Admháimse, thar ceann Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, an fhreagracht atá orainn as a chinntiú go ndéantar córas éifeachtúil rialaithe inmheánaigh airgeadais a choimeád agus a fheidhmiú. Cuirtear san áireamh leis an bhfreagracht sin na ceangaltais faoin gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

Cuspóir an chórais rialaithe inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun riosca a bhainistiú go leibhéal réasúnta seachas fáil réidh leis. Dá bharr sin, ní féidir leis an gcóras ach dearbhú réasúnta, agus ní dearbhú iomlán, a thabhairt go ndéanfar sócmhainní a chosaint, idirbhearta a údarú agus a thaifeadh i gceart, agus go ndéanfar earráidí nó mírialtachtaí ábhartha a chosc nó go ndéanfar iad a aimsiú in am trátha.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh, atá ag teacht leis an treoir a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóiriú an PFN, i bhfeidhm san Údarás don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 agus tá sé á chothabháil suas go dtí an dáta a faomhadh na ráitis airgeadais. Ina theannta sin, tugtar tuilleadh dearbhaithe don Bhord maidir le cáilíocht rialú inmheánach an Údaráis toisc go bhfuil ÚSBÉ deimhnithe de réir Chaighdeán an Chórais Bainistíochta Cáilíochta ISO 9001: 2015. Dearbhaíonn an Caighdeán seo go n-oibríonn an tÚdarás sraith beartas, próiseas agus nósanna imeachta atá iomchuí le haghaidh phleanáil agus fhorfheidhmiú a phríomhghnó.

Acmhainn chun riosca a láimhseáil

Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca ag Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann ar a bhfuil triúr comhaltaí Boird agus comhalta seachtrach amháin, a bhfuil taithí acu ar chúrsaí airgeadais agus iniúcháireachta. Tháinig an CIR le chéile 4 huairé le linn 2023.

Tá feidhm iniúchta inmheánaí ag ÚSBÉ mar a shainmhínítear i gCairt an Bhoird um Iniúcháireacht Inmheánach. Rinne an tÚdarás foinsíú allamuigh i leith na Feidhme Iniúcháireachta Inmheánaí chuig BDO Éireann. Bíonn obair na hiniúcháireachta inmheánaí bunaithe ar anailís a dhéanamh ar an riosca a bhfuil an comhlacht neamhchosanta air agus bíonn na pleananna bliantúla um iniúcháireacht inmheánach bunaithe ar an anailís sin. Thug an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca tacaíocht d'anailís ar na rioscaí agus do na pleananna iniúcháireachta inmheánaí agus d'fhaomh an Bord iad. Cuireann an tIniúcháir Inmheánach tuarascáil faoi bhráid an Bhoird faoin gníomhaíocht iniúcháireachta inmheánaí.

D'fhorbair an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca beartas bainistíochta riosca a leagann amach nósanna imeachta bainistíochta riosca agus a shonraíonn na róil agus na freagrachtaí a bhaineann leis an bhfoireann i dtaca le riosca. Eisíodh an beartas do gach ball foirne a bhfuiltear ag súil leis go n-oibreoidh siad laistigh de beartais bhainistíochta riosca an Údaráis, chun an lucht bainistíochta a chur ar an airdeall maidir le rioscaí atá ag teacht chun cinn agus laigí rialála agus chun freagracht a ghlacadh i dtaca le rioscaí agus rialaithe laistigh dá réimse oibre féin.

Creat riosca agus rialachais

Chuir Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann córas bainistíochta riosca i bhfeidhm a shaináithníonn agus a thuiriscíonn na príomhrioscaí agus na príomhghníomhaíochtaí bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí agus, chomh maith agus is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú. Áirítear leis an gcóras bainistíochta riosca sin ráiteas inghlacthachta riosca ÚSBÉ, chun comhthéacs breise a sholáthar a bhaineann le rioscaí agus deiseanna sainaitheanta.

Tá clár rioscaí agus deiseanna i bhfeidhm ina saináithnítear na príomhrioscaí atá os comhair an Údaráis agus rinneadh iad sin a shaináithint, a mheas agus a ghrádú de réir a dtábhachta. Déanann an Fhoireann Ceannasaíochta Sinsearaí an clár a nuashonrú agus cuirtear i láthair an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca agus an Bhoird é mar mhír bhuan. Úsáidtear torthaí na measúnaithe seo chun pleanáil a dhéanamh agus chun acmhainní a leithdháileadh ar shlí ina ndeimhnítear go ndéantar rioscaí a bhainistiú ar leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár riosca na rialuithe agus na gníomhaíochtaí atá riachtanach chun rioscaí agus freagrachtaí a mhaolú maidir le hoibriú rialuithe a shainítear do bhaill foirne faoi leith. Dearbhaímid go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm lena mbaineann na gnéithe seo a leanas:

- ▶ taifeadadh nósanna imeachta le haghaidh na bpríomhphróiseas gnó,
- ▶ sainíodh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal na bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach,
- ▶ tá córas cuí buiséadaithe ann le buiséad bliantúil a ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithniú air,
- ▶ tá córais atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a chinntiú,
- ▶ tá córais i bhfeidhm chun acmhainní a chosaint, agus
- ▶ nósanna imeachta rialaithe maidir le húsáid airgid deontais agus leithdháileadh cistiúcháin ar ghníomhaireachtaí seachtracha chun a áirithiú go bhfuil rialú leordhóthanach ar fhaomhadh airgid den sórt sin d'fhonn a áirithiú gur cuireadh cistiú deontais i bhfeidhm chun na críche atá beartaithe.

Déanann an tÚdarás íocaíochtaí le húdaráis áitiúla maidir le soláthar seirbhísí tréidliachta. Comhaontaítear conarthaí seirbhíse bliantúla le húdaráis áitiúla. Tá íocaíochtaí bunaithe ar éilimh ráithiúla ó na húdaráis áitiúla bunaithe ar na leibhéil gníomhaíochta iarmhíre.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Cuirtear nósanna imeachta foirmiúla ar bunáidh iad chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialála agus laigí a rialú in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Bhord, nuair is cuí, ar mhodh tráthúil. Deimhnímid go bhfuil na córais mhonatóireachta leanúnacha seo a leanas i bhfeidhm:

- ▶ sainaitníodh na príomhrioscaí agus na rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis chun feidhme chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun tuairisciú ar aon laigí sainaitheanta,
- ▶ bunaíodh socruithe tuairiscithe ar na leibhéil uile ar a bhfuil freagracht as bainistíocht airgeadais sannta, agus
- ▶ tá athbhreithnithe rialta ag an ardbhainistíocht ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla feidhmíochta agus airgeadais a léiríonn feidhmíocht i gcomparáid le buiséid/tuartha.

Soláthar

Dearbhaímid go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann chun comhlíonadh a chinntiú maidir leis na rialacha agus treoirlínite reatha soláthair. Tugtar aird ar cheisteanna a tháinig chun cinn maidir le rialuithe i dtaca le soláthar faoi cheisteanna rialaithe inmheánaigh thíos.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht

Dearbhaímid go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Údarás chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a bhainistíochta riosca agus a nósanna imeachta rialachais. Tá monatóireacht agus athbhreithniú an Údaráis ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-íniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus ar obair an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca a dhéanann maoirseacht ar a n-obair agus ar an bhfoireann ardbhainistíochta laistigh den Údarás atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh.

Deimhnímid go ndearna an Bord athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha do 2023 i mí an Mhárta 2024.

Ceisteanna maidir le Rialú Inmheánach

Soláthar

I ráiteas 2022 maidir le rialú inmheánach, chuir ÚSBÉ i dtábhacht seacht gconradh atá imithe in éag nach raibh i gcomhréir leis na ceanglais soláthair. Tá ÚSBÉ tiomanta do chomhlíonadh soláthair agus le linn 2023 chuir sé gníomhartha i bhfeidhm chun na conarthaí a chuaigh in éag a réiteach, conarthaí a fuarthas go cúí roimhe seo. Áiritheofar leis an soláthar sceidealaithe go réiteofar na conarthaí sin faoi dheireadh mhí an Mheithimh 2024. Fuarthas sé cinn de na seacht gconradh go hiomchuí, ó dheireadh mhí na Bealtaine 2024, agus tá próiseas tairisceana poiblí ar bun i ndáil leis an gconradh atá fágtha.

Le linn 2023 caiteachas €872,000 lena n-áirítear CBL (2022: €694,750) i dtaca leis na seacht gconradh seo.

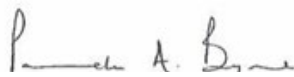
- ▶ Thart ar €306,000 a bhaineann le dhá chonradh chun foireann TFC a sholáthar. Tugadh soláthar ceann de na conarthaí sin chun críche i mí na Bealtaine 2024 agus tabharfar an soláthar don dara conradh chun críche i mí an Mheithimh 2024.
- ▶ Baineann thart ar €189,000 le seirbhísí dlí a sholáthar. Cuireadh cleachtadh soláthair i gcrích le OSR agus ceapadh soláthraí seirbhíse nua i mí Mheán Fómhair 2023.
- ▶ Tá nósanna imeachta soláthair tugtha i gcrích ag an Údarás, lena n-áirítear úsáid a bhaint as creataí OSR, chun na conarthaí atá fágtha a réiteach, conarthaí ar tabhaíodh €377,000 ina leith in 2023. Tá conarthaí nua i bhfeidhm le haghaidh 2024.

Níor sainaithníodh aon laigí rialaithe inmheánaigh le linn 2023 seachas na laigí a nochtadh thuas.

Thar ceann Bhord ÚSBÉ.

Ann Horan
Cathaoirleach
17 Meitheamh 2024

An Dr Pamela A Byrne
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
17 Meitheamh 2024

Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil lena cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

Tuairim cháilithe ar an ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 de réir mar a cheanglaítear faoi fhorálacha alt 26 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann 1998. Ullmhaíodh na ráitis airgeadais de réir Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais (CTA) 102 — *An Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais infheidhmithe sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann* agus cuimsítear ann:

- ▶ an ráiteas ioncaim agus caiteachais agus na cúlchistí ioncaim
- ▶ an ráiteas maidir leis an staid airgeadais
- ▶ an ráiteas ar shreafaí airgid, agus
- ▶ na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar na beartais chuntasaíochta shuntasacha.

Dar liom, cé is moite de neamhchomhlíonadh cheanglais CTA 102 maidir le teidlíochtaí sochair scoir dá dtagraítear thíos, go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíorcheart ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann an 31 Nollaig 2023 agus ar a ioncam agus a chaiteachas do 2023 i gcomhréir le FRS 102.

Bunús le tuairim cháilithe ar ráitis airgeadais

I gcomhréir le horduithe an Aire Sláinte, tugann an tÚdarás cuntas maidir leis na costais a bhaineann le teidlíochtaí aoisliúntais de réir mar a éiríonn siad iníoctha amháin. Ní chloíonn sé seo le CTA 102 ina n-éilítear go sainathníonn na ráitis airgeadais costas iomlán na dteidlíochtaí sochair scoir a thuilltear sa tréimhse agus an dliteanas fabhráithe ag dáta an tuairiscithe. Ní dhearnadh éifeacht na neamhchomhlíontachta ar ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann le haghaidh 2023 a mheas.

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (CIIInna) arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na nUasfhoras Iniúcháireachta. Cuirtear síos ar mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo.

Tá mé neamhspleách ar Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann agus chomhlíon mé mo riachtanais eiticiúla eile i gcomhréir leis na caighdeáin.

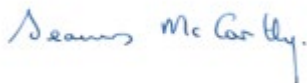
Creidim go bhfuil an fhianaise iniúchta a fuair mé leordhóthanach agus iomchuí chun go mbeadh bunús le mo thuairim.

Tuarascáil ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Chuir Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann faisnéis éigin eile mar aon leis na ráitis airgeadais i láthair. Cuimsítear leis seo an tuarascáil bhliantúil, an ráiteas maidir le rialú agus tuarascáil na gcomhaltaí Boird, agus an ráiteas maidir le rialú inmheánach. Tá cuntas tugtha ar mo chuid freagrachtaí maidir le faisnéis dá leithéid, agus maidir le nithe eile a dhéanaim a thuairisciú mar eisceacht, san aguisín leis an tuarascáil seo.

Soláthar neamhchomhlíontach

Nochtar sa ráiteas maidir le rialú inmheánach gur thabhaigh an tÚdarás caiteachas suntasach in 2023 i gcás nár chomhlíon na nósanna imeachta a leanadh treoirilínte soláthair phoiblí. Leagtar amach sa ráiteas ar rialú inmheánach freisin céimeanna a ghlac nó a phleanáil an tÚdarás chun aghaidh a thabhairt ar na laigí ba chúis leis seo.

Seamus McCarthy

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
20 Meitheamh 2024

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird

Faoi mar a leagtar amach sa ráiteas rialála agus i dtuarascáil chomhaltaí an Bhoird, tá comhaltaí an bhoird freagrach as na nithe seo a leanas

- ▶ ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhoirm fhorordaithe faoi alt 26 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann 1998
- ▶ a chinntiú go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom i gcomhréir le CTA 102
- ▶ rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- ▶ a mheasúnú cé acu atá nó nach bhfuil bonn gnóthais leantaigh na cuntasaióchta iomchuí, agus
- ▶ rialú inmheánach dá shamhail a úsáid ar leor iad chun dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu trí chalaois nó trí earráid.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 26 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998 chun ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann a iniúchadh agus tuairisciú orthu lena chur faoi bhráid Thithe an Oireachtais.

Tá sé mar chuspóir agam maidir leis an iniúchadh a dhéanamh dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide. Is ionann dearbhú réasúnta agus ardleibhéal dearbhaithe, ach ní ráthaíocht é go mbeidh iniúchadh a dhéantar de réir ISAnna in ann míshonrú ábhartha a bhrath i gcónaí nuair is ann dó. Féadann míráitis ábhartha teacht ó chalaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más amhlaidh go bhféadfaí go réasúnach a bheith ag súil go rachaidís, ina n-aonar nó go comhiomlán, i gcion ar chinntí geilleagracha úsáideoirí a rinneadh ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh i gcomhréir leis na ISAnna, bainim úsáid as breithiúnas gairmiúil agus déanaim sceipteachas gairmiúil a choimeád ar feadh an iniúchta. Agus é sin á dhéanamh,

- ▶ sainaitním agus déanaim measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, cibé acu trí chalaois nó trí earráid; dearaim agus cuirim nósanna imeachta iniúchóireachta i gcrích atá freagrach do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúchóireachta

atá dóthanach agus iomchuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is mó an riosca a bhaineann le míráiteas ábhartha de bharr calaoise a ligean gan bhrath ná míráiteas ábhartha de dheasca earráide, mar d'fhéadfaí a chuimsiú le calaois claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon turas, mífhaisnéis, nó sárú ar an rialú inmheánach.

- ▶ Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúcháireachta a dhearadh atá iomchuí sna cúinsí, ach ní chun críche tuairim a nochtadh ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- ▶ Déanaim measúnú ar oiriúnacht na mbeartas cuntasáiochta arna n-úsáid agus ar réasúntacht na meastachán cuntasáiochta agus ar rudaí gaolmhara a nochtar.
- ▶ Cinnim ar oiriúnacht úsáid cuntasáiochta ar bhonn gnóthais leantaigh agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúcháireachta a fuarthas, ar cibé acu an bhfuil éiginnteacht ábhartha ann nó nach bhfuil maidir le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh amhras a chaitheamh ar iniúlacht Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann leanúint ar aghaidh ar bhonn gnóthais leantaigh. Má bhainim de thátal as go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, ní mór dom aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtadh gaolmhar sna ráitis airgeadais nó, mura leor na nochtadh sin, chun mo thuairim a mhodhnú. Tá mo chonclúidí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dtí dáta mo thuarascála. Mar sin féin, d'fhéadfadh imeachtaí nó coinníollacha amach anseo tabhairt ar Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann gan leanúint ar aghaidh ar bhonn gnóthais leantaigh.
- ▶ Déanaim measúnú ar chur i láthair, struchtúr agus ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtaí, agus cibé acu an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus na himeachtaí bunaidh ar mhodh a bhaineann cur i láthair cóir amach nó nach léiríonn.

Déanaim cumarsáid leo sin á bhfuil cúram rialála orthu maidir le, i measc ábhair eile, scóip bheartaithe agus tráthúlacht an iniúchta agus torthaí suntasacha a bhaineann leis an iniúchadh, lena n-áirítear aon laigí suntasacha maidir le rialú inmheánach a aithním le linn m'iniúchta.

Tuairiscím trí eisceacht más rud é, dar liom,

- ▶ mura bhfaighim an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad a theastaíonn uaim d'iniúchadh, nó
- ▶ nach raibh na taifid chuntasáiochta dóthanach le hiniúchadh a dhéanamh go héasca agus go cuí ar na ráitis airgeadais, nó
- ▶ níl na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na taifid chuntais.

Tuairisciú ar chúrsaí eile

Tugaim faoi m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do na dálaí speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistiú agus lena n-oibriú. Déanaim tuairisc má aithním cúrsaí ábhartha a bhaineann leis an modh ina ndearnadh gnó poiblí.

Lorgaim fianaise a fháil i dtaca le rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Déanaim tuairisc má aithním cás ábhartha ar bith nár cuireadh airgead i bhfeidhm chun na críocha dá raibh sé beartaithe nó sa chás nach gcloíonn na hidirbhearta leis na húdaráis a rialaíonn iad.

Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe

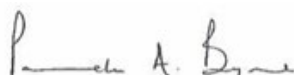
Don Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2023

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Ioncam			
Deontas Oireachtais	2	21,077	19,091
Ioncam Eile	3	1,848	2,162
Ioncam Oibriúcháin		22,925	21,253
Ioncam Iomlán		22,925	21,253
Caiteachas			
Riarachán, Oibriochtaí agus Cur Chun Cinn	4	13,366	11,326
Gníomhaíochtaí cumarsáide	5	373	372
Dímheas Sócmhainní Seasta	6 & 13	590	719
Tionscadal Albánach	13	867	1,267
Tascfórsa Athmhúnlaithe	14	383	272
Seirbhís Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil	7	7,275	6,962
Caiteachas Iomlán		22,854	20,918
Barrachas/(Easnamh) don Bhliain roimh Leithreasuithe		71	335
Aistriú ó/(chuig) Cuntas Caipitil	8	331	97
Caillteanas ar Dhiúscairt		(3)	0
Barrachas/(Easnamh) don bhliain tar éis Leithreasuithe		399	432
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir		1,522	1,090
Iarmhéid ar 31 Nollaig		1,921	1,522

Áirítear sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta sa bhliain na gnóthachain agus na cailteanais aitheanta ar fad sa bhliain. Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 16 mar chuid de na ráitis airgeadais seo. Thar ceann Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann:

Ann Horan
Cathaoirleach
17 Meitheamh 2024

An Dr Pamela A Byrne
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
17 Meitheamh 2024

An Ráiteas ar an Staid Airgeadais

Amhail an 31 Nollaig 2023

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Acmhainní Neamh-Reatha			
Maoin, Gléasra agus Trealamh	6	388	685
Sócmhainní Doláimhsithe	6 (a)	69	103
Sócmhainní Reatha			
Infháltais	9	808	762
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim		3,165	2,760
Glansócmhainní Reatha		3,973	3,522
Dliteanais Reatha (méideanna a bheidh dlite laistigh de bhliain amháin)			
Suimeanna iníoctha	10	2,052	2,000
Glansócmhainní / Glandliteanais Reatha		1,921	1,522
Iomlán na Sócmhainní Iúide Dliteanais roimh Phinsin		2,378	2,310
Lena léirítear			
Cuntas Caipitil	8	457	788
Cúlchistí Ioncaim Coinnithe		1,921	1,522
		2,378	2,310

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 16 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann Bhord Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann:

Ann Horan
Cathaoirleach
17 Meitheamh 2024

An Dr Pamela A Byrne
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin
17 Meitheamh 2024

An Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

Don Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2023

	Nótaí	2023 €'000	2022 €'000
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
(Easnamh)/Barrachas Ioncaim thar Chaiteachas		71	335
Dímheas agus Bearnú Sócmhainní Seasta	6 & 13	590	719
(Méadú)/Laghú ar Infháiltais	9	(46)	(101)
Méadú/(Laghú) ar Suimeanna Iníoctha	10	52	(855)
		667	98
Glan-insreabhadh airgid thirim ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta			
Íocaíochtaí chun Gléasra agus Trealamh a fháil	6	(231)	(483)
Íocaíochtaí chun Sócmhainní Doláimhsithe a fháil	6 (a)	(31)	(140)
		(262)	(623)
Glansreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistithe			
Glanmhéadú/(Glanlaghdú) in Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim		405	(525)
		2,760	3,285
Airgead agus coibhéisí airgid amhail an 1 Eanáir			
Airgead agus coibhéisí airgid an 31 Nollaig		3,165	2,760

Nótaí leis na ráitis airgeadais

Don Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2023

I. Beartais Chuntasaíochta

Tá bunús na gcuntasaíochta agus beartais shuntasacha chuntasaíochta arna nglacadh ag Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann leagtha amach thíos. Cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad i rith na bliana agus don bhliain roimhe sin.

a) Faisnéis Ghinearálta

Bunaíodh Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann faoin Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998, agus tá ceannoifig acu san Malartán, Duga Sheoirse, Lárionad Seirbhísí Airgeadais na hÉireann, Baile Átha Cliath I, D01 P2V6. Is iad seo a leanas príomhchuspóirí Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann arna leagan amach i gCuid II den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann:

Gach beart a dhéanamh lena chinntiú go ndéanann:

- (a) go dtáirgtear bia sa Stát (cibé acu an ndéantar nó nach ndéantar iad a dháileadh nó a chur ar an margadh sa Stát), agus
- (b) go gcomhlíonann bia a dháiltear nó a mhargaítear sa Stát na caighdeáin is airde sábháilteachta bia agus sláinteachais is féidir a bhaint amach go réasúnach agus déanfaidh sé, go háirithe, gach beart réasúnach chun a chinntiú go gcomhlíonann an bia sin na nithe seo a leanas:
  - (i). le haon reachtaíocht bia i leith caighdeán sábháilteachta bia agus sláinteachais, nó
  - (ii). cheal aon reachtaíochta den sórt sin, forálacha caighdeán nó cód dea-chleachtais a aithnítear i gcoitinne agus arb é is aidhm dóibh a chinntiú go mbainfear amach ardchaighdeán sláinteachais bia agus sábháilteachta bia.

Eintiteas Sochair Phoiblí (ESP) is ea é Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann.

b) Ráiteas Comhlíonta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 de réir CTA 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn arna eisiúint ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais (CTA),

arna mhodhnú le treoir ón Aire Sláinte i ndáil le haoisliúntas. I gcomhréir le horduithe an Aire Sláinte, tugann an tÚdarás cuntas maidir leis na costais a bhaineann le teidlíochtaí aoisliúntais de réir mar a éiríonn siad iníoctha amháin (féach I (i) thíos). Ní chloíonn an bunús le cuntasáocht le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais I02 ina gcaithfear costais den sórt sin a aithint sa bhliain inar tuilleadh na teidlíochtaí. This basis of accounting does not comply with FRS I02, which requires such costs to be recognised in the year in which entitlement is earned.

c) Bunús an ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoin modh fabhraithe cuntasáochta, seachas mar a luaitear thíos agus faoin gcoinbhinsiún costais stairiúil san fhoirm atá ceadaithe ag an Aire Sláinte le comhaontú an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóiriú an PFN faoi réir Alt 26(5) den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Cuireadh na beartais chuntasáochta seo i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir le déileáil le hábhair a mheastar a bheith ábhartha maidir le ráitis airgeadais Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann.

d) Maoiniú Caipitil

Maoinítear sócmhainní seasta Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann ó mheascán de dheontais chaipitil agus leithdháiltí ó ioncam reatha. Aistrítear maoiniú a fhaightear ó dheontais chuig cuntas reatha atá amúchta i gcomhréir le dímheas na sócmhainní gaolmhara.

e) Ioncam

Deontais ón Oireachtas

Go ginearálta, aithnítear ioncam ar bhonn fabhruithe; eisceacht amháin leis sin ná i gcás Deontais Oireachtais a aithnítear ar bhonn fáltais airgid thirim.

Ioncam Iarchurtha

Glactar le hioncam réamh-mheasta a fhaightear roimh ré mar ioncam iarchurtha agus tuairiscítear é bheith dlite laistigh de bhliain. Eisítear an t-ioncam don Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Choimeádta i gcomhréir leis an gcaiteachas a thabhaítear sa tréimhse thuairiscithe.

Ioncam Eile

Aithnítear na Coimisinéirí Ioncaim eile ar bhonn fabhraithe.

f) Gléasra agus Trealamh

Sonraítear gléasra agus trealamh ag an gcostas lúide dímheas carntha, coigeartaithe do sholáthar ar bith i gcomhair bearnú. Soláthraítear dímheas ar gach gléasra agus trealamh

ag rátaí a meastar go ndíscríobhfaidh siad an costas lúide luach iarmharach measta gach sócmhainne de réir méid chothroim thar a saolréanna ionchais measta, faoi mar a leanas:

(i) Feabhsúcháin Léasachta	15% in aghaidh na bliana
(ii) Trealamh Ríomhaireachta	33% in aghaidh na bliana
(iii) Troscán Oifige	15% in aghaidh na bliana
(iv) Trealamh Oifige	15% in aghaidh na bliana
(v) Trealamh Eolaíochta	15% in aghaidh na bliana
(vi) Mótarfheithiclí	33% in aghaidh na bliana

Is éard atá i gceist leis an luach iarmharach ná an luach measta a bhainfear amach ó dhiúscairt sócmhainne faoi láthair, tar éis do chostais mheasta na diúscartha a bheith bainte de, de réir mar a bheadh an tsócmhainn roimhe seo ar an aois lena mbeifear ag súil leis a bheith ag deireadh a saolré úsáidí, agus an baill sin air.

Má tá fianaise oibiachtúil ann maidir le lagú ar luach sócmhainne, aithnítear cailteanas lagaithe sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus sna Cúlchistí Ioncaim Coinnithe sa bhliain.

Taispeántar sócmhainní seasta doláimhsithe ag a nglanluach de réir na leabhar tar éis dímheas 33% a bheith déanta orthu de réir méid chothroim.

g) Infháltais

Aithnítear earraí infhaighte ag luach cóir.

h) Léasanna Oibriúcháin

Tuairiscítear don caiteachas ar cíosanna faoi léasanna oibriúcháin sa Ráiteas ari Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchiste Ioncaim Choinnithe thar shaolré an léasa. Aithnítear caiteachas ar bhonn líne dhíreach i gcaitheamh thréimhse an léasa, seachas sa chás gurb ann do mhéaduithe cíosa atá nasctha le ráta ionchasach an bhoilscithe, agus aithnítear na méaduithe sin nuair a thabhaítear iad, sa chás sin. Aithnítear dreasachtaí léasa ar bith a fhaightear thar shaolré an léasa.

i) Sochair Fostaithe

Sochair Ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha amhail pá saoire mar chaiteachas sa bhliain, agus cuimsítear sochair a thabhaítear ag deireadh na bliana i bhfigiúr na suimeanna iníoctha sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Cheadaigh an tAire an scéim aoisliúntais de réir Alt 39 den Acht um Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, 1998. Foráiltear leis an scéim do scéim pinsin le sochar sainithe ranníocach d'fhostaithe. Déanann an tÚdarás na hasbhaintí ó thuarastail a choinneáil, agus glacann sé leo mar ioncam. Tá deontas bliantúil RS don Údarás glan ó na hasbhaintí a coinníodh.

Tháinig an tAcht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012 i bhfeidhm an 28 Iúil 2012 agus tugadh isteach an Scéim Phoiblí Aonair nua (“Scéim Aonair”) a tháinig i bhfeidhm an 1 Eanáir 2013. Tá gach fostaí úr de chuid Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann, ar iontrálaithe úra iad san Earnáil Phoiblí, ar an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin ina mbaill sa Scéim Aonair. Íoctar ranníocaíochtaí bhaill na Scéime Aonair leis an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh agus Athchóiriú an PFN.

Faoi réir threoir an Aire Sláinte, níl foráil ar bith déanta sna Ráitis Airgeadais maidir le dliteanais phinsin sa todhchaí. Déantar íocaíochtaí faoin scéim a ghearradh ar an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Coimeádta de réir mar a íoctar iad.

j) Seirbhís Tréidliachta na n-Údarás Áitiúil

Cuireann Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann maoiniú ar fáil d'Údarás Áitiúla maidir le seirbhísí tréidliachta a sholáthar. Faigheann an tÚdarás maoiniú ó RS (mar chuid dá chinneadh bliantúil) i ndáil leis sin.

Aithnítear maoiniú a fhaightear ón RS agus na suimeanna a íoctar leis na hÚdarás Áitiúla ar bhonn airgead tirim a fhaightear agus a íoctar, de réir Alt 34 den CTA 102.

k) Príomhmheastacháin agus Breithiúnais

Éilíonn ullmhú na ráiteas airgeadais seo ar an mbainistíocht breithiúnais a dhéanamh, meastacháin agus toimhdí a théann i bhfeidhm ar na méideanna a tuairiscíodh le haghaidh sócmhainní agus dliteanas ar an dáta tuairiscithe agus na méideanna a tuairiscíodh le haghaidh ioncaim agus caiteachais i rith na bliana. Déantar measúnú ar bhreithnithe agus ar mheastacháin go leanúnach bunaithe ar thaithí stairiúil agus ar chúinsí eile, lena n-áirítear ionchais i dtaobh imeachtaí amach anseo a mheastar iad bheith réasúnta faoi na cúinsí. I bhfianaise chineál an mheastacháin, d'fhéadfadh na torthaí iarmhíre bheith difriúil ó na meastacháin a dhéantar. Tá na meastacháin agus na breithiúnais a d'fhéadfadh tionchar ábhartha bheith acu ar na méideanna aitheanta sna ráitis airgeadais leagtha amach thíos:

(i) Saolréanna úsáideacha a bhunú chun críocha dímheasa trealaimh agus léasanna.

Cuimsíonn trealamh agus léasanna cuid shuntasach de shócmhainní an Údaráis. Braitheann an táille bhliantúil dímheasa ar na saolréanna úsáideacha measta do gach cineál sócmhainne. I bhfianaise cineál cuibheasach gearrthéarmach na sócmhainní trealaimh, tá meastacháin na saolréanna úsáideacha maidir leis na sócmhainní seo faoi réir athbhreithniú rialta.

Tá na sonraí maidir leis na saolréanna eacnamaíochta úsáideacha san áireamh sna beartais chuntasaíochta.

(ii) Saol úsáideach eacnamaíoch a bhunú chun críocha amúchta deontas caipitil

Braitheann an táille bhliantúil amúchadh go príomha ar na saolréanna úsáideacha measta do gach cineál sócmhainne. Déantar athbhreithniú rialta ar na saolréanna eacnamaíochta úsáideacha. Tá na sonraí maidir leis na saolréanna eacnamaíochta úsáideacha san áireamh sna beartais chuntasaíochta.

2. Deontais ón Oireachtas

Sna Deontais Oireachtais a vótáladh chuig Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann ó Vóta 38, an Roinn Sláinte faoi mar a thaispeántar sna ráitis airgeadais cuimsítear:

	Fo-Cheanteideal	2023 €'000	2022 €'000
Deontais maidir le caiteachas reatha	E.I.	20,922	18,583
Deontas maidir le caiteachas caipitil	L.I.	155	508
Méid iomlán a caitheadh		21,077	19,091

3. Ioncam Eile

	Nóta	2023 €'000	2022 €'000
Asbhaintí Aoisliúntais		256	235
Díol Foilseachán		192	209
Ioncam Ilghnéitheach		94	166
Tascfhórsa athfhoirmlithe ¹	14	439	285
Ciste CE Albánach ²	13	867	1,267
		1,848	2,162

¹Chuir an RS maoiniú ar fáil don Tascfhórsa um Athfhoirmlíú ó fho-cheanteideal B.2.

²Chuir an AE maoiniú ar fáil do Chiste CE na hAlbáine

4. Riarachán, Oibríochtaí agus Cur Chun Cinn

	Nóta	2023 €'000	2022 €'000
Luach Saothair agus Costais Pá Eile	4(a)	8,900	7,377
Cíos, rátaí, muirir sheirbhíse agus árachais		1,663	1,544
Costais taighde		59	93
Táillí dlí agus comhairliúcháin	4(h)	371	272
TF, teileafón agus Idirlíon		1,450	1,349
Caiteachas oibríúcháin	4(g)	923	691
		13,366	11,326

(a) Luach Saothair agus Costais Phá Eile

	Nóta	2023 €'000	2022 €'000
Tuarastail na foirne, bunphál		6,631	5,645
Tuarastail na Foirne, ragobair		5	1
Costais sochair scoir		291	240
Costais cnapshuime scoir		162	157
Ranníocaíochtaí fostóirí le leas sóisialach		697	588
Oiliúint agus Forbairt Foirne		195	163
Costais taistil agus cothaithe na foirne -taistil náisiúnta		50	41
Costais taistil agus cothaithe na foirne -taistil idirnáisiúnta		62	41
Ball foirne gníomhaireachta		735	448
Luach saothair na gcomhaltaí boird	4 (c) & 4 (f)	72	53
		8,900	7,377

¹Bhí 105.5 CL ag an ÚSBÉ an 31 Nollaig 2023 (2022: 96.1)

D'íoc ÚSBÉ €153,200 (2022: €118,079) don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, Seachadadh agus Athchóiriú an PFN i leith ranníocaíochtaí fostaithe faoin scéim pinsin aonair.

In 2023 íocadh €257,957 leis an RS i leith ranníocaíochtaí aoisliúntais breise (RAB) a asbhaineadh ó thuarastail na foirne (2022: €218,278).

(b) Miondealú ar shochair fostaithe

Raon na sochar fostaithe iomlán			Líon na bhFostaithe	
Ó		Go	2023	2022
60,000	-	69,999	18	15
70,000	-	79,999	11	9
80,000	-	89,999	7	4
90,000	-	99,999	8	4
100,000	-	109,999	8	8
110,000	-	119,999	1	1
120,000	-	129,999	4	2
130,000	-	139,999	0	0
140,000	-	149,999	0	0
150,000	-	159,999	0	0
160,000	-	169,999	0	0
170,000	-	179,999	1	1

Tabhair faoi deara: chun críocha an nochtá seo, áirítear tuarastal, liúntais ragoibre agus íocaíochtaí eile, a dhéantar thar ceann an fhostaí, i sochair ghearrthéarmacha fostaithe i ndáil le seirbhísí a tugadh le linn na tréimhse tuairiscithe, ach ní áirítear ÁSPC fostóirí.

(c) Tinreamh, Táillí agus Speansais Comhaltaí Boird

Comhalta Boird	Bord Táille	Taisteal Speansais	Cruinnithe Ar freastalaíodh orthu	Cruinnithe Ar freastalaíodh orthu	
		€	€	Bord	Iníúchadh & Riosca
Martin Higgins	Cathaoirleach	1,720	177	1 as 1	
Ann Horan	Cathaoirleach	11,384		7 as 7	2 as 2:
Mary Cullen		7,695		7 as 7	2 as 2:
Francis Butler		0	67	7 as 7	
Gerard McCurdy		7,695	286	6 as 7	4 as 4:
Clíodhna Foley-Nolan		7,695	526	6 as 7	4 as 4:
Martin Cormican		0		7 as 7	
Patrick Knight		7,695	220	7 as 7	
Eilis O'Brien		0		6 as 7	
Lisa Manselli		7,408		7 as 7	
		51,292	1,276		

Le linn 2023, réachtáladh 7 chruinniú Boird (2022:9).

Ní bhfuair triúr comhaltaí Boird táille Boird faoin bPrionsabal 'Duine Amháin, Tuarastal Amháin' (DATA), toisc go bhfuil siad fostaithe ag eagraíochtaí Stáit eile.

Tá ball amháin seachtrach san áireamh ar Coiste Iniúcháireachta agus Riosca. Tá an post ag Fergal Ó Briain. D'fhreastail Fergal Ó'Briain ar thrí cinn de cheithre chruinniú CIR sa bhliain agus ní raibh táille á fáil aige faoi phrionsabal DATA.

(d) Tuarastal agus Sochair an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin

	2023	2022
	€'000	€'000
Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, Pamela Byrne	176	172
	176	172

Buntuarastal bliantúil €176,400 a bhí i bpacáiste luacha saothair an POF le haghaidh 2023 (2022: €172,400) le gnáthshocruithe na hearnála poiblí.

Ní chuimsítear sna luachanna tuarastail thuas luach na sochar scoir a tuilleadh sa tréimhse. Is comhaltaí iad príomhphearsanra bainistíochta (seachas comhaltaí Boird) de scéim pinsin ranníocach sochar sainithe ÚSBÉ.

(e) Cúiteamh an phríomhphearsanra bainistíochta

Cuimsítear i bpríomhphearsanra bainistíochta Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann POF, cúigear Stiúrthóirí agus comhaltaí an Bhoird. Ba é an cúiteamh iomlán a íocadh le príomhphearsanra bainistíochta, lena n-áirítear táillí agus speansais na gcomhaltaí Boird agus luach iomlán saothair an POF ná €820,654 (2022: €758,060).

(f) Caiteachas Fáilteachais

Nóta	2023	2022
	€'000	€'000
Fáilteachas don fhoireann	6	4
Fáilteachas an Choiste Chomhairligh	0	0
Fáilteachas cliant	26	0
Fáilteachas Boird	21	2
	53	6

Cuimsíonn fáilteachas cliant costais lónadóireachta d'imeachtaí (oiliúint, cruinnithe, etc.), a thosaigh arís go pearsanta agus a seachadadh go fíorúil roimhe seo le linn thionchar COVID. (Ba iad na costais fáilteachais iomlána do 2019, an bhliain chomparáideach dheireanach, ná €55,000)

In 2023 tugadh dearbhán €100 do chomhaltaí Choiste Eolaíoch ÚSBÉ, agus d'fhochoistí, a oibríonn ar bhonn deonach. Is é €6,800 luach iomlán na ndearbhán seo (2022: €6,300).

(g) Caiteachas Oibriúcháin

	Nóta	2023 €'000	2022 €'000
Caiteachas Earcaíochta		31	76
Páipéarachas agus Postas		27	24
Glantachán agus Lónadóireacht		26	13
Deisiúcháin agus Cothabháil		223	234
Táille Iniúcháireachta		15	15
Comhlíonadh Reachtaíochta Bia		106	149
Oiliúint - Foireann Gníomhaireachta Oifigiúla		149	134
Bunachar sonraí forbhianna		138	14
Speansais Coistí	4(f)	8	7
Soláthairtí Leabharlainne		68	73
Caiteachas Ginearálta (lena n-áirítear fáilteachas)	4(f)	132	(48)
		923	691

(h) Costais Chomhairliúcháin

Cuimsítear i gcostais sainchomhairleoireachta táillí a íoctar le páirtithe seachtracha a sholáthraíonn seirbhísí sainchomhairleoireachta de chineál ar bith.

	2023 €'000	2022 €'000
Dlí (i)	233	97
Sainchomhairleoireacht	138	175
Costais chomhairleoireachta iomlána	371	272
Costais dlí chaipitlithe	0	0
Costais sainchomhairleoireachta chaipitlithe	0	0
Costais chomhairleoireachta a ghearrtar ar ioncam agus caiteachas	371	272
Méid iomlán a caitheadh	371	272

(i) Tagraíonn sé seo do chomhairle dlí ghinearálta. Níor tabhaíodh aon chaiteachas maidir leis an tréimhse thuairiscithe i dtaca le costais dlí, socruithe agus nósanna imeachta idir-réitigh agus eadrána a bhaineann le conarthaí le tríú páirtithe.

5. Gníomhaíochtaí cumarsáide

	2023 €'000	2022 €'000
Caidreamh Poiblí	158	151
Ócáidí Tionscail	103	78
Foilseachán	112	143
	373	372

6. Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

Comhalta Boird	Mótar Fheithicil ¹	Crua-Earraí Trealamh ¹	Oifig Trealamh ¹	Oifig Troscán ¹	Léasacht Feabhsuithe	Eolaíoch Trealamh	Méid iomlán a caitheadh
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Costas							
Amhail an 1 Eanáir 2023	22	1,678	145	329	2,179	268	4,621
Méideanna breise	0	96	0	2	133	0	231
Diúscairtí	(22)	(35)	(2)	(9)			(68)
Ar an 31 Nollaig 2023	0	1,739	143	322	2,312	268	4,784
Dímheas Carntha							
Amhail an 1 Eanáir 2023	22	1,320	126	295	1,931	242	3,936
Muirear don bhliain	0	239	10	31	241	4	525
Breiseanna ar na Diúscairtí	(22)	(35)	(1)	(7)			(65)
Ar an 31 Nollaig 2023	0	1,524	135	319	2,172	246	4,396
Glanluach de réir na leabhar							
Ar an 31 Nollaig 2023	0	215	8	3	140	22	388
Amhail an 31 Nollaig 2022	0	358	19	34	248	26	685

¹Áirítear leis na sócmhainní a nochtar thuas mótarfheithicil, trealamh ríomhaireachta, trealamh oifige agus sócmhainní troscáin oifige, a bhaineann le tionscadal na hAlbáine, a bhfuil an ÚSBÉ ag fáil an tsochair ina leith. Ba é €36,655 costas bunaidh na sócmhainní sin (2022: €36,655). Tugadh na sócmhainní ar láimh don eagraíocht Albánach atá cosúil leis an ÚSBÉ nuair a chríochnaigh an tionscadal i mí Dheireadh Fómhair 2023. Áirítear na sócmhainní seo chomh maith le dímheas i bhfigiúirí diúscairthe 2023, thuas. Féach nóta 13 chun tuilleadh eolais a fháil maidir leis an tionscadal.

(a) Sócmhainní Seasta Doláimhsithe

	2023	2022
	€'000	€'000
I Eanáir, Glanluach Oscailte de réir na Leabhar	103	34
Breiseanna ag Costas	31	140
Lúide Muirear Dímhéasa don bhliain	(65)	(71)
31 Nollaig, Glanluach Dúnta de réir na Leabhar	69	103

Cuimsíonn sócmhainní seasta doláimhsithe ceadúnais bogearraí a dhíscríobhtar thar a saolré úsáideach.

7. Seirbhís Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil (STÚÁ)

	2023	2022
	€'000	€'000
Íocaíochtaí Sheirbhís Tréidliachta na nÚdarás Áitiúil	7,275	6,962

Déantar íocaíochtaí le 25 Údarás Áitiúil as seirbhísí tréidliachta a sholáthar, go ráithiúil i riaráistí. Cuirtear maoiniú ar fáil tríd an RS agus trí ÚSBÉ agus áirítear é mar chuid den chinneadh bliantúil.

Ní spreagtar an oibleagáid maoiniú a aistriú chuig STÚÁ ach amháin nuair a fhaightear maoiniú comhfhreagrach ón RS.

8. Cuntas Caipitil

	2023	2023	2022	2022
	€'000	€'000	€'000	€'000
Arn an 1 Eanáir		788		885
Aistriú ó/(go) Cuntas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Coinnithe				
Cistí leithroinnte chun Sócmhainní Seasta a ghnóthú	231		483	
Cistithe trí oibríochtaí				
Cistí leithdháilte chun Sócmhainní Doláimhsithe a fháil	31		140	
An Méid a Eisíodh ar Dhiúscairt	(3)		0	
Amúchadh ag teacht le dímhéas sócmhainní	(590)	(331)	(720)	(97)
Iarmhéid ar 31 Nollaig		457		788

9. Suimeanna Infhaighte

	2023	2022
	€'000	€'000
Réamhíocaíochtaí	808	756
Féichiúnaithe	0	6
	808	762

10. Suimeanna Iníochtha

Méideanna dlite laistigh d'aon bhliain amháin.

	2023	2022
	€'000	€'000
Creidiúnaithe Trádála	359	79
Fabhruithe	114	195
Fabhrú Cíosá larchurtha *	839	914
Fabhruithe Párolla	271	234
Ioncam Albánach iarchurtha	175	263
Ioncam tionscadail iarchurtha	16	16
Creidiúnaí Cánach - CBL	13	22
Creidiúnaí Cánach - ÍMAT/ÁSPC	227	214
Creidiúnaí Cánach - CSG	38	63
	2,052	2,000

*Faoi théarmaí an chomhaontaithe léasa bhí foráil ann maidir le tréimhse aon bhliain saor ó chíos, rud a tharla in 2018.

Éilítear sa CTA 102 go n-aithnítear an tréimhse saor ó chíos seo thar shaolré an léasa. Léiríonn an Fabhrú Cíosá larchurtha iarmhéid na tréimhse saor ó chíos, a aithneofar sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe sna blianta amach romhainn.

11. Léasanna Oibriúcháin

Chuir Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann tús le léas 20 bliana don chéad urlár d'Fhoirgneamh an Mhalartáin, Duga Sheoirse, Lárionad Seirbhísí Airgeadais na hÉireann, Baile Átha Cliath I i nDeireadh Fómhair 2017. Tá an léas faoi réir athbhreithnithe cíosá gach 5 bliana agus cuimsítear leis bliain saor ó chíos ó 1 Eanáir 2018. Faoi réir CTA 102 eisítear dreasachtaí léasa thar shaolré an léasa.

Ar an 31 Nollaig 2023 bhí na híocaíochtaí léasa íosta seo a leanas amach anseo ag an ÚSBÉ faoi léasanna oibriúcháin neamh-inchealaithe:

Dlíteanais léasa dlíte:	An Malartán €'000
ag dul in éag laistigh de 1 bhliain	1,192
le linn na mblianta 2 go 5	4,769
tar éis 5 bliana	10,432

Déanann an léas don Mhalartán foráil d'athbhreithniú cíosa gach 5 bliana. Tugadh athbhreithniú i gcrích le linn 2023, agus lorg an ÚSBÉ comhairle iomchuí ina leith. Thángthas ar an gconclúid san athbhreithniú cíosa gur cheart an léas bliantúil don ÚSBÉ a mhéadú de thuairim is €61,000 in aghaidh na bliana. Léirítear an méadú seo sa nochtadh maidir le hoibleagáid léasa thuas agus mhéadaigh sé costas éifeachtach bliantúil an léasa, gan muirear seirbhíse san áireamh, go €1,192,000.

12. Leasanna Chomhaltaí an Bhoird

Ghlac an Bord nósanna imeachta de réir treoirlínte arna n-eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i dtaca le nochtadh leasanna ag Comhaltaí Boird agus cloíodh leis na nósanna imeachta sin sa bhliain.

Ní raibh aon idirbhearta ann i rith na bliana maidir le gníomhaíochtaí an Bhoird ina raibh leas tairbhiúil ar bith i gceist le Comhalta Boird.

13. Tionscadail Sheachtracha - An Tionscadal Sábháilteachta Bia, An Albáin

D'éirigh le cuibhreannas gníomhaireachtaí de chuid Rialtas na hÉireann agus lena gcomhpháirtithe idirnáisiúnta deontas €5 mhilliún ón AE a thairiscint chun tacú leis an Albáin mar iarrthóir ar aontachas leis an Aontas Eorpach, trína caighdeáin sábháilteachta bia, tréidliachta agus sláinte plandaí a neartú. Cumhdaítear sa tionscadal an tréimhse 14 Eanáir 2019 go 13 Eanáir 2023. Mar thoradh ar thionchar COVID, cuireadh síneadh leis an gconradh sin, ar bhonn gan chostas, go dtí an 14 Deireadh Fómhair 2023 chun a áirithiú go mbainfear amach táirgí insoláthartha an tionscadail. Tá ÚSBÉ i gceannas ar an gcuibhreannas agus cuimsíonn sé RTBM, Sustainable Food Systems Ireland, Údarás Bia na Fionlainne, agus comhpháirtí Albánach, Creative Business Solutions. Fuair ÚSBÉ cistiú carnach €4.14 milliún go dtí seo chun an tionscadal a chur i gcrích agus fuarthas €778,000 den mhéid sin in 2023. Ba é €3.967 milliún an caiteachas carnach go dtí an 14 Deireadh Fómhair 2023 agus bhí iarmhéid €175,000 ar fáil ag deireadh na bliana (nóta 10). Tá an caiteachas a tabhaíodh leagtha amach sa tábla thíos. Ní mór an tuarascáil chríochnaitheach ar an tionscadal seo, ina leagtar amach na táirgí insoláthartha i gcoinne na ngníomhaíochtaí atá beartaithe, a chur faoi bhráid an AE in 2024.

	2023	2022
	€'000	€'000
Luach Saothair agus Costais Pá Eile	220	319
Taisteal tionscadail - náisiúnta	10	14
Taisteal tionscadail - idirnáisiúnta	34	59
Saintacaíocht Seachtrach Idirnáisiúnta	311	617
Cíos, rátaí, muirir sheirbhíse agus árachais	5	9
Ócáidí tionscail	95	38
Foilseachán	133	131
Dímheas sócmhainní tionscadail	0	1
Eile	59	79
Tionscadal Albánach	867	1,267

* Is léiriú é Tacaíocht do Shaineolaithe Idirnáisiúnta ar ionchur pearsanra a bhfuil taithí acu ar dhisciplíní ábhartha a ghlac páirt i seachadadh rathúil an tionscadail Albánaigh. Cuimsítear leis seo réimsí amhail fiteashláintíocht, reachtaíocht shinsearach, saineolaithe tréidliachta agus forbartha eagrúcháin atá sainaitheanta ag Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann nó ag na comhpháirtithe cuibhreannais.

14. An Tascfhórsa um Athfhoirmlíú Bia

I mí Dheireadh Fómhair 2021, shínigh ÚSBÉ comhaontú ar leibhéal seirbhíse leis an RS chun Tascfhórsa um Athfhoirmlíú Bia (TAB) a bhunú agus a oibriú, chun plean gníomhaíochta um athfhoirmlíú bia a chur i gcrích, plean a d'fhorbair an Grúpa Maoirseachta um Chur Chun Feidhme Beartais Murtaill, a bhfuil sé de chúram orthu Beartas agus Plean Gníomhaíochta an Rialtais maidir le Murtall 2016-2025 a chur i gcrích. Beidh an TAB i bhfeidhm go dtí an 31 Nollaig 2025 agus táthar ag súil go gcosnóidh sé thart ar €2.06 milliún le linn an tionscadail.

Leagtar amach thíos an caiteachas a tabhaíodh le linn 2023 i ndáil leis an tionscadal, arna chistiú ag an RS:

	2023	2022
	€'000	€'000
Luach Saothair agus Costais Pá Eile	309	226
Taisteal tionscadail	0	5
Eile	6	12
Anailís ar cheadúnú/ar fhaisnéis chothaithe	68	29
	383	272

15. Imeachtaí tar éis an dáta tuairiscithe

Níl aon imeachtaí idir an dáta tuairiscithe agus dáta faofa na ráiteas airgeadais seo a dteastaíonn coigeartú ina leith.

Ós rud é go bhfuil an ÚSBÉ maoinithe ag airgead arna sholáthar ag an Státchiste, tríd an RS, measann an Bord gur cuí na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh.

16. Ceadú na Ráiteas Airgeadais

Cheadaigh an Bord na Ráitis Airgeadais an 17 Meitheamh 2024.

8.

Aguisíní

Aguisín I Comhaltaí fóraim thionscail

Fóram Ceardaí, 2023

- ▶ **An Dr Mícheál O'Mahony (Cathaoirleach)**, Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (ÚSBÉ)
- ▶ **Darina Allen**, Slow Food Ireland/Ballymaloe Cookery School
- ▶ **Sally Barnes**, Woodcock Smokery
- ▶ **Eoin Cluskey**, Bread 41
- ▶ **John Brennan**, The Organic Centre
- ▶ **Kevin Brennan**, Teagasc
- ▶ **Michael Gleeson**, Beachaire
- ▶ **Jeffa Gill**, Durrus Cheese
- ▶ **Simone Kelly**, The Rocket Man Café
- ▶ **Sean Kent**, Saineolaí Éineola
- ▶ **Donal Lehane**, Cathaoirleach an Ghrúpa Bia Pobail
- ▶ **David Lang**, Búistéirí Comhlachaithe Ceardaíochta
- ▶ **Tom Dinneen**, CÁIS
- ▶ **Mary Regan**, Regan's Organic Farm
- ▶ **Dearbhla Reynolds**, The Cultured Club
- ▶ **Ms Elisabeth Ryan**, Micrighrúdlanna Neamhspleácha
- ▶ **Hugh Maguire**, Maguires Butchers

An Fóram Seirbhíse Bia, 2023

- ▶ **Rob Phillips (Cathaoirleach)**, ÚSBÉ
- ▶ **Lana McGinn**, Gather & Gather
- ▶ **Louise Collins**, Eddie Rocket's (IRL) Limited
- ▶ **Pat Crotty**, Vintners' Federation of Ireland
- ▶ **Adrian Cummins**, Cumann Bialann na hÉireann
- ▶ **Selena Burke**, Aramark
- ▶ **Adam Heyes**, Subway Ireland

- ▶ **Gareth Walsh**, McDonald's
- ▶ **Mary Flynn**, Cumann Gairmithe Lónadóireachta Cúram Sláinte na hÉireann
- ▶ **Ronan Walsh**, Cónaidhm Óstáin na hÉireann
- ▶ **Eoghan McLoughlin**, Seirbhís Phríosúin na hÉireann
- ▶ **Manuela Spinelli**, Euro-Toques Ireland
- ▶ **Helen Statham**, SSP
- ▶ **Lynsey Mitchell**, KFC
- ▶ **Rachael Elliott**, Sodexo UK & Ireland

An Fóram Miondíola, 2023

- ▶ **Rob Phillips (Cathaoirleach)**, ÚSBÉ
- ▶ **Lucy O'Connor**, Musgrave Group – SuperValu, Centra, Daybreak
- ▶ **Samira Nicolo**, Miondíol Éireann/CGFÉ
- ▶ **Catherine Poole**, Aldi
- ▶ **Tara Buckley**, Comhlachas Miondíoltóirí Earraí Grósaerachta, Déiríochta agus Comhearraí (CMEGDC)
- ▶ **Jenni O'Brien**, Avoca
- ▶ **Gareth Coburn**, Sysco
- ▶ **Aileen Nolan**, Dunnes Stores
- ▶ **Elaine Clohosey**, BWG Foods
- ▶ **Jonathan Halls**, Boots
- ▶ **Aoife Noonan**, Lidl Ireland
- ▶ **Mark Gannon**, Circle K
- ▶ **Claire Briody**, Tesco Ireland
- ▶ **Joanne Barry**, Barry Group
- ▶ **Ben McGinn**, Gala Retail
- ▶ **Ash Stretton**, Marks & Spencer

Coiste Sábháilteachta Sliogiasc Moileascach, 2023

- ▶ **Mr David Lyons and Ms Christine King (Cathaoirligh), ÚSBÉ**
- ▶ **Mr Dave Clarke, Mr Conor Duffy, an Dr Sinead Keaveney, Mr Joe Silke agus Mr Patrick Costello**, Foras na Mara
- ▶ **Patricia Daly, Vicky Lyons, Geoff Robinson agus Joanne Gaffney**, Bord Iascaigh Mhara
- ▶ **An Dr. Sarah Buckley, An Dr. Gary McCoy, Brian Nolan, Bernard O'Donovan, An Dr. Micheál O'Mahony, agus Aileen O'Sullivan**, An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara
- ▶ **Teresa Morrissey, John Harrington, Pat Mulloy, Finian O'Sullivan, Kian Louet-Feisser, Des Moore agus Nadia Ferguson**, Cumann Sliogéisc na hÉireann agus Tionscal Próiseála
- ▶ **Valerie Hannon, Kate Harrington, Maeve O'Reilly, Claire Cremin agus Marie Feehan**, Uisce Éireann
- ▶ **Paul Hickey**, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
- ▶ **Sarah McLean**, Loughs Agency
- ▶ **Liam Ó'Súilleabháin**, An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil

Aguisín 2 Coiste Eolaíoch: Comhaltaí an fhochoiste

Fochoiste na Sábháilteachta Bitheolaíochta, 2023

- ▶ **Geraldine Duffy (Cathaoirleach)**, Teagasc
- ▶ **Declan Bolton**, Teagasc
- ▶ **An Dr Michael Callanan**, Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan
- ▶ **An tOllamh Theo de Waal**, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ **Anne Dwan**, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)
- ▶ **An tOllamh Séamus Fanning**, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ **An tOllamh Cormac Gahan**, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
- ▶ **An Dr Patricia Garvey**, An tIonad Faireachais um Chosaint Sláinte
- ▶ **An Dr Montserrat Gutierrez**, An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (RTBM)
- ▶ **An Dr Sinead Keaveney**, Foras na Mara
- ▶ **An tOllamh Noel McCarthy**, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
- ▶ **An tOllamh Grace Mulcahy**, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ **An Dr Lois O'Connor**, An Oifig Náisiúnta um Chosaint Sláinte
- ▶ **An Dr Helen O'Shea**, Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan
- ▶ **An tOllamh Fiona Walsh**, Ollscoil Mhaigh Nuad

Fochoiste um Shábháilteacht Cheimiceach, 2023

- ▶ **An Dr Andrew Flanagan (Cathaoirleach)**, Saotharlann na nAnailísithe Poiblí, Baile Átha Cliath
- ▶ **Alan Breen**, RTBM
- ▶ **An tOllamh Enda Cummins**, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ **Jenny Fortune**, FSS
- ▶ **An tOllamh Iouri Gounko**, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
- ▶ **Rosemary Hayden**, Bord Náisiúnta na hÉireann um Chreidiúnú (BMÉC)

- ▶ **Ita Kinahan**, an tSaotharlann Stáit (ar scor)
- ▶ **An Dr Celine Mannion**, RTBM
- ▶ **An Dr Declan McKernan**, Ollscoil na Gaillimhe
- ▶ **An tOllamh Comhlach Tara McMorrow**, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ **An Dr Breige McNulty**, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ **An Dr Finbarr O'Regan**, RTBM
- ▶ **An tOllamh Fiona Regan**, Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath
- ▶ **An Dr Craig Slattery**, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath

An Fochoiste um Chothú na Sláinte Poiblí, 2023

- ▶ **An tOllamh Kevin Cashman (Cathaoirleach)**, Coláiste na hOllscoile Corcaigh
- ▶ **An Dr Annemarie Bennett**, Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
- ▶ **An Dr Cathy Breen**, FSS
- ▶ **An tOllamh Lorraine Brennan**, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ **An tOllamh Eileen Gibney**, An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath
- ▶ **An Dr Laura Kehoe**, Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan
- ▶ **An Dr Eamon Laird**, Ollscoil Teicneolaíochta an Atlantaigh
- ▶ **An Dr Sinéad McCarthy**, Teagasc
- ▶ **An tOllamh Helene McNulty**, Ollscoil Uladh
- ▶ **An Dr Emeir McSorley**, Ollscoil Uladh
- ▶ **An tOllamh Anne Molloy**, Coláiste na Tríonóide (ar scoir)
- ▶ **An Dr Anne Nugent**, Ollscoil na Banríona, Béal Feirste
- ▶ **An Dr Lisa Owens**, Ospidéal San Séamas
- ▶ **An Dr Lisa Ryan**, Ollscoil Teicneolaíochta an Atlantaigh
- ▶ **An Dr Audrey Tierney**, Ollscoil Luimnigh
- ▶ **An Dr Janette Walton**, Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan
- ▶ **Fiona Ward**, Sláinte Leanaí Éireann (Croimghlinn)
- ▶ **An tOllamh Mary Ward**, Ollscoil Uladh

An Fochoiste ad hoc um Modhanna Anailíseacha, 2023

- ▶ **Ita Kinahan (Cathaoirleach)**, An tSaotharlann Stáit (ar scor)
- ▶ **An Dr Martin Danaher**, Teagasc
- ▶ **An Dr Conor Graham**, Ollscoil Teicneolaíochta an Atlantaigh
- ▶ **An Dr Montserrat Gutierrez**, RTBM
- ▶ **An tOllamh Alan Kelly**, Coláiste na hOllscoile Corcaigh
- ▶ **An tOllamh Kieran Kilcawley**, Teagasc
- ▶ **David Lee**, Saotharlann an Anailísí Phoiblí, Corcaigh
- ▶ **An Dr Ed Malone**, An tSaotharlann Stáit
- ▶ **An tOllamh Anne Molloy**, Coláiste na Tríonóide (ar scoir)
- ▶ **An Dr Tom O'Callaghan**, Coláiste na hOllscoile Corcaigh

Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann

An Malartán, Duga Sheoirse, LSAI

Baile Átha Cliath I, D01 P2V6

G +353 | 817 1300

R info@fsai.ie

Bí linn ar LinkedIn

Lean muid @FSAlinfo

Bí linn ar Facebook

Tabhair cuairt orainn ar Instagram

Cláraigh dár gcainéal YouTube

www.fsai.ie